

ZARZĄDZENIE NR 0050.66.2025
WÓJTA GMINY MIRZEC

z dnia 16 czerwca 2025 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.”

Na podstawie art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. z 2024r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), uchwały nr XV/121/2025 Rady Gminy w Mircu z dnia 30 maja 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030r.*, art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), zarządzam co następuje:

§ 1. 1. Ogłaszam przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.”

2. Projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.” zostanie udostępniony na:

- 1) stronie internetowej gminy <https://mirzec.pl/gminny-program-rewitalizacji/>;
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Mirzec <https://bip.mirzec.pl/>;
- 3) do publicznego wglądu w sekretariacie Urzędu Gminy w Mircu.

3. Celem konsultacji, o których mowa w ust. 1 jest zbieranie uwag w sprawie projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030r.”

4. Termin przeprowadzenia konsultacji ustaliam od dnia 16 czerwca 2025r. do dnia 6 sierpnia 2025r. Uwagi zgłoszone po tym terminie zostaną pozostawione bez rozpatrzenia.

5. Obszarem objętym konsultacjami jest Gmina Mirzec. Konsultacje społeczne skierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Mirzec, jednostek organizacyjnych Gminy Mirzec, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych, a także innych interesariuszy.

§ 2. 1. Konsultacje społeczne, o których mowa w § 1 zostaną przeprowadzone w formie zbierania uwag z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

2. Wypełniony formularz konsultacyjny można składać w terminie określonym w § 1 ust. 4 w formie elektronicznej na adres: sekretariat@mirzec.pl lub w formie pisemnej przez jego przesłanie na adres: Urząd Gminy w Mircu - Mirzec Stary 9, 27-220 Mirzec lub osobiste złożenie w sekretariacie Urzędu Gminy w Mircu.

3. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji należy w ramach konsultacji społecznych przeprowadzić 2 formy konsultacji spośród wymienionych art. 6 ust. 3 pkt 2:

- 1) zorganizowana zostanie debata dla interesariuszy rewitalizacji - termin zostanie podany na stronie internetowej Gminy Mirzec;
- 2) uwagi ustne będą zbierane - w sposób ciągły przez cały okres konsultacji - do protokołu przez pracownika Urzędu Gminy – Referat Ogólnoorganizacyjny (można je również zgłaszać telefonicznie pod numerem telefonu 41 276 71 81).

4. Z przeprowadzonych konsultacji zostanie sporządzony Raport, który zostanie opublikowany na stronie internetowej Gminy Mirzec w terminie 30 dni od dnia zakończenia konsultacji.

5. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag, wniosków i opinii jest Wójt Gminy Mirzec.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Ogólnoorganizacyjnego.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROJEKT

Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Wójta Gminy Mirzec
Nr 0050.66.2025 z dnia 16 czerwca 2025 roku,
w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych
projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030r.”

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.

Czerwiec 2025 r.

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Zasady prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji	8
1.1 Logika prac nad programem.....	8
1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji	11
1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów i interesariuszy	24
1.3.1. Zaangażowanie na etapie prac nad programem	24
1.3.2. Zaangażowanie w trakcie realizacji programu	26
2. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy.....	28
2.1. Strategia Rozwoju Gminy Mirzec na lata 2021-2030+	28
2.2 Strategia Terytorialna Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy do roku 2030	29
2.3 Dokumenty z obszaru polityki przestrzennej	29
2.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirzec na lata 2023 – 2028.....	32
2.5 Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mirzec na lata 2024 – 2026.....	32
2.6. Programy Współpracy Gminy Mirzec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 2 ustawy działalności pożytku publicznego i wolontariacie	32
2.7 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Mirzec na lata 2022 - 2026.....	34
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	35
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	35
3.2. Diagnoza zjawisk społecznych	35
3.3. Diagnoza zjawisk gospodarczych.....	41
3.4 Diagnoza zjawisk środowiskowych.....	44
3.5. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych	50
3.6. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	58
4. Opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań w zakresie rewitalizacji	67
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.....	68
6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	70
6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	70
6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	83
7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	87
8. Szacunkowe ramy finansowe programu	88
8.1. Ramy finansowe realizacji programu	88
8.2. Potencjalne źródła finansowania programu	89
9. Struktura zarządzania programem	92
9.1. Opis struktury zarządzania realizacją GPR.....	92
9.2. Współpraca ze stroną społeczną i otoczeniem gospodarczym	94
9.3. Koszty zarządzania.....	96
9.4. Ramowy harmonogram realizacji GPR	97

10. System monitorowania i oceny Programu	99
10.1. Monitorowanie postępów realizacji programu.....	99
10.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji programu.....	102
11. Zmiany związane z wdrażaniem Programu	103
11.1. Zmiany w uchwałach dotyczących polityki mieszkaniowej gminy	103
11.2. Zmiany dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego	103
11.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji	103
Spis tabel	104
Spis map	104
Spis zdjęć	105
Spis wykresów	105

Wprowadzenie

„Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Mirzec do 2030 r.” (dalej: GPR) jest dokumentem opracowanym w oparciu o przepisy *ustawy o rewitalizacji* z dnia 9 października 2015r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 z późn. zm.).

W art. 2 ust. 1 *ustawy o rewitalizacji*, rewitalizację zdefiniowano jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Proces rewitalizacji ma w pierwszej kolejności charakter społeczny, a jego celem jest poprawa jakości życia i aktywna pomoc w rozwiązaniu problemów mieszkańców żyjących w tych częściach gminy Mirzec, które z różnych powodów znajdują się w trudnym położeniu. Jak wynika z *ustawy o rewitalizacji* i inaczej niż w przypadku innych dokumentów strategicznych obowiązujących w Gminie Mirzec, postanowienia GPR koncentrują się na wybranych fragmentach gminy (obszarze rewitalizacji), co ma na celu maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i środków finansowych do poprawy sytuacji na obszarze przewidzianym do rewitalizacji.

GPR to kierunkowy i ramowy dokument, który ma na celu integrować realizację przedsięwzięć o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym. Jego sporządzenie poprzedziło opracowanie szczegółowej diagnozy wyznaczającej obszary zdegradowany i rewitalizacji z uwzględnieniem problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych. W założeniach Programu uwzględniono podejście zintegrowane, a w dokumencie zdefiniowano również listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych (projektów) oraz wskazano również sposób zarządzania procesem rewitalizacji.

Podczas prac nad dokumentem szczególny nacisk położono na możliwie szerokie zaangażowanie interesariuszy procesu rewitalizacji. Opierając się na przepisach ustawy, należy uznać, że rewitalizacja jest procesem realizowanym na rzecz mieszkańców oraz wspólnie z nimi. Interesariuszami są zatem wszystkie osoby i podmioty zainteresowane włączeniem w projektowanie i realizację zadań na obszarze rewitalizacji. Na każdym etapie prac nad GPR-em uwzględniono potrzebę zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

Opinie i propozycje zgłaszane przez interesariuszy procesu rewitalizacji były zestawiane z obiektywnymi miernikami sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Połączenie ilościowych i jakościowych metod pozyskiwania i analizy danych daje gwarancję tego, że interwencja w obszarze rewitalizacji będzie prowadzona na właściwym obszarze i przy pomocy narzędzi adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb, wyzwań, barier, deficytów i potencjałów. W latach poprzedzających opracowanie GPR wdrażano „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016-2023” przyjęty uchwałą nr L/305/2018 Rady Gminy w Mircu z dnia 9 kwietnia 2018 r (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016 – 2023”, a jednocześnie realizowano liczne działania wpisujące się w założenia ustawy o rewitalizacji. Były to między innymi działania ukierunkowane na:

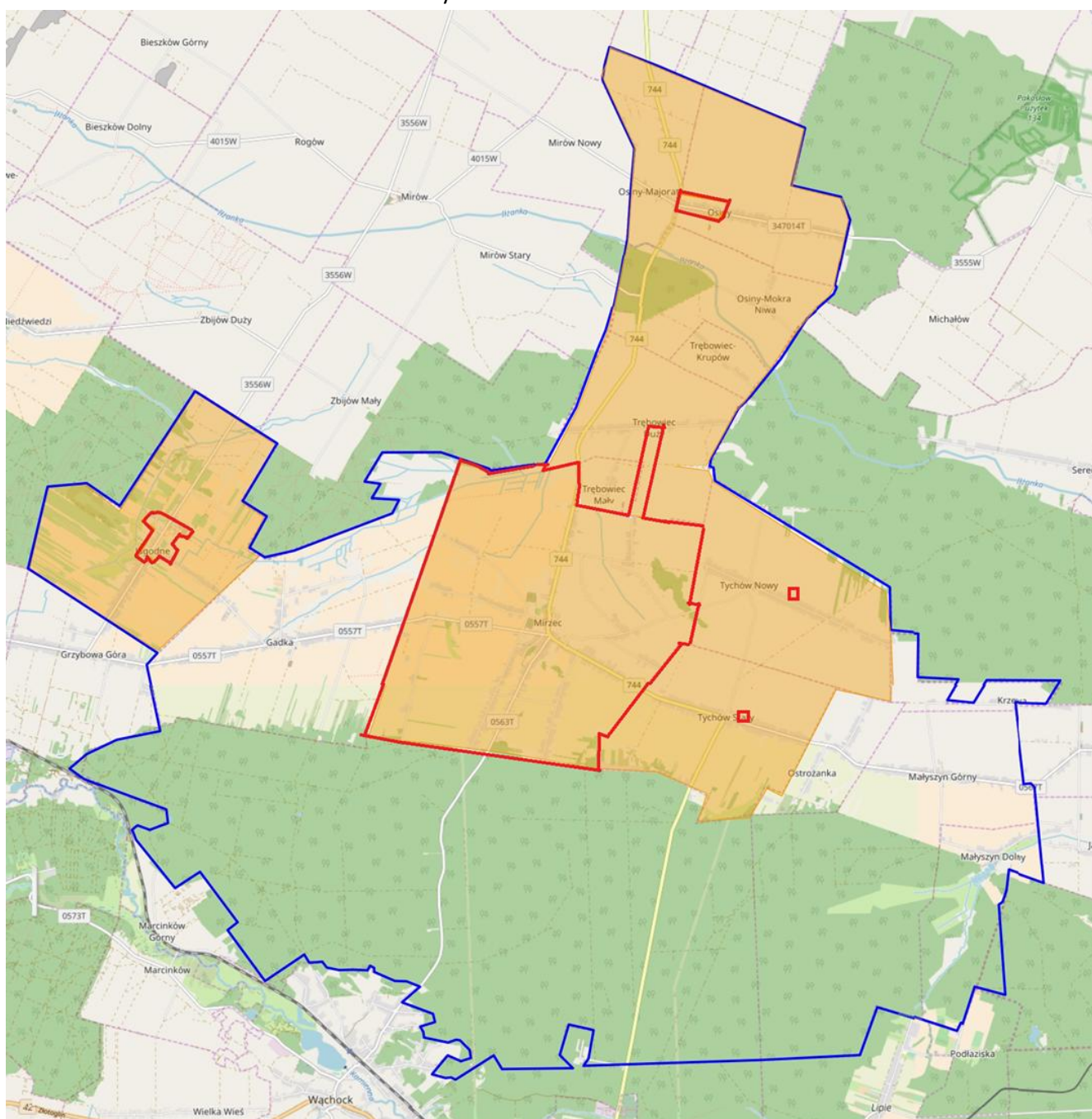
- aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- aktywizację seniorów,
- poprawę infrastruktury społecznej,
- modernizację i zagospodarowanie przestrzeni publicznych.

Wizja jaką sformułowano w „**Programie Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016 – 2023**” brzmiała *„Ożywienie kryzysowego obszaru, połączone z podniesieniem atrakcyjności przestrzeni wiejskiej dla turystów i inwestorów, wsparte rozwojem lokalnej przedsiębiorczości, polepszeniem jakości usług publicznych i społecznych oraz odnową obiektów pełniących funkcje użyteczności publicznej w kierunku wzrostu poziomu życia mieszkańców.”*

W dokumencie określono 5 celów szczegółowych rewitalizacji, do których określono kierunki działań:

- Cel szczegółowy 1: Mirzec zostaje chętnie odwiedzana przez turystów gminą powiatu starachowickiego,
- Cel szczegółowy 2: Zwiększenie przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców,
- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby przedsięwzięć z zakresu efektywnej i zielonej energii,
- Cel szczegółowy 4: Rozwój edukacji, kultury i sportu na obszarach rewitalizacji,
- Cel szczegółowy 5: Rozwój usług społeczno-zdrowotnych.

Mapa 1 Lokalizacja podobszarów rewitalizacji Gminy Mirzec w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirzec na lata 2016-2023”

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016-2023 strona 82

Najważniejszym projektem realizującym zadania rewitalizacyjne było przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 pn. **„Zintegrowana rewitalizacja centrum Mirca poprzez kompleksową odnowę kryzysowych terenów i obiektów w obszar rozwojowy tworząc strefy: turystyki, relaksu i aktywności (II etap rewitalizacji)”**. Przedmiotowy projekt był zgodny z wizją jaka została przedstawiona w dokumencie oraz jej celami. Zadaniem projektu było ożywienie społeczno – gospodarcze oraz odnowienie fizyczne i przestrzenne obszaru rewitalizacji miejscowości Mirzec. Projekt odpowiadał na zidentyfikowane na podobszarze rewitalizacji problemy społeczne w sferach:

- gospodarczej - poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozpowszechnianie aktywności gospodarczej, zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji,
- funkcjonalno – przestrzennej – poprzez działania związane ze zwiększeniem dostępu do infrastruktury społecznej (m.in. kulturowej i rekreacyjnej), zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrum Mirca (teren wokół planowanego do budowy zbiornika rekreacyjnego),
- środowiskowej – poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii oraz efektywne wykorzystywanie energii oraz budowę zbiornika wodnego na terenie podmokłym w centrum Mirca)
- technicznej – poprzez przebudowę niewykorzystywanych obiektów (np. budynek gospodarczy przy Bibliotece w centrum Mirca).

W toku realizacji w/w przedsięwzięć przedstawiciele Urzędu Gminy, gminnych instytucji i ich partnerzy nabyli doświadczenia, które są wartościowym zasobem w toku prac nad GPR-em i zostaną one wykorzystane we wdrażaniu założeń Programu. Na proces rewitalizacji w kontekście społecznym należy też patrzeć przez pryzmat wyzwań rozwojowych przed jakimi staje cała gmina. Są nimi, przede wszystkim, wykorzystanie szans oraz znalezienie odpowiedzi na zagrożenia wynikające np. z depopulacji gminy, wzrostu liczby osób w wieku senioralnym, spadku liczby dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym. *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.* stwarza ramy do tego, aby poprzez realizację kompleksowych i komplementarnych przedsięwzięć uwzględniających potrzeby mieszkańców oraz aktualne trendy i wytyczne w zakresie realizacji polityk publicznych podejmować ambitne działania na obszarze rewitalizacji, które będą korzystnie oddziaływać na zidentyfikowany obszar rewitalizacji.

1. Zasady prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji

1.1 Logika prac nad programem

Podstawą do rozpoczęcia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji była uchwała nr XV/121/2025 Rady Gminy w Mircu z dn. 29 maja 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.* Podjęcie tej uchwały było następstwem opracowania diagnozy, dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Mirzec, w oparciu o którą w dniu 13 maja 2025r. podjęto uchwałę nr XIV/118/2025 Rady Gminy Mirzec w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Mirzec.

W oparciu o przepisy *ustawy o rewitalizacji* należy uznać, że obszarem rewitalizacji jest obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo, bezrobocie, czy też liczba osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo, na obszarze rewitalizacji powinny występować deficyty w sferach: gospodarczej i/lub środowiskowej i/lub przestrzenno-funkcjonalnej i/lub technicznej. Powinien to być obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego zajmujący nie więcej niż 20% powierzchni gminy, a także zamieszkiwany przez nie więcej niż 30% jej mieszkańców. Diagnozę, pozwalającą na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Mirzec przeprowadzono w oparciu o obiektywne i policzalne wskaźniki, umożliwiające analizę negatywnych zjawisk na terenie gminy. Analizy wskaźnikowe pozwoliły na wyznaczenie obszaru rewitalizacji – sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I. Wyznaczony obszar obejmuje powierzchnię 18,00 km² co stanowi 16,20% powierzchni gminy. Obszar ten jest zamieszkały przez 2233 osoby co stanowi 27,54% mieszkańców gminy.

Tabela 1 Liczba mieszkańców objętych rewitalizacją do ogółu mieszkańców gminy

Liczba mieszkańców sołectwa Mirzec I i II na 31.12.2024 r.	2 233
Liczba mieszkańców Gminy Mirzec na 31.12.2024 r.	8 108
Procent mieszkańców gminy objętych rewitalizacją	27,54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Dla wyznaczenia zasięgu obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na obszarze tym zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej (bezrobocie, niekorzystna sytuacja demograficzna, duża liczba osób korzystających z pomocy GOPS w Mircu) oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej,
2. obszar ten ma kluczowe znaczenie dla rozwoju całej gminy,
3. wybór obszaru uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz lokalnych jak i mieszkańców.

Wyznaczone, zgodnie ze wspomnianą powyżej procedurą, granice obszaru rewitalizacji (obejmujące teren całej miejscowości Mirzec II i fragment miejscowości Mirzec I) gwarantują zachowanie ciągłości działań rewitalizacyjnych, prowadzonych we wcześniejszych okresach. W przyjętym w 2016 r. *Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016-2023* obszar rewitalizacji obejmował bowiem wówczas także miejscowość Mirzec II oraz fragment miejscowości Mirzec I.

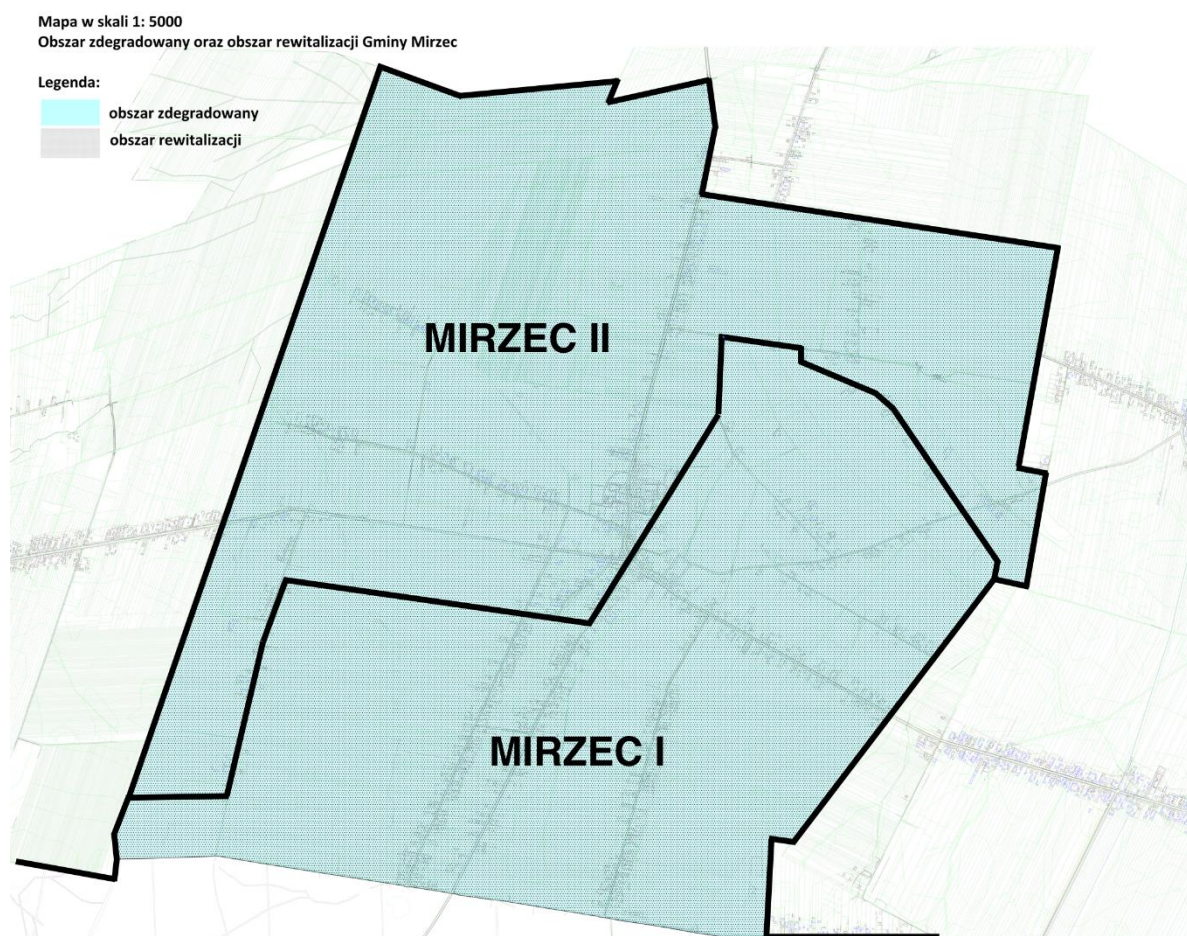
W toku prac nad GPR-em wykorzystano różnorodne metody i podejścia do gromadzenia i analizy informacji, które przełożyły się następnie na konkretne zapisy dokumentu. Obok ilościowych analiz wskaźnikowych przeprowadzono rozbudowane działania konsultacyjne, ukierunkowane na pozyskanie indywidualnych opinii mieszkańców gminy, przedstawicieli formalnych i nieformalnych grup

mieszkańców, biznesu, a także przedstawicieli Urzędu Gminy i jego jednostek organizacyjnych oraz innych instytucji publicznych. Na początku prac nad GPR uznano, że kluczowe dla powodzenia całego procesu będzie zarówno odpowiednie przepracowanie doświadczeń związanych z realizacją dotychczasowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w miejscowości Mirzec i otwarcie tego procesu na nowe propozycje zgłaszane przez zainteresowanych interesariuszy. Programowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych powiązano ponadto z ustaleniami „Strategii Rozwoju Gminy Mirzec na lata 2021-2030+”¹ i innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi w gminie, a także na szczeblach: regionalnym, krajowym i unijnym. Przyjęto wreszcie, że osiągnięcie celów procesu rewitalizacji będzie możliwe tylko w przypadku zaplanowania i realizacji zestawu różnorodnych przedsięwzięć o charakterze społecznym i infrastrukturalnym.

¹ Uchwała nr LII/370/2022 Rady Gminy w Mircu z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Mirzec na lata 2021-2030+” <http://ugmirzec.sisco.info/?id=2370>

Mapa 2 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji na terenie Gminy Mirzec

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec st. 86

1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji

Na terenie miejscowości Mirzec II i Mirzec I zrealizowano w ostatnich latach liczne działania/zadania, których założenia i konkretne efekty w pełni wpisują się w założenia *ustawy o rewitalizacji* w zakresie partycypacyjnego podejścia do projektowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i promowania kompleksowych rozwiązań ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców. W treści „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Mirzec na lata 2016-2023” zaplanowano realizację kilkunastu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których wdrożenie przyczyniło się do osiągnięcia części celów rewitalizacji. Kluczowe przedsięwzięcia wskazane w poprzednio obowiązującym Programie to:

- aktywizacja społeczno-gospodarcza osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ukształtowanie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej do rozwoju aktywności społecznej, rekreacji i integracji,
- rozszerzenie oferty kulturalnej na terenie Gminy Mirzec,
- poprawa bezpieczeństwa ciągów pieszych,
- poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Mirzec,
- usprawnienie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej.

Dobłą praktyką było prowadzenie przez Urząd Gminy w Mircu regularnego monitoringu z realizacji projektów rewitalizacyjnych w sposób, który umożliwia prześledzenie postępów w ich wdrażaniu. Przy projektowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono wytyczne wynikające z przepisów *ustawy o rewitalizacji* – traktującej rewitalizację jako proces ukierunkowany na rozwiązywanie problemów społecznych, przy równoczesnej realizacji projektów w innych sferach funkcjonowania. Analiza informacji ze zrealizowanych w ramach Programu Rewitalizacji projektów jak i udział interesariuszy rewitalizacji w opracowaniu „Diagnozy” prowadzą do wniosku, że w ostatnich latach wdrażano działania wpisujące się w osiągnięcie celów wszystkich podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wynikających z treści PR. Na uwagę zasługują w szczególności:

- poprawa infrastruktury edukacyjnej,
- organizowanie wydarzeń ukierunkowanych na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców borykających się z problemami na rynku pracy; czy też
- tworzenie przez gminne instytucje oferty czasu wolnego, jako narzędzia integracji oraz budowy relacji pomiędzy różnymi grupami mieszkańców z obszaru i spoza obszaru rewitalizacji.

W latach 2017-2023 Gmina Mirzec realizowała szereg projektów mających ożywić miejscowość Mirzec II i Mirzec I.

Tabela 2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zrealizowane w ostatnich latach lub w trakcie realizacji obejmujące miejscowość Mirzec i Mirzec I

L.p.	Nazwa projektu	Wartość projektu- co na koncie	Dofinansowanie	Wkład własny	Źródła finansowania	Okres realizacji	Krótki opis
1.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Mirzec	761 263,99	440 319,00 zł	320 944,99	PROW	2016-2018	Zadanie polegało na budowie 54 szt, przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w miejscowościach położonych na terenie Gminy Mirzec wraz z rozwiązaniami podłączenia do budynków oraz rozwiązaniem odpowietrzenia obiektu przed włączeniem do instalacji wewnętrznej budynków
2.	Przebudowa drogi gminnej Nr 347004T Podborki - Majorat	351 317,45	214 324,00	136 993,45	Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2016	W ramach zadania została przebudowana droga na odcinku o długości 1279 mb, z wykonaniem poboczy i częściowym odwodnieniem.
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z obszaru Gminy Mirzec z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii	6 362 070,22	3 244 678,21	3 117 392,01	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2017-2018	Przeprowadzono głęboką termomodernizację energetyczną 8 bud. użyt. publ. w miejscowościach na terenie Gminy Mirzec. Pow. użytkowa bud. poddanych termomodernizacji wynosi 12 646,10 m2.
4.	Rozwój ciała i umysłu-modernizacja i rozbudowa szkolnej infrastruktury sportowej wraz z wyposażeniem w sprzęt i materiały dydaktyczne	2 600 317,70/ 2 522 282,0	1 635 861,75 zł		Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2017-2018	Zmodernizowano i przebudowano boisko szkolne z urządzeniami lekkoatletycznymi przy Szkole Podstawowej w Gadce, – przebudowano i wyremontowano boisko z urządzeniami lekkoatletycznymi przy Szkole Podstawowej w Osinach, – Zmodernizowano salę gimnastyczną przy Zespole Szkół w Mircu, – doposażono pracownie

							matematyczno-przyrodnicze w 8 placówkach oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Mirzec.
5.	Zintegrowana rewitalizacja terenów centrum Mirca z zamiarem kompleksowej odnowy terenów kryzysowych w obszar rozwojowy poprzez powstanie strefy: turystyki, relaksu i aktywności	22 804 877,62	18 895 407,00	3 909 470,62	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych, Polski Ład	2021-2024	Wybudowano teren rekreacyjny w centrum miejscowości w Mircu, na którym powstał zbiornik wodny, staw kąpielowy z plażą i boiskiem do siatkówki plażowej. Aktywnemu wypoczynkowi służą skatepark, tyrolka, plac zabaw, siłownia zewnętrzna i ścieżka zdrowia w parku podworskim. Funkcjonuje budynek kawiarniany z widokiem na zbiornik wodny i wiata grillowa. Wybudowana została infrastruktura drogowo-parkingowa, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, monitoring, obiekty małej architektury oraz zieleni. Zostało zmodernizowane centrum Mirca- wybudowano toalety publiczne przy bibliotece, wybudowano ścieżkę zdrowia, wiaty handlowe, witacz i MOR.
6.	Przebudowa drogi gminnej Nr 347006T Poduchowne Korzonek	1 073 963,03	-	1 073 963,03	Budżet gminy	2018	Przebudowany został odcinek o długości 384 metrów od skrzyżowania z drogą wojewódzką 744 do początku miejscowości Mirzec-Poduchowne
7.	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Mirzec Podkowałów- Mirzec Podborki	69 949,37	30 000,00	39 949,37	Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	2017	Zakres robót obejmował wykonanie nawierzchni z kruszywa łamanego o długości 600,0 mb i szerokości 3,0 mb oraz poboczy o szerokości 0,5 mb

8.	Rozwój e-usług w Gminie Mirzec	1 228 606,22	1 044 315,29	184 290,93	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2018-2019	W ramach projektu zakupiono m.in. zestawy komputerowe wraz z licencją dziennika elektronicznego dla szkół, serwerownie zapasowe dla Urzędów, portal e-obywatel, portal interesanta, aplikacje mobilne, e-puap, itp. W ramach zakupionych programów odbył się również cykl szkoleń. Realizacja projektu zakończyła się w dniu 30.10.2019r.
9.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Mirzec	3 137 193,27	2 548 929,00	588 264,27	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2020-2022	Zmodernizowano 1632 szt. opraw oświetleniowych w tym zamontowano 2 lampy solarne, wymieniono 311 wysięgników, zamontowano 45 km przewodu oświetleniowego AsXSn oraz uruchomiono inteligentny system sterowania oświetleniem
10.	Mirzec kulturą stoi- dbałość o działalność twórczą związaną ze zwiększeniem zasobów kulturowych poprzez zagospodarowanie i wyposażenie obiektów kultury wiejskiej z terenu Gminy Mirzec	1 450 750,88	499 399,41	951 351,47	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2019-2020	Zakup wyposażenia obiektów kulturowych.
11.	Utworzenie Klubu Seniora w miejscowości Mirzec	267 776,00	148 818,00	118 958	Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015–2020	2019-2020	Klub Senior Plus powstał w miejscowości Mirzec. Seniorzy mają swoje miejsce spotkań, w pomieszczeniach po byłym gimnazjum. Jest przeznaczony dla 20 osób, głównie samotnych. Placówka oferuje różnorodne zajęcia. Wyposażona jest w kuchnię, salę

							rehabilitacyjną, salonik spotkań i pokój terapeutyczny, a także zaplecze z toaletami i prysznicem.
12.	Bezpieczeństwo pieszych w bezpiecznej gminie	78 889,17	50 000,00	28 889,17	Program ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” finansowany przez MSWiA	2018	Wybudowano dwa aktywne przejścia dla pieszych. Jedno z nich powstało w centrum Mirca, drugie w sąsiedztwie szkoły podstawowej i przedszkola. W ramach tego samego projektu zorganizowano szkolenia z udzielania pierwszej pomocy dla uczniów szkół i osób dorosłych, przeprowadzono lekcje na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz konkursy.
13.	Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych w gminach Pawłów i Mirzec	5 620 690,32	2 829 926,83	2 790 763,49	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2018-2019	Wykonanych zostało 157 instalacji fotowoltaicznych i 51 instalacji solarnych na terenie gminy Pawłów oraz 41 instalacji fotowoltaicznych i 24 instalacji solarnych na terenie gminy Mirzec.
14.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Mirzec	714 286,00	485 917,08			2019-2020	W ramach projektu doposażono w 2019 roku pracownię matematyczno-przyrodnicze w 6 szkołach podstawowych za kwotę prawie 30 000,00 zł (zakupiono m.in. tablety, laptopy, drukarki 3D, modele anatomiczne, zestawy do budowy brył i bryły szkieletowe) oraz w 2020 roku zmodernizowano boisko szkolne przy SP w Jagodnem.
15.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Mirzec- II etap	855 120,50	457 011,00	398 109,5	PROW	2019-2020	Zadanie obejmowało wykonanie 50 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miejscowości: Gadka, Tychów Stary oraz Mirzec - Czerwona. Mirzec - Ogrody. Mirzec -

							Majorat, Mirzec - Podkowałów, Mirzec ul. Langiewicza.
16.	Poprawa funkcjonowania systemu ratowniczo-gaśniczego i przeciwdziałania zagrożeniom w Gminie Mirzec poprzez zakup nowego samochodu pożarniczego dla Jednostki OSP Mirzec	844 087,50			Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2020	Dokonano zakupu średniego samochodu strażackiego wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Mircu marki RENAULT, model: S/M2-4R. rok produkcji: 2019. moc silnika: 285 KM.
17.	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym na drogach gminnych	39 388,99	25 000,00	14 388,99	Budżet Wojewody Świętokrzyskiego	2020	Zamontowano łącznie 100 mb barier ochronnych SP- 05/2. 36 mb barier U-I la typu „olsztyńskie” (szczelkowe), 8 szt. znaków typu U-9a wraz ze słupkiem. 8 szt. znak typu U-9b wraz ze słupkiem.
18.	Rewitalizacja ośrodka zdrowia w Mircu polegająca na zastosowaniu nowych rozwiązań architektoniczno-budowlanych i informatycznych z efektywnym wykorzystaniem energii oraz doposażeniem w nowoczesny sprzęt medyczny - poprawa jakości życia mieszkańców wsi.	1 675 527,31 zł	702 540.17	100 000 (dotacja gminy) 872 987,14 (wkład własny Ośrodka)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	2018-2019	Przeprowadzono roboty budowlane i adaptacyjne w budynku Ośrodka Zdrowia w Mircu oraz zakup niezbędnego wyposażenia medycznego dostosowały obiekt do potrzeb osób niepełnosprawnych (montaż windy) oraz zwiększyły dostępność do świadczenia opieki zdrowotnej.
19.	Przebudowa drogi gminnej Nr 347007T Poduchowne - Korzonek - II etap	3 362 172,52			Fundusz Dróg Samorządowych	2021-2022	Przebudowano 1 528 metrów drogi gminnej. Wykonano roboty ziemne, podbudowę drogi oraz nawierzchnie bitumiczne wiążącą i ścieralną.

							Wykonano całościowe odwodnienie drogi. Wybudowano przepusty pod zjazdami, umocniono płytami ażurowymi skarpy i dna rowów, powstała kanalizacja deszczowa. Po przebudowie droga ma 5 metrów szerokości, utwardzone pobocze, chodnik dla pieszych. W ramach inwestycji wyremontowane zostały dwa skrzyżowania oraz powstały dwa nowe aktywne przejścia dla pieszych wyposażone w znaki pulsacyjne zasilane solarnie, z biało-czerwonymi pasami wykonanymi w technologii cheomoutwardzalnej.
20.	Przebudowa przejścia dla pieszych w rejonie skrzyżowaniu drogi gminnej Nr 347019T z drogą wojewódzką Nr 744 w miejscowości Mirzec-Podborki	80 088,01	64 000,00	16 088,01	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021-2022	Zostało przebudowane przejście dla pieszych
21.	Budowa drogi dojazdowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w sołectwie Mirzec II	104 550,00	-	104 550,00	Budżet gminy	2020	Wykonano projekt drogi dojazdowej na odcinku 820 metrów o szerokości nawierzchni bitumicznej 5 metrów wraz z poboczami o szerokości 0,75 metra, odwodnieniem drogi, rowami umocnionymi prefabrykatem typu ażur oraz chodnikiem o szerokości 2 metrów. Wraz z drogą zaprojektowano infrastrukturę towarzyszącą: sieć kanalizacji sanitarnej, sieć wodociągową a także sieć energetyczną oświetlenia ulicznego.

22.	Projekt "Cyfrowa Gmina"	243 149,93	243 149,93	0	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	2022-2023	Zadanie polegało na wykonaniu diagnozy cyberbezpieczeństwa (audytu) w Urzędzie Gminy w Mircu, zakupie sprzętu komputerowego: komputery, laptopy, tablety; zakupie usługi chmurowej, usługi doradczej w zakresie cyberbezpieczeństwa.
23.	Dostępny samorząd Gminy Mirzec	68 776,00	68 776,00	0	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, PEFRON	2022	Przebudowana została strona urzędu gminy www.mirzec.pl dostosowano do WCAG 2.1, wykonano nową stronę BIP Urzędu Gminy w Mircu, zakupiono pętle indukcyjne do lepszej obsługi interesantów w Urzędzie Gminy w Mircu (informacja, kasa, Urząd Stanu Cywilnego, sala konferencyjna).
24.	Wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez modernizację przejścia dla pieszych w rejonie skrzyżowania drogi gminnej Nr 347011T z drogą wojewódzką Nr 744 w miejscowości Mirzec-Majorat	134 547,01	100 000,00	34 547,00	Program ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” finansowany przez MSWiA	2022	Powstało bezpieczne przejście dla pieszych w Mircu-Majoracie w sąsiedztwie Biblioteki i Ośrodka Kultury Gminy Mirzec. Przejście zostało oznaczone światłami pulsacyjnymi oraz tak zwanymi „kocimi oczkami”. Na jezdni przed przejściem namalowano pasy akustyczne. Przejście jest doświetlone lampami LED, a jego okolica jest monitorowana za pomocą kamery włączonej do systemu monitoringu gminnego.
25.	Rozbudowa parkingu przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Mircu	159 141,96	159 141,96	-	Konkurs „Rosnąca odporność” w ramach Narodowego Programu Szczepień	2022	Teren o powierzchni 474 metrów kwadratowych został wybrukowany kostką betonową, powstała droga dojazdowa do 19 miejsc postojowych, w tym dwóch miejsc dla osób z niepełnosprawnościami

							oraz chodnik o szerokości 2 metrów, który łączy nowowybudowaną część parkingu z istniejącą infrastrukturą. W ramach rozbudowy parkingu umocniona została skarpa w sąsiedztwie budynku oraz zagospodarowano tereny zielone
26.	Zakup wyposażenia kardiologicznego do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Zdrowia w Mircu	191 007,04	159 191,74	31 815,30	Konkurs „Rosnąca odporność” w ramach Narodowego Programu Szczepień	2022	Do poradni kardiologicznej zakupione zostały aparat do wykonywania badań USG, urządzenia Holter (EKG i ciśnieniowy) oraz bieżnia wraz z oprogramowaniem do wykonywania próby wysiłkowej.
27.	Projekt "Spotkaj się z Prendowską "	377 100,11	295 000,00	82 100,11	Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2022” do Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku	2022	Rzeźba przedstawiająca postać Jadwigi Prendowskiej z książką jej autorstwa została ustawiona na parkingu w centrum Mirca
28.	Modernizacja instalacji c.o. w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Mircu	47930,31	22 500,00	25 430,31	WFOŚiGW	2020	Modernizacja instalacji c.o. w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Mircu
29.	Remont grobu bezimiennego żołnierza z Pułku Piechoty Brzeżany z 1939r. zlokalizowanego przy drodze powiatowej nr 0561T Tychów Stary-Poddąbrowa-Mirzec Ogrody po lewej stronie drogi na terenie leśnym na wysokości miejscowości Mirzec – Malcówki.	1 000,00 zł	950,00 zł	50,00 zł	Wojewoda Świętokrzyski	26.07.2023r.- 31.08.2023r.	Oczyszczenie elementów ogrodzenia oraz krzyża, dwukrotne pomalowanie.
30.	„Zakup drzew i krzewów miododajnych	-	-	-	Województwo Świętokrzyskie	30.10.2023r. – 08.12.2023r.	Pozyskanie sadzonek drzew i krzewów w ramach uczestnictwa w

	przeznaczonych do nasadzeń na terenach zieleni dostępnych publicznie w województwie świętokrzyskim - 2023r."						projekcie oraz ich nasadzenie na działkach będących własnością gminy. Posadzono klon pospolity, morwę białą, tawułę szarą, tawułę japońską.
31.	Renowacja i konserwacja zabytkowego wnętrza kościoła parafialnego pw. Św Leonarda w Mircu	910 000,00 zł	864 500,00 zł	45 500,00 zł	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2023- do 31.12.2025r.	1. Zszycie dużych pęknięć na ścianach, 2. szpachlowanie drobnych ubytków i pęknięć na suficie, gzymsach i dolnych części filarów, 3. malowanie farbą lamperii, 4. gruntowanie powierzchni oraz końcowe malowanie ścian i sufitów.
32.	Wyznaczenie bezpiecznego przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowania drogi gminnej nr 347007T z droga wojewódzką nr 744 w sołectwie Mirzec II" realizowanego w ramach programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024 (2023).	112 590,00 zł	100 000,00 zł	12 590,00 zł	Program ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” finansowany przez MSWiA	22.06.2023r.- 31.12.2024 r.	Doświetlenie terenu hybrydowymi lampami LED, zasilane turbiną wiatrową i panelem fotowoltaicznym-2 kpl., zamontowanie aktywnych znaków D6 z pulsatorami, zasilanych panelem fotowoltaicznym-2 szt., montaż kamery monitoringu, malowanie pasów biało-czerwonych wraz z montażem kocich oczek oraz wykonanie linii, położenie kostki integracyjnej i przebudowa kostki brukowej.
33.	Wyposażenie w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, remont i modernizacja strażnic jednostek OSP z terenów wiejskich	40 000,00 zł	40 000,00 zł	0,00 zł	Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników	01.06.2023r.- 30.11.2023r.	Doposażenie jednostek w sprzęt i umundurowanie (8 jednostek po 5 000,00zł)
34.	Odbudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości	106 115,72 zł	40 000,00 zł	66 115,72 zł	art. 22c ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów	05.10.2023 r. - 27.10.2023 r.	Odbudowana została droga dojazdowa na długości 400 mb. Szerokość drogi z kruszywa naturalnego 3,0 m wraz z

	Tychów Stry-Mirzec Czerwona				rolnych i leśnych (FOGR)		obustronnymi pobocznymi z kruszywa o szerokości 0,5 mb
35.	Remont drogi gminnej nr 347036 T Mirzec-Podborki - Mirzec-Czerwona - Trębowiec Mały - Trębowiec Duży (I etap)	3 570 228,02 zł	2 856 182,00 zł	714 046,02 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.	Remont drogi gminnej nr 347036T w miejscowości Trębowiec Mały na długości 1247m. Szerokość drogi 5,0 m wraz z remontem systemu odwodnienia, jak również wykonane zostało jednostronne stabilizowane pobocza kostką brukową na szerokości 1,2 m, natomiast drugie pobocze wykonane zostało z kruszywa 0,75 m. Odnowione zostało również oznakowanie pionowe i poziome.
36.	Remont drogi gminnej nr 347021 T Mirzec Podborki – Mirzec Majorat	3 486 950,71 zł	2 789 560,00 zł	697 390,71 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.	Remont drogi gminnej nr 347021T w miejscowości Mirzec Majorat na długości 1374 m. Szerokość drogi 3,5 m z „mijankami” wraz z remontem systemu odwodnienia, jak również wykonane zostanie jednostronne stabilizowane pobocza kostką brukową na szerokości 1,2 m, natomiast drugie pobocze wykonane zostanie z kruszywa 0,75 m. Odnowione zostanie również oznakowanie pionowe i poziome.
37.	Cyberbezpieczny samorząd gminy Mirzec	653 318,00 zł	653 318,00 zł	0,00 zł	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	09.2024- 06.2026	Zakup sprzętu i oprogramowania dla 3 jednostek objętych projektem (Urząd Gminy w Mircu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Centrum Usług Wspólnych), opracowanie i wdrożenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w 3 jednostkach objętych projektem wraz z audytem i ankietą dojrzałości oraz zakup szkoleń z

							zakresu cyberbezpieczeństwa dla 3 jednostek
38.	Budowa otwartego zbiornika retencyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na części obszaru parku podworskiego w Mircu	485 955,00 zł	475 978,00 zł	9 977,00 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	Do 30.06.2026	Budowa zbiornika retencyjnego w celu magazynowania wody opadowej, roztopowej oraz docelowo płynącej, celem nawadniania pól uprawnych i poprawy mikroklimatu w okresie występowania suszy rolniczej
39.	Modernizacja kompleksu sportowego Orlik w Mircu	746 766,00 zł	372 700,00 zł	374 066,00 zł	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Do 31.10.2025	Zakres obejmuje: - wykonanie nowej nawierzchni poliuretanowej na boisku wielofunkcyjnym, - przebudowę fragmentu ogrodzenia, - wymiana piłkochwyków, paneli, słupków, furtek i bram, - modernizację murków oporowych, - modernizację pochylni dla osób niepełnosprawnych - modernizację zaplecza sanitarno-szatniowego
40.	Funkcjonalna odbudowa zabytkowego budynku z 1922 roku w centrum Mirca	557 895,00 zł	530 000,00 zł	27 895,00 zł	Bank Gospodarstwa Krajowego	inwestycja powyżej 12 miesięcy	Zakres obejmuje: - roboty rozbiórkowe, - wymianę stropu drewnianego na nowy, - roboty wykończeniowe, - wykonanie posadzek płytkowych, - wykonanie stolarki drzwiowej, - ocieplenie ścian budynku z odtworzeniem elementów architektonicznych, - izolacje ścian fundamentowych, - odtworzenie opaski ociekowej wokół budynku, - wymianę instalacji elektrycznej

41.	Odbudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Mirzec Majorat (I etap)	142 006,40 zł	63 700,00 zł	78 306,40 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	29.10.2024-02.12.2024	Zakres rzeczowy zadania obejmował odbudowę drogi dojazdowej do pól z kruszywa naturalnego o łącznej szerokości 4 m (3,0 m jezdni + 2 x 0,5 m) pobocza na łącznej długości 400 mb.
42.	Remont drogi gminnej nr 347021T Mirzec Podborki - Mirzec Majorat	3 085 737,48 zł	2 478 887,00 zł	606 850,48 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	27.03.2024-10.12.2024	W ramach zadania wykonano kompleksowy remont drogi gminnej nr 347021 T w miejscowości Mirzec Majorat na łącznej długości 1374 mb. Wyremontowana została nowa nawierzchnia o szerokości 3,5 m (z mijankami). Wykonane zostało jednostronne pobocze o szerokości 1,2 m stabilizowane kostką brukową. Wyremontowane zostało odwodnienie liniowe (rowy, korytka ściekowe), jak również wykonano nowe oznakowanie pionowe i poziome w tym 2 aktywne przejścia dla pieszych.

Źródło: Urząd Gminy Mirzec

1.3. Opis procesu zaangażowania partnerów i interesariuszy

1.3.1. Zaangażowanie na etapie prac nad programem

W całym procesie prac nad GPR i na poprzedzającym go etapie wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji podejmowano różnego rodzaju aktywności w celu zapewnienia szerokiego udziału partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących środowiska pozarządowe, w tym podmiotów działających w obszarze społeczeństwa obywatelskiego, ochrony środowiska, włączenia społecznego, praw podstawowych, osób z niepełnosprawnościami czy równości płci i niedyskryminacji.

Transparentne informowanie o pracach nad wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz o pracach nad GPR

Współpraca z interesariuszami oraz włączanie społeczności Gminy Mirzec w prace dotyczące GPR wymagały wykorzystywania szeregu platform i środków komunikacji. Do najważniejszych z nich należą:

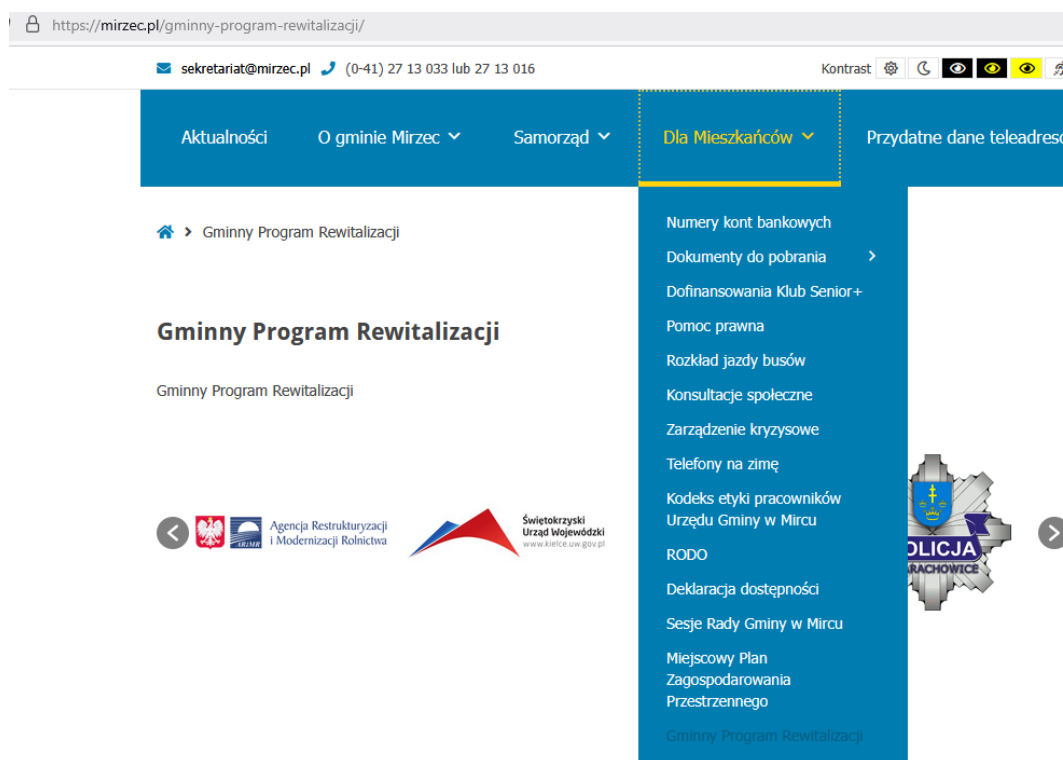
- strona internetowa Gminy Mirzec <https://mirzec.pl/> oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (zakładka: Konsultacje społeczne), gdzie na bieżąco zamieszczano informacje nt. działań podejmowanych w ramach tworzenia Programu,
- plakaty informujące o procesie rewitalizacji rozmieszczane na terenie gminy Mirzec.

The screenshot shows the official website of Gmina Mirzec. At the top, there is a header with the logo 'bip' and 'Urząd Gminy Mirzec'. Below the header is a large banner with the coat of arms of Gmina Mirzec and the text 'URZĄD GMINY MIRZEC BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ'. A search bar is located in the top right corner. Below the banner, there is a navigation menu with the following items: 'Strona główna', 'Konsultacje społeczne', 'KATEGORIA: KONSULTACJE SPOŁECZNE', and 'Ostatnio dodane'. The 'Konsultacje społeczne' section is expanded, showing a list of consultations. The first consultation is titled 'Zarządzenie Nr 000.51.2025 Wójta Gminy Mirzec z dnia 6 maja 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami sołectwa Mirzec I projektu uchwały Rady Gminy w Mircu zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Sołectwa Mirzec I'. The second consultation is titled 'Zarządzenie Wójta Gminy Mirzec Nr 0050.44.2025 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy w Mircu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Mirzec'. The 'Ostatnio dodane' section shows a list of recent documents, including 'Obwieszczenie Dyrektora Zarządu Zlewni w Radomiu PGW Wodny Polskie znak - WR.ZUZ.4210.104.2025.AK...', 'Obwieszczenie Dyrektora Zarządu Zlewni w Radomiu PGW Wodny Polskie znak - WR.ZUZ.4210.103.2025.AK...', 'Postanowienie Nr 143/2025 Komisarza Wyborczego w Kielcach IV z dnia 9 maja...', 'Zarządzenie Nr 0050.55.2025 Wójta Gminy Mirzec z dnia 7 maja 2025 r...', 'Zarządzenie Nr 0050.54.2025 Wójta Gminy Mirzec z dnia 7 maja 2025 r...', and 'Zarządzenie Nr 0050.53.2025 Wójta Gminy Mirzec z dnia 7 maja 2025 r...'.

Liczne wydarzenia konsultacyjne w różnych formach adresowane do mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji

W ramach prac nad GPR-em i poprzedzających je działań związanych z wyznaczeniem obszarów zdegradowanego i rewitalizacji przeprowadzono kilka form konsultacji społecznych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim:

- w ramach prac nad wyznaczeniem obszarów zdegradowanego i rewitalizacji: otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych,
- zbieranie uwag ustnych do Diagnozy oraz uchwały i mapy wyznaczającej obszar zdegradowany i rewitalizacji,
- w ramach prac nad GPR:
 - wywiady grupowe z przedstawicielami:
 1. Urzędu Gminy Mirzec,
 2. organizacji pozarządowych prowadzącymi działalność na terenie sołectw Mirzec I i Mirzec II,
 3. przedsiębiorców prowadzącymi działalność gospodarczą na terenie sołectw Mirzec I i Mirzec II.
 - warsztaty tematyczne w celu wypracowania kierunków działań i charakteru przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji,
 - nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Postulaty podnoszone przez interesariuszy procesu rewitalizacji przełożyły się na końcową treść GPR zarówno w części diagnostycznej jak i w fazie formułowania celów oraz kierunków działań, a także konkretnych przedsięwzięć. Dotyczyły one m.in.: potrzeb w zakresie realizacji kompleksowych przedsięwzięć wspierających integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji; poprawę estetyki i stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych; czy też modernizacji, poprawy dostępności i tworzenia

nowej infrastruktury w celu stałego rozwijania oferty usług publicznych (kulturalnych, społecznych, rekreacyjnych, itd.) na obszarze rewitalizacji.

1.3.2. Zaangażowanie w trakcie realizacji programu

Partycypacja społeczna stanowiąca punkt wyjścia dla opracowania programu rewitalizacji, jest i będzie stałą zasadą i ciągłą praktyką również w trakcie wdrażania GPR-u zgodnie z przyjętym systemem zarządzania obejmującym zasady współpracy z otoczeniem społecznym oraz gospodarczym. W trakcie wdrażania Programu przewiduje się stałe informowanie interesariuszy rewitalizacji o podejmowanych i planowanych działaniach. W tym celu wykorzystywana będzie zwłaszcza utworzona podstrona dedykowana procesowi rewitalizacji.

Informowanie o procesie rewitalizacji będzie miało na celu stworzenie optymalnych warunków dla realnego współdecydowania mieszkańców o realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w GPRze.

Kluczową formą zaangażowania interesariuszy będzie **Komitet Rewitalizacji** stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z odpowiedzialnymi za koordynację tego procesu organami Gminy Mirzec w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji będzie zajmował stanowiska dotyczące kluczowych etapów procesu rewitalizacji. Należą do nich opiniowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz projektu programu lub jego zmiany.

CZYM JEST KOMITET REWITALIZACJI?

Komitet rewitalizacji

jest miejscem współpracy mieszkańców z Urzędem Gminy w sprawach dotyczących procesu rewitalizacji a także pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Wójta Gminy

Podstawą powołania Komitetu jest Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Kadencja Komitetu trwa 3 lata od pierwszego posiedzenia

Skład Komitetu

mieszkańcy obszaru rewitalizacji
organizacje pozarządowe
przedstawiciele spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych z obszaru rewitalizacji
przedsiębiorcy
przedstawiciele instytucji publicznych

Narzędziem angażowania interesariuszy rewitalizacji w ocenę efektów procesu rewitalizacji będzie również ocena aktualności i stopnia realizacji GPR (przynajmniej raz w okresie wdrażania Programu). Na szczególną uwagę (w kontekście zaangażowania interesariuszy w trakcie realizacji GPR) zasługują również podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisujące się w kierunki działań pn. „4.1 Aktywny Zespół ds. rewitalizacji”, „4.2 Uczący się Zespół ds. rewitalizacji” i „4.3 Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji”. Ich zakres zakłada bowiem m.in. organizację cyklicznych wydarzeń (spacerów, spotkań itd.) z udziałem mieszkańców obszaru rewitalizacji, które pozwolą na stałą weryfikację postępu wdrażania GPR i adekwatności jego postanowień do potrzeb, barier i potencjałów, które występują na obszarze rewitalizacji.

2. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2) *ustawy o rewitalizacji*, w GPR powinien znaleźć się opis powiązań tego dokumentu z innymi opracowaniami strategicznymi gminy, w tym ze strategią rozwoju, mpzp, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych. Ze względu na fakt, że rewitalizacja jest procesem złożonym, który oddziałuje na sposób realizacji innych polityk publicznych na terenie gminy, w tym miejscu warto przeanalizować także powiązania GPR z innymi gminnymi dokumentami strategicznymi.

2.1. Strategia Rozwoju Gminy Mirzec na lata 2021-2030+²

Strategia została przyjęta uchwałą nr LII/370/2022 Rady Gminy Mirzec z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Mirzec na lata 2021-2030+. Gminny Program Rewitalizacji jest spójny ze Strategią na poziomie zidentyfikowanych w tym dokumencie domen rozwoju, a także przyporządkowanych im celów głównych, szczegółowych oraz kierunków działań.

Interwencje zaplanowane w GPRze przyczynią się do osiągnięcia celów wyznaczanych w Strategii tj.

- Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców.
- Cel 2. Wzmacnianie jakości kapitału społecznego wśród społeczności lokalnej.
- Cel 3. Dbłość o środowisko naturalne z zachowaniem ładu przestrzennego.

W konsekwencji powyższego, cele GPR wpisują się także w realizację działań priorytetowych ujętych w Strategii dotyczących np. aktywizacji i angażowania społeczności lokalnych w życie/funkcjonowanie i rozwój gminy Mirzec, a także stworzenia centralnej – spójnej i urządzonej – przestrzeni publicznej na terenie centralnej miejscowości, rozwój i poprawa dostępu do infrastruktury społecznej. Na potrzeby zmian w odniesieniu do poprawy estetyki i funkcjonalności centrum Mirca (tereny wokół Urzędu Gminy, przestrzeń koło parkingu głównego) zwracali uwagę interesariusze zaangażowani w prace nad GPR, dzięki czemu odpowiednie i szczegółowo opisane przedsięwzięcia znalazły się w treści Programu Rewitalizacji. W tym zakresie zatem, należy stwierdzić, że postanowienia GPR uszczegóławiają zapisy Strategii w zakresie projektów rewitalizacyjnych oraz tworzą ramy operacyjne do realizacji kierunków interwencji wynikających ze Strategii.

Biorąc pod uwagę relacje pomiędzy treścią Strategii a postanowieniami GPR, pozytywnie należy ocenić fakt, że pierwszy z wymienionych dokumentów został przyjęty wcześniej tworząc szerokie ramy interwencji dla działań z zakresu rewitalizacji. GPR natomiast należy uznać jako dokument organizujący proces rewitalizacji, który przyczyni się do sprawniejszego i efektywnego osiągania celów Strategii na obszarze rewitalizacji. Biorąc pod uwagę hierarchię dokumentów strategicznych obowiązujących na terenie gminy należy uznać to za właściwe podejście, korzystnie wpływające na osiągnięcie spójności pomiędzy Strategią oraz GPR.

² <https://bip.mirzec.pl/strategia-rozwoju-gminy-mirzec-na-lata-2021-2030/>

2.2 Strategia Terytorialna Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy do roku 2030³

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r. jest spójny ze *Strategią Terytorialną Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy do roku 2030* przyjętą uchwałą nr XI/105/2025 Rady Gminy w Mircu z dnia 28 marca 2025r. w sprawie przyjęcia Strategii Terytorialnej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy do roku 2030 na poziomie zidentyfikowanych w tym dokumencie celów, a także przyporządkowanych działań i zadań. Cele wymienione w Strategii, które są spójne z celami ujętymi w GPR to:

- Cel strategiczny 1. Wysokiej jakości usługi społeczne.
- Cel strategiczny 3. Zwiększony poziom atrakcyjności turystycznej MOF Miasta Północy.
- Cel strategiczny 5. Zapewniona wysoka spójność i dostępność przestrzenna całego MOF.
- Miasta Północy.

Cele ujęte w GPR wpisują się w realizację celów wymienionych w Strategii Ponadlokalnej.

2.3 Dokumenty z obszaru polityki przestrzennej

Do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej Gminy Mirzec należą:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirzec [UCHWAŁA nr V/39/2019 Rady Gminy w Mircu z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirzec”]⁴.
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirzec obejmujący obszar funkcjonalny A [Uchwała nr XLIII/233/2010 Rady Gminy w Mircu z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Mirzec, obejmujący obszar funkcjonalny A]⁵.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obszaru funkcjonalnego A na terenie gminy Mirzec [Uchwała Rady Gminy w Mircu Nr LVII/424/2023 z dnia 12.01.2023r.]

Zgodnie ze Studium głównym celem zagospodarowania przestrzennego gminy jest WIELOFUNKCYJNY, ZGODNY Z ZASADAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I KSZTAŁTOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO, ROZWÓJ GMINY MIRZEC, MAJĄCY NA CELU STWORZENIE I CIĄGŁE DOSKONALENIE WARUNKÓW DO AKTYWNEGO ŻYCIA, WYPOCZYNKU I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW”.

Kierując się tak zdefiniowanym celem nadrzędnym oraz mając na uwadze określone w części pierwszej Studium - uwarunkowania rozwoju przestrzennego, określono grupy celów szczegółowych, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia głównego założenia lokalnej polityki przestrzennej.

³ <https://bip.mirzec.pl/uchwala-nr-xi-105-2025-z-dnia-28-marca-2025r-w-sprawie-przyjecia-strategii-terytorialnej-zintegrowanych-inwestycji-terytorialnych-miejskiego-obszaru-funkcjonalnego-miasta-polnocy-do-roku-2030/>

⁴ <https://ugmirzec.sisco.info/?id=1259>

⁵ <https://ugmirzec.sisco.info/?id=391>

Cele związane z kształtowaniem przestrzeni:

- aktywizacja i podniesienie jakości przestrzeni miejscowości Mirzec jako wizytówki gminy;
- wytworzenie wyraźnych centrów w pozostałych wsiach na terenie gminy;
- zapewnienie możliwości harmonijnego rozwoju poszczególnym jednostkom osadniczym proporcjonalnego do potrzeb rozwoju przy uwzględnieniu lokalnych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- kształtowanie rozwoju przestrzennego poszczególnych wsi poprzez wypełnianie:
 - wolnych przestrzeni pomiędzy terenami zabudowanymi;
 - kształtowanie terenów rekreacyjnych w oparciu o istniejące zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy jednoczesnym przeciwdziałaniu degradacji tych zasobów;
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego oraz obszarów wartościowych pod względem krajobrazowym.

Cele związane z kształtowaniem środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- dążenie do racjonalnego korzystania z zasobów środowiska przyrodniczego oraz zachowania i poprawy jakości poszczególnych jego komponentów;
- zachowanie, jako wolne od zabudowy i zainwestowania, terenów wysoce atrakcyjnych pod względem przyrodniczym;
- ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- utrzymanie oraz powiększenie zasobów leśnych i ochrona leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- dążenie do udostępnienia lokalnych zasobów przyrodniczo - krajobrazowych dla różnorodnych form rekreacji i turystyki;
- dążenie do zachowania walorów środowiska kulturowego gminy oraz zapewnienie możliwości odpowiedniej ich ekspozycji;
- zachowanie lub rehabilitacja wiejskiego krajobrazu kulturowego (osadniczego) przy uwzględnieniu wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.

Cele związane z rozwojem społeczno - gospodarczym:

- zapewnienie mieszkańcom dogodnych warunków życia;
- zapewnienie odpowiedniego standardu dostępu do usług publicznych oraz usług komercyjnych i handlu;
- zapewnienie optymalnego wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną, w tym w szczególności terenów zainwestowanych i przeznaczonych do zainwestowania;
- wprowadzenie mechanizmów budowy tożsamości lokalnej, między innymi poprzez wyznaczenie i urządzenie obszarów przestrzeni publicznej;
- tworzenie warunków do wzrostu liczby mieszkańców pracujących na terenie gminy (w tym zwłaszcza w sektorze usług), w celu ograniczenia migracji wahadłowych do silnych ośrodków sąsiadujących z gminą (Skarżysko - Kamienna, Starachowice), przyczyniających się długofalowo do zwiększenia aktywności społecznej i stopnia angażowania się w sprawy lokalne mieszkańców;
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju mieszkalnictwa w pełni zaspokajającego istniejące i przewidywane w przyszłości potrzeby mieszkaniowe ludności (ilościowe i jakościowe), przy jednoczesnym ograniczaniu rozpraszania nowej zabudowy;

- stwarzanie warunków dla rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej (np. rekreacja indywidualna, turystyka i rekreacja, gospodarstwa agroturystyczne, działalność usługowa, działalność produkcyjna) przy jednoczesnej minimalizacji presji na walory środowiska przyrodniczego;
- rozwój rolnictwa w dwóch kierunkach: intensyfikacja i wzrost produktywności połączona z powiększaniem struktury obszarowej gospodarstw przy jednoczesnym kształtowaniu się gospodarstw specjalistycznych oraz ekologizacja rolnictwa związana z wykształceniem się niewielkich gospodarstw zajmujących się ekologiczną produkcją rolną;
- rozwój działalności wydobywczej przy jednoczesnym dążeniu do ograniczenia szkód w środowisku;
- rozwój odnawialnych źródeł energii.

Osiągnięcie głównego celu polityki przestrzennej gminy Mirzec, opartego na zasadzie zrównoważonego rozwoju i kształtowania ładu przestrzennego, będzie możliwe w sytuacji, gdy realizowane będą cele szczegółowe ze wszystkich powyższych grup. Między tak wyznaczonymi grupami zachodzą wzajemne relacje, dlatego nieuwzględnienie którejs z nich w lokalnej polityce przestrzennej, w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić do zachwiania stanu ładu przestrzennego oraz naruszenia zasad zrównoważonego rozwoju.

W *Studium zagospodarowania* wskazano podstawowe kierunki polityki przestrzennej dla obszaru objętego GPR, które pozwalają na określenie jego rangi w strukturze gminy. Obszar rewitalizacji obejmuje obszar koncentracji usług społecznych, który uznano za kluczowe dla polityki przestrzennej gminy. Kierunki polityki przestrzennej przyjęte w Studium dla obszaru objętego GPR – np. w zakresie planowanego przeznaczenia terenów na realizację i utrzymanie zabudowy umożliwiającej rozwijanie usług społecznych, czy też w odniesieniu do usług sportu i rekreacji oraz obszarów aktywności gospodarczej – nie stoją w sprzeczności z jego zapisami. Wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie natomiast wspierać realizację Studium m.in. poprzez działania zmierzające do poprawy dostępności usług oraz poprawy jakości infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji.

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 r. wprowadza istotne zmiany w systemie planowania przestrzennego w kraju (Dz. U. z 2024, poz. 1130, 1907, 1940). W perspektywie roku 2030 skutki tych zmian nie wpłyną jednak znacząco na gospodarowanie przestrzenią na obszarze rewitalizacji. W pracach nad planem ogólnym – czyli nowym instrumentem planistycznym – zostaną natomiast uwzględnione granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz inne istotne dla treści planu ogólnego ustalenia GPR.

Gminny Program Rewitalizacji jest zgodny z dotychczas prowadzoną polityką przestrzenną w gm. Mirzec.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest podniesienie poziomu warunków życia mieszkańców poprzez:

- 1) tworzenie warunków dla prowadzenia i lokalizacji działalności i inwestycji umożliwiających wielofunkcyjny rozwój gminy z uwzględnieniem zasady rozwoju zrównoważonego;
- 2) ustalenia dotyczące poprawy ładu przestrzennego;
- 3) ustalenia dotyczące zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji;

4) minimalizację sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.

2.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirzec na lata 2023 – 2028⁶

Realizacja GPR przyczyni się do wdrażania postanowień *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mirzec na lata 2023-2028* (dalej także Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych), która została przyjęta uchwałą nr VIII/438/2023 Rady Gminy w Mircu z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirzec na lata 2023 – 2028*. W odniesieniu do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, opracowanej na podstawie przepisu art. 17 ust. 1 pkt 1) Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, przedsięwzięcia wskazane w GPR będą wspierały rozwiązywanie problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji. Będą to m.in. przedsięwzięcia wspierające integrację społeczną i pomoc najmniej zasobnym rodzinom oraz projekty służące zapewnieniu dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju, jak również przedsięwzięcia zmierzające do likwidacji barier architektonicznych utrudniających korzystanie z różnego rodzaju usług (w tym publicznych) przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. Kompleksowy charakter działań, wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyczyni się także do osiągnięcia celów GPR.

2.5 Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mirzec na lata 2024 – 2026⁷

Kolejnym dokumentem, którego wdrażanie będzie bezpośrednio wspierane poprzez realizację przedsięwzięć wynikających z GPR, jest *Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025* (dalej także: Program Wspierania Rodziny), w ramach którego zdiagnozowano występowanie w sołectwie Mirzec tożsamyh problemów społecznych do tych, które opisano w GPR. Potwierdza to trafność diagnozy przeprowadzonej na potrzeby opracowania GPR, a także oznacza, że innowacyjne i kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne łączące oddziaływanie m.in. w sferach społecznej, gospodarczej i technicznej będą wprost realizowały cele strategiczne Programu Wspierania Rodziny, a w szczególności będą zapobiegały zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

2.6. Programy Współpracy Gminy Mirzec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 2 ustawy działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁸

⁶ <https://www.ugmirzec.sisco.info/?id=2817>

⁷ Dokument przyjęty uchwałą nr LXX/527/2024 z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mirzec na lata 2024 – 2026 <https://bip.mirzec.pl/uchwala-nr-lxx-527-2024-z-dnia-26-stycznia-2024r-w-sprawie-przyjecia-gminnego-programu-wspierania-rodziny-w-gminie-mirzec-na-lata-2024-2026/>

⁸ Dokument przyjęty uchwałą nr VII/64/2024 Rady gminy w Mircu z dn. 29 listopada 2024 r. https://bip.mirzec.pl/wp-content/uploads/2024/12/Uchwala-Nr-VII_64_2024.pdf

W Gminie Mirzec ramy współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi od lat wyznaczają programy uchwalane przez Radę Gminy. W okresie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacja kwota zarezerwowana na realizację programów współpracy systematycznie wzrastała, co świadczy o występowaniu stałego potencjału organizacji pozarządowych w gminie Mirzec do prowadzenia działań w partnerstwie z lokalnym samorządem.

Środki finansowe przeznaczone przez Gminę Mirzec na realizację Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi		
Rok	Planowane	Wydatkowane
2015	12 000,00 zł	7 800,00 zł
2016	10 000,00 zł	7 950,00 zł
2017	16 000,00 zł	15 000,00 zł
2018	21 000,00 zł	22 851,92 zł
2019	23 000,00 zł	23 000,00 zł
2020	23 000,00 zł	6 000,00 zł
2021	23 000,00 zł	21 500,00 zł
2022	23 000,00 zł	23 000,00 zł
2023	23 000,00 zł	23 000,00 zł
2024	42 000,00 zł	42 000,00 zł
2025	42 000,00 zł	w trakcie

Tematyczne obszary współpracy gminy i organizacji pozarządowych odpowiadają tematyce przedsięwzięć rewitalizacyjnych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych. Zgodnie z treścią Programu Współpracy Gminy Mirzec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 2 ustawy działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2025, przyjętego uchwałą nr VII/64/2024 Rady Gminy w Mircu z dnia 29 listopada 2024 r. za priorytetowe działania gminy uznano przedsięwzięcia z zakresu:

Lp.	Obszar priorytetowy	Proponowane zadania do realizacji
I	Rozwój sportu i działań rekreacyjnych	1. Organizowanie treningów szkoleniowych, imprez sportowo-rekreacyjnych. 2. Organizowanie zawodów sportowych i memoriałów.
II	Upowszechnianie kultury ludowej, kultywowanie tradycji lokalnych w tym dbałość o gminne dobra kultury	1. Organizacja festiwali i przeglądów zespołów śpiewaczych. 2. Wspieranie przedsięwzięć artystycznych i umacnianie tradycji środowiska wiejskiego (np. rękodzieło ludowe lub tradycyjne obrzędy).
III	Rozwój krajoznawstwa i turystyki	1. Organizowanie i przeprowadzenie rajdów pieszych i rowerowych. 2. Organizowanie konkursów popularyzujących krajoznawstwo i turystykę gminy Mirzec.
IV	Rozwój nauki i edukacji	1. Wspieranie edukacji patriotycznej, historycznej. 2. Wspieranie działań mających na celu kształtowanie postaw moralnych, proekologicznych i ogólnorozwojowych wśród dzieci i młodzieży.

V	Inicjatywy młodzieżowe	1. Wsparcie działań przyczyniających się do wzrostu uczestnictwa młodych ludzi w życiu społecznym i obywatelskim gminy – promowanie postaw i aktywności obywatelskich wśród młodych mieszkańców gminy
VI	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	1. Organizacja imprez kulturalnych wspierających integrację seniorów. 2. Aktywizacja społeczna seniorów poprzez wspieranie działalności turystycznej. 3. Pobudzenie aktywności społecznej i fizycznej seniorów.

W toku wdrażania GPR, program współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie odgrywał coraz większe znaczenia, ponieważ wśród kierunków działań określonych w GPR jest także wspieranie aktywności i rozwoju organizacji społecznych działających na obszarze rewitalizacji. Zatem oba programy wspierają się i uzupełniają nawzajem.

2.7 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Mirzec na lata 2022 -2026⁹

Ważnym instrumentem oddziaływania samorządu na trudną sytuację rodzin oraz grup mieszkańców ze szczególnymi potrzebami oraz rozwiązywania innych problemów społecznych w ramach procesu rewitalizacji jest polityka mieszkaniowa. Jak wynika z treści „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Mirzec na lata 2022 -2026”, na obszarze rewitalizacji w chwili obecnej nie znajdują się lokale mieszkaniowe będące własnością Gminy.

⁹ Dokument przyjęty uchwałą Nr XLVI/308/2022 Rady Gminy Mirzec z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Mirzec oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń Gminy Mirzec na lata 2022-2026

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru rewitalizacji

Granice i specyfika obszaru rewitalizacji

Rozwiązywanie – często podobnych – problemów występujących na obszarze rewitalizacji wymaga indywidualnego podejścia do każdego z nich i dostrzeżenia priorytetów społeczności lokalnej.

Analiza wskaźnikowa przeprowadzona na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji wykazała występowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych oraz technicznych. W związku z tym, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, zdecydowano się na wyodrębnienie obszaru rewitalizacji obejmującego miejscowość Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały).

3.2. Diagnoza zjawisk społecznych

Najważniejsze problemy społeczne i trendy demograficzne na obszarze rewitalizacji

Kumulacja problemów społecznych i niekorzystne trendy demograficzne na obszarze sołectwa Mirzec uzasadniają potrzebę realizacji kompleksowych działań mających na celu ożywienie tego obszaru.

Diagnoza: sytuacja społeczna w Gm. Mirzec

Przeprowadzona analiza społeczna, stanowiąca podstawę do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i potrzebujących rewitalizacji, jasno wskazuje na najbardziej krytyczną sytuację w sołectwach: **Gadka, Jagodne, Małyszyn, Osiny, Trębowiec, Tychów Nowy oraz Tychów Stary.**

Diagnoza bazowała na szczegółowej ocenie szeregu kluczowych wskaźników, które pozwoliły na kompleksowe ujęcie dynamiki społecznej i zidentyfikowanie obszarów wymagających natychmiastowej interwencji.

Kluczowe wskaźniki analizowane w Diagnostyce:

- **zmiany demograficzne:** porównanie liczby mieszkańców poszczególnych sołectw między końcem 2019 a 2024 rokiem w celu oceny zjawiska wyludniania się gminy;
- **struktura wieku ludności:** udział osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danego sołectwa, co pozwala na ocenę obciążenia demograficznego i potencjału rozwojowego;
- **wskaźniki zależności od pomocy społecznej:**
 - ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców,
 - szczegółowa analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej na 100 mieszkańców, obejmująca:
 - bezrobocie,
 - ubóstwo,
 - niepełnosprawność,
 - długotrwała lub ciężka choroba,

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- alkoholizm.
- **rodzaje wypłacanych zasiłków (GOPS Mirzec, 2022-2024):** analiza liczby wypłaconych zasiłków stałych, okresowych i celowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, co odzwierciedla skalę problemów finansowych i bytowych;
- **wsparcie dla dzieci i młodzieży:** liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach na 100 mieszkańców, wskazująca na poziom ubóstwa wśród najmłodszych;
- **sytuacja na rynku pracy:** Liczba mieszkańców zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach na 100 mieszkańców, obrazująca skalę bezrobocia lokalnego;
- **aktywność obywatelska i społeczna:**
 - **frekwencja wyborcza:** W poszczególnych obwodach wyborczych, jako indikator zaangażowania mieszkańców w życie publiczne.
 - **działalność organizacji pozarządowych:** Liczba organizacji pozarządowych działających w sołectwach na 100 mieszkańców, świadcząca o kapitale społecznym i inicjatywach oddolnych.

Analiza tych wskaźników pozwoliła na zidentyfikowanie konkretnych wyzwań społecznych w wymienionych sołectwach, co jest kluczowe dla skutecznego planowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych.

Na obszarze rewitalizacji zauważyć możemy nieznaczny wzrost liczby mieszkańców w ostatnich latach. Na przestrzeni lat 2019-2024 przybyło tu 39 nowych mieszkańców.

Tabela 3 Porównanie liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji wg stanu na 31.12.2019 i 31.12.2024

L.p.	Sołectwo	31.12.2019	31.12.2024	Wzrost/spadek ludności	Wzrost/sadek %
1	Mirzec I	1303	1318	15	1.15%
2.	Mirzec II	890	914	24	2.70%

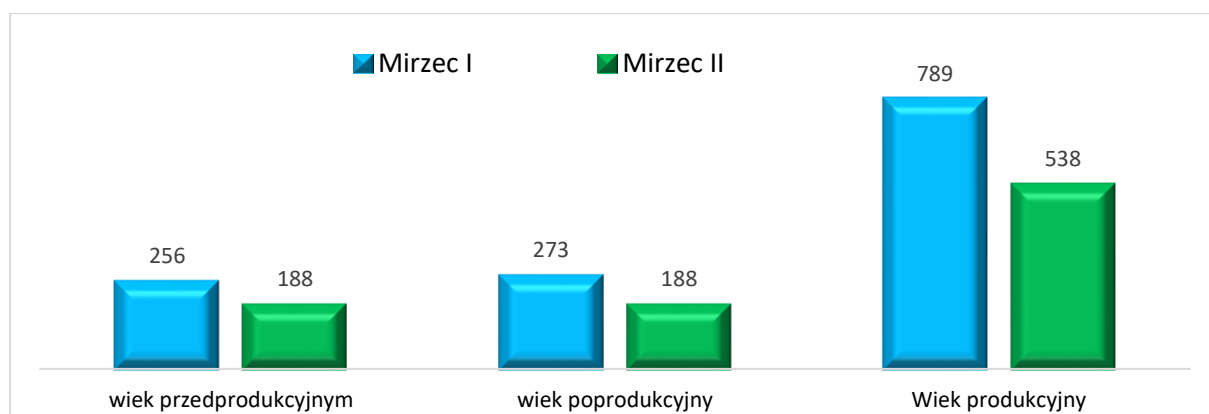
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Tabela 4 Struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji w 2024 r.

L.p.	Sołectwo	Wiek przedprodukcyjny	wiek poprodukcyjny	Wiek produkcyjny
1.	Mirzec I	256	273	789
2.	Mirzec II	188	188	538
3	Razem	1476	1873	4757

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Wykres 1 Struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji w 2024r

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Główną przyczyną korzystania z pomocy GOPS na terenie obszaru rewitalizacji są długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Niekorzystny wskaźnik odnotowano również w związku z przyznawaniem pomocy z powodu alkoholizmu co jest dość niepokojące. Alkoholizm powoduje bowiem problemy rodzinne oraz trudności w środowisku zawodowym i jest zjawiskiem o wieloczynnikowych uwarunkowaniach, co sprawia, że zarówno profilaktyka, jak i leczenie alkoholizmu stanowią prawdziwe wyzwanie.

Tabela 5 Przyczyny korzystania ze wsparcia GOPS w Mircu w 2024 r. zamieszkująca obszar rewitalizacji

Przyczyny korzystania z pomocy GOPS w Mircu	Miejscowość Mirzec I	Miejscowość Mirzec II
Bezrobocie	4	10
Ubóstwo	0	0
Niepełnosprawność	8	12
Długotrwała lub ciężka choroba	21	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	2	0
Alkoholizm	7	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

Tabela 6 Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia GOPS w Mircu w latach 2022 – 2024 zamieszkująca obszar rewitalizacji

L.p.	Sołectwo	2022		2023		2024	
		Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
1.	Mirzec I	61	50	46	39	29	24
2.	Mirzec II	18	15	15	13	6	5
3.	Razem obszar rewitalizacji	79	65	61	52	35	29
4.	Gmina	260	216	218	181	181	151

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

Tabela 7 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji

Wyszczególnienie	Stały			Okresowy			Celowy		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Miejscowość Mirzec I	3	6	4	5	4	3	22	21	21
Miejscowość Mirzec II	1	2	2	5	5	3	7	5	1
Razem obszar rewitalizacji	4	8	6	10	9	6	29	26	23
Gmina ogółem	50	56	45	53	50	33	143	117	123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

Tabela 8 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w szkołach w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Miejscowość Mirzec I	7	8	9
Miejscowość Mirzec II	6	6	7
Razem obszar rewitalizacji	13	14	16
Gmina ogółem	47	49	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

W latach 2022-2024 można zaobserwować tendencję spadkową bezrobocia w gm. Mirzec podobnie jest również na obszarze rewitalizacji. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera poniższa tabela:

Tabela 9 Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Starachowicach w latach 2022-2024 zamieszkujących obszar rewitalizacji

L.p.	Sołectwo	Stan na 31.12.2022 r.			Stan na 31.12.2023 r.			Stan na 31.12.2024 r.		
		K	M	Razem	K	M	Razem	K	M	Razem
1	Mirzec I	12	18	30	11	17	28	13	15	28
2	Mirzec II	21	27	48	17	19	36	22	17	39
3	Razem obszar rewitalizacji	33	45	78	28	36	64	35	32	67
4	Razem gmina	124	156	280	124	150	274	128	139	267

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Starachowicach

Tabela 10 Frekwencja wyborcza w Gminie Mirzec oraz na obszarze rewitalizacji w wyborach prezydenckich (2020), parlamentarnych (2023) oraz samorządowych (2024)

L.p.	Sołectwo	Wybory prezydenckie 2020	Wybory parlamentarne 2023	Wybory samorządowe 2024	Razem
1	Mirzec I	68.47	74.83	60.34	67,88
2	Mirzec II	71.64	76.65	63.71	70,67
3	Razem gmina	67.83	72.55	59.73	66,70

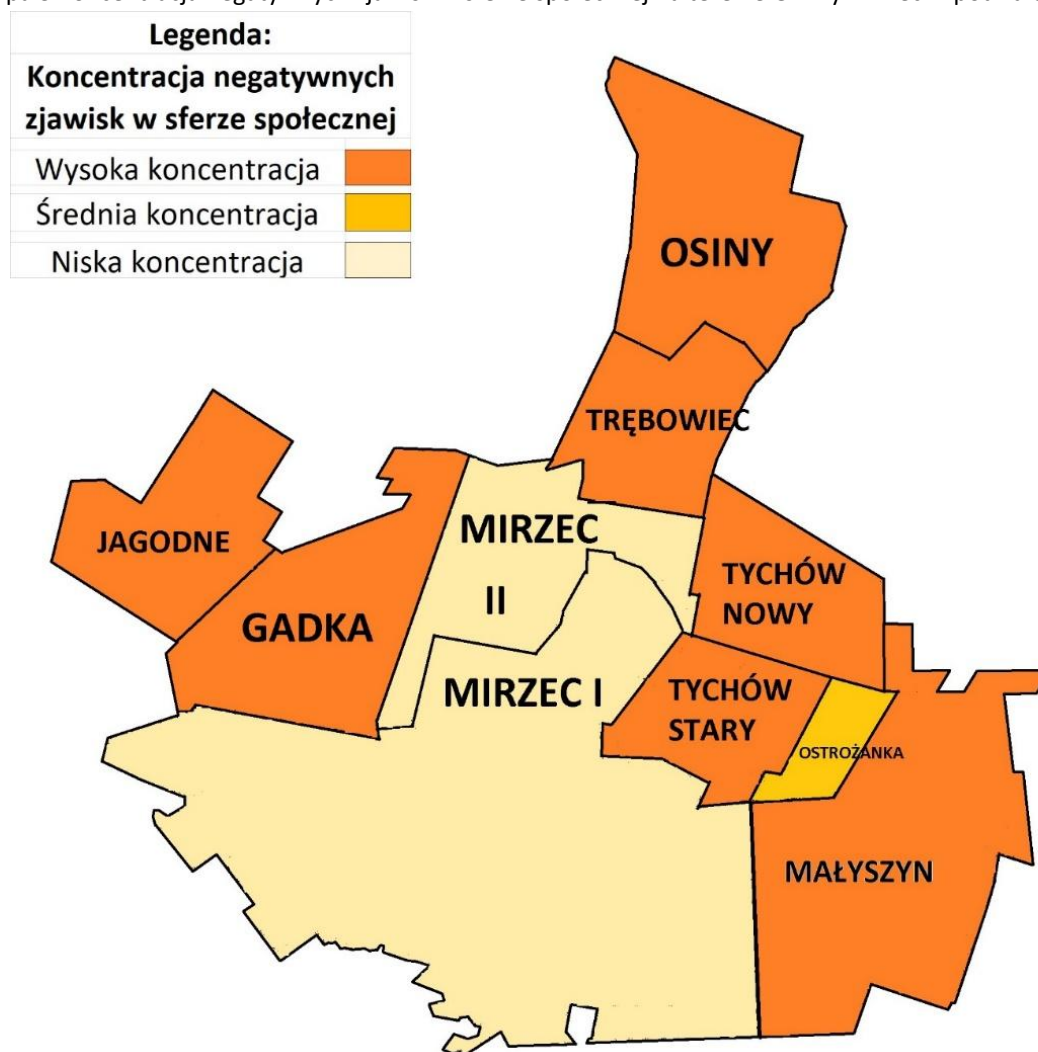
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

Tabela 11 Liczba organizacji pozarządowych w Gminie Mirzec oraz na obszarze rewitalizacji funkcjonujących w latach 2021-2024

L.p.	Sołectwo	2021	2022	2023	2024
1.	Mirzec I	2	2	2	2
2.	Mirzec II	5	5	6	7
3.	Razem gmina	17	17	20	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej na terenie Gminy Mirzec w podziale sołectwa

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec, str. 40.

Lokalne potencjały

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji program rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 oraz lokalnych potencjałów. W związku z tym w poniższej tabeli przedstawiono potencjały występujące na obszarze rewitalizacji.

Tabela 12 Potencjały lokalne obszaru rewitalizacji

L.p.	Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera techniczno - funkcjonalna
------	-----------------------	-----------------	---------------------------------

1	Mirzec I	Ochotnicza Straż Pożarna w Mircu, Uczniowski Klub Sportowy Cerrad Mirzec przy Szkole Podstawowej w Mircu, który prowadzi sekcję piłki siatkowej. Akademia Piłkarska „STAR” Starachowice oddział w Mircu, który w sekcji piłki nożnej skupia dzieci w wieku od 5 do 12 lat szkół podstawowych.	Dostęp do infrastruktury wodociągowej i częściowy dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej i gazowej, Orlik 2012 - kompleks boisk sportowych (do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, tenisa ziemnego); przy Szkole Podstawowej zlokalizowane są: boisko trawiaste; hala sportowa; plac zabaw; siłownia zewnętrzna; plac zabaw przy Publicznym Przedszkolu; dostęp do infrastruktury kulturalnej, świetlica, szkoła.
2	Mirzec II	STOWARZYSZENIE "WSPÓLNIE DLA GMINY MIRZEC", STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA "RAZEM NA PIASKOWCU", STOWARZYSZENIE NA RZECZ ODNOWY ZABYTKÓW PARAFII ŚWIĘTEGO LEONARDA W MIRCUCU, STOWARZYSZENIE "TWOJA SZANSA".	Dostęp do infrastruktury wodociągowej i częściowy dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej i gazowej, dostęp do infrastruktury kulturalnej, biblioteka.

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

3.3. Diagnoza zjawisk gospodarczych

Przedsiębiorczość lokalna

Planowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymaga uwzględnienia zróżnicowanego stanu lokalnej przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji.

Z analizy wskaźnikowej, przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji, wynika, że najmniej korzystnie wypadają sołectwa: Gadka, Małyszyn, Ostrożanka, Trębowiec, Tychów Nowy, Tychów Stary, a największy potencjał w tym zakresie posiada sołectwa Mirzec I i II.

W *Diagnozie* wzięto pod uwagę trzy wskaźniki:

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz
- liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Pod uwagę wzięto dane z lat 2020-2024. Kwestie dotyczące oceny kondycji podmiotów gospodarczych działających na obszarze rewitalizacji, były również uwzględniane podczas dyskusji z mieszkańcami podczas otwartych spotkań.

Z roku na rok zauważyć można stopniowy wzrost podmiotów gospodarczych, które swoją siedzibę mają na obszarze rewitalizacji. W lata 2021-2024 liczba ta wzrosła o 44 podmioty.

Tabela 13 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024

L.p.	Sołectwo	2021	2022	2023	2024
1.	Mirzec I ¹⁰	155	174	190	199
2.	Mirzec II				
3.	Razem gmina	570	576	600	621

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 14 Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024

L.p.	Sołectwo	2021	2022	2023	2024
1.	Mirzec I	12	26	21	24
2.	Mirzec II				
3.	Razem gmina	54	59	50	62

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec

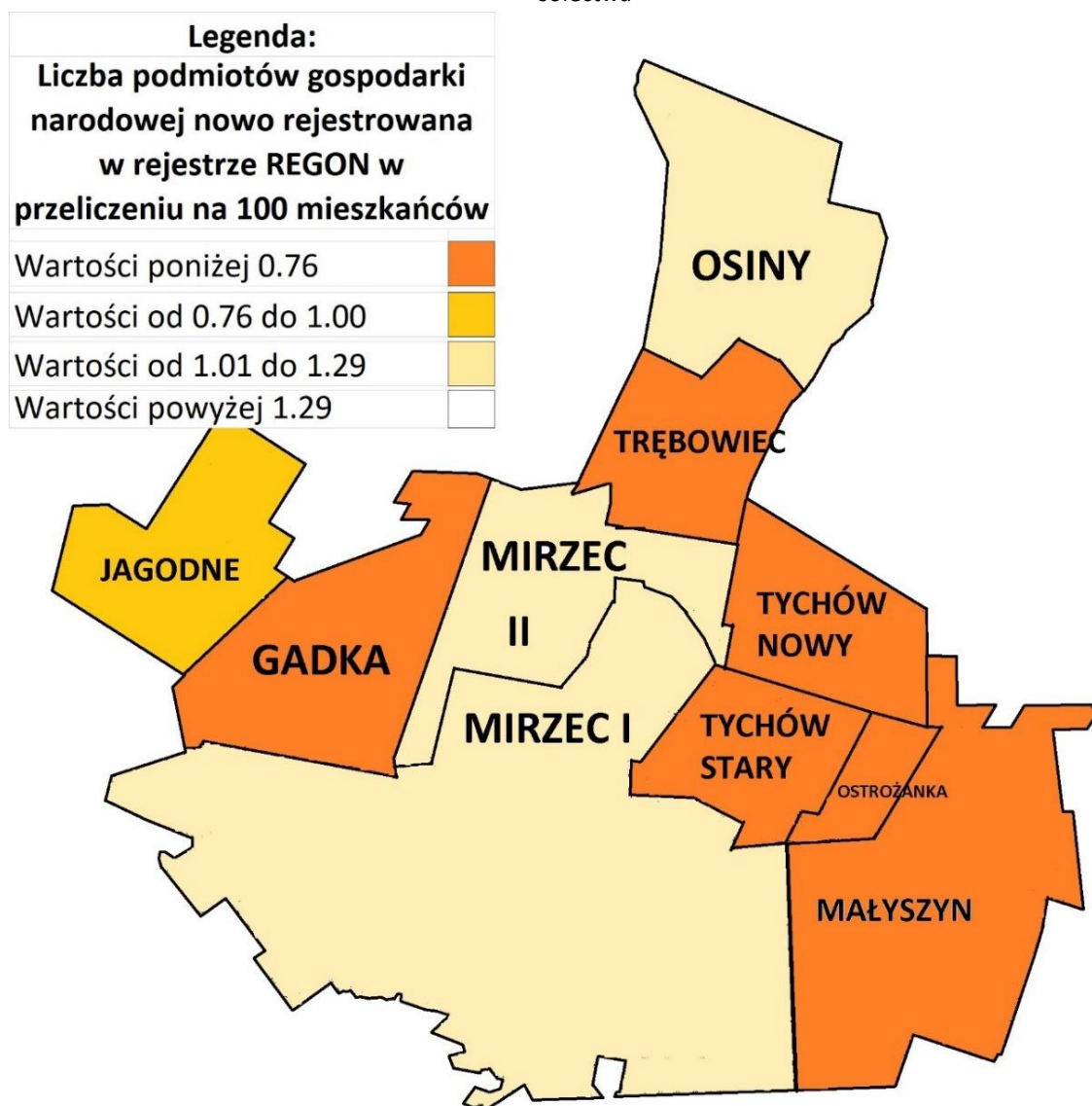
¹⁰ Dane statystyczne GUS rejestr REGON podano dla miejscowości Mirzec- bez podziału na sołectwa, stąd przyjmuje się wartość dla obu sołectw łącznie.

Tabela 15 Liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024

L.p.	Sołectwo	2021	2022	2023	2024
1.	Mirzec I	11	6	10	10
2.	Mirzec II				
3.	Razem gmina	24	41	31	28

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Mirzec w podziale na sołectwa

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec, str.44.

Estetyka obszaru rewitalizacji

Poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji jako element poprawiający wizerunek lokalnych przedsiębiorców i szansa na budowanie partnerskich relacji na linii biznes-samorząd lokalny.

Kwestią na styku sfery gospodarczej oraz funkcjonalno-przestrzennej, na którą zwracali uwagę uczestnicy spaceru badawczego na terenie obszaru rewitalizacji, jest potrzeba poprawy jego estetyki w szczególności w centralnej części miejscowości Mirzec II (tereny wokół Urzędu Gminy, główny parking). Zdaniem części mieszkańców uporządkowanie tej przestrzeni publicznej mogłoby dodatkowo zachęcić do korzystania z oferty lokalnych przedsiębiorców, jak i pozytywnie wpłynąć na wizerunek najbardziej reprezentatywnej części gminy.

Należy też zauważyć, że znaczna część mieszkańców biorących udział w spotkaniu otwartym uznała, że działania w zakresie wspierania lokalnej przedsiębiorczości powinny być realizowane w centrum Mirca, co potwierdza wyniki analizy wskaźnikowej, przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (co roku ok. 10% firm funkcjonujących na terenie sołectwa zostaje zamknięta).

Włączenie lokalnych przedsiębiorców w proces rewitalizacji

Niewielkie zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji nie oznacza braku możliwości angażowania biznesu w rozwiązywanie złożonych problemów, które występują na obszarze rewitalizacji.

W otwartych spotkaniach konsultacyjnych brali udział również przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji. W toku dyskusji nie zgłaszali oni jednak zbyt wielu propozycji związanych z działaniami z zakresu rewitalizacji ukierunkowanymi na wspieranie lokalnych przedsiębiorców. W wypowiedziach tych zwracano natomiast uwagę na kwestie związane z jakością infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, bezpieczeństwem, czy też potrzebę zwiększenia ilości i jakości terenów rekreacyjnych. Charakter tych wypowiedzi prowadzi do następujących wniosków:

- brak wskazań dotyczących potrzeb działań z zakresu rewitalizacji może świadczyć o dobrej w opinii respondentów sytuacji ich przedsiębiorstw;
- brak tego typu odpowiedzi może jednak wynikać z braku pogłębionej wiedzy na temat istoty procesu rewitalizacji, a także możliwych form współpracy na linii biznes-administracja publiczna;
- czynnikami, które w odbiorze właścicieli firm bardziej niż uwarunkowania lokalne (i działalność samorządu) wpływają na prowadzenie działalności gospodarczej, są ogólnokrajowe (a nie lokalne) przepisy, obciążenia podatkowe oraz ceny energii.

Uczestnicy konsultacji zwracali uwagę na potrzebę budowy stałych relacji i form wymiany informacji pomiędzy władzami gminy a lokalnym biznesem. Mimo wykorzystania różnych form informowania o konsultacjach jak i zróżnicowanych formach ich prowadzenia, wzięło w nich udział niewielu lokalnych przedsiębiorców. Równocześnie jednak przedsiębiorcy, którzy brali udział w spotkaniach stwierdzili, że chcą się zaangażować we wdrażanie programu rewitalizacji. Można zatem

stwierdzić, że pozytywne postrzeganie procesu rewitalizacji przez przedsiębiorców jest ważnym zasobem, na którym można budować ich zaangażowanie w przedsięwzięcia rewitalizacyjne, np. w zakresie wspierania, powstawania oraz funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. Dobrym przykładem współpracy biznes-administracja było wdrażanie projektu „**Zintegrowana rewitalizacja centrum Mirca poprzez kompleksową odnowę kryzysowych terenów i obiektów w obszar rozwojowy tworząc strefy: turystyki, relaksu i aktywności (II etap rewitalizacji)**” (współfinansowanego ze środków UE w ramach RPO WŚ 2014-2020), gdzie jednym z partnerów była lokalna firma.

Jak ustalono w trakcie konsultacji społecznych, problemem dla przedsiębiorców – również tych, którzy prowadzą swoją działalność na obszarze rewitalizacji – jest znalezienie i utrzymanie w firmach pracowników, o których konkurują firmy na większych rynkach pracy (głównie Kielce, Starachowice).

Przedsiębiorcy mają spory potencjał w zakresie wspierania społeczności lokalnej. Angażowali się bowiem w ostatnich latach w działania na rzecz integracji mieszkańców. Pozytywnymi przykładami w tym zakresie są m.in. wsparcie organizacji wydarzeń organizowanych przez Gminę Mirzec. Nie bez znaczenia dla planowania przyszłych działań rewitalizacyjnych pozostaje fakt, że zdecydowana większość wydarzeń gminnych organizowana jest na terenie rewitalizacji. Są to zatem wydarzenia (Dożynki gminne, Ogólnopolski Bieg po Ziemi Mirzeckiej, Mirzecka Majówka, Piknik Zdrowia itp.) osadzone w świadomości lokalnych przedsiębiorców, wokół których spontanicznie wytworzyły się relacje międzyludzkie, co stanowi zasób w kontekście programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w perspektywie kolejnych lat. Wyzwaniem w zakresie prowadzenia procesu rewitalizacji jest wzmacnianie różnorodności podmiotów gospodarczych oraz atrakcyjności sołectwa jako miejsca prowadzenia biznesu. Istnieje w tym zakresie potrzeba tworzenia nowych miejsc wspierania aktywności gospodarczej, w tym dla osób rozpoczynających lub chcących rozpocząć własną działalność. Rozszerzenia wymaga też skierowana do lokalnego biznesu oferta szkoleń, doradztwa oraz innych form stymulowania transferu wiedzy i kompetencji.

3.4 Diagnoza zjawisk środowiskowych

W sferze środowiskowej – w Diagnostyce – dokonano m.in. analizy:

- ilości azbestu pozostającego do unieszkodliwienia w poszczególnych sołectwach oraz
- wskaźnika dotyczącego przekroczenia standardów jakości powietrza na terenie gminy.

Analizując sferę środowiskową wzięto również pod uwagę konieczność ochrony obszarów cennych przyrodniczo, które znajdują się w granicach Gminy Mirzec oraz przeanalizowano występowanie obszarów zagrożonych zalaniem i/lub podtopieniem oraz terenów narażonych na występowanie suszy.

Problem Azbestu w Gminie Mirzec

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy, na dzień **31 grudnia 2024 r.** na terenie gminy **pozostało do unieszkodliwienia 5 335,45 ton azbestu**. Ta znacząca ilość stanowi poważne wyzwanie dla lokalnych władz i społeczności. Średnia ilość azbestu przypadająca na jednego mieszkańca gminy wynosi **0,66 tony**. Niestety, w niektórych sołectwach sytuacja jest znacznie bardziej niekorzystna. Wskaźnik ten jest wyższy niż średnia gminna w miejscowościach: **Gadka, Jagodne, Mirzec II, Osiny** oraz **Trębowiec**. Te

sołectwa wymagają priorytetowych działań w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu, z uwagi na zwiększone ryzyko zdrowotne dla ich mieszkańców.

Tabela 16 Ilość azbestu pozostającego do unieszkodliwienia na obszarze rewitalizacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2024 r.

L.p.	Sołectwo	Szacunkowa liczba ton azbestu pozostająca do utylizacji	Liczba ton azbestu pozostającego do utylizacji na 1 mieszkańca
1.	Mirzec I	446.94	0,34
2.	Mirzec II	890.63	0,97
Razem gmina		5335.45	0,66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Zanieczyszczenie powietrza

Przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń zaobserwowano na terenie całego obszaru rewitalizacji, przy szczególnie wysokiej koncentracji budynków generujących niską emisję na terenie sołectwa Mirzec I i Mirzec II.

Ponieważ nie ma możliwości analizy wskaźnika dotyczącego przekroczenia standardów jakości powietrza dla poszczególnych jednostek analitycznych przeprowadzono analizę całej gminy na podstawie raportu „Ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za 2023 r.”. Dla województwa świętokrzyskiego badania odbywają się w odniesieniu do dwóch sfer:

- miasta Kielce (PL 2601),
- strefy świętokrzyskiej (PL 2602) – w której znajduje się Gmina Mirzec.

W przypadku benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 przekroczenia poziomu dopuszczalnego w klasyfikacji podstawowej skutkowały nadaniem obu strefom klasy C. Dla pozostałych zanieczyszczeń, z uwagi na dotrzymanie poziomu dopuszczalnego lub docelowego, strefom nadano status klasy A.

Walka z niską emisją

Oferta programów dotacyjnych nie przekłada się na zadowalające tempo wymiany źródeł ciepła w budynkach naruszających normy środowiskowe.

Władze Gminy Mirzec podejmują od lat szereg działań ukierunkowanych na likwidację źródeł tzw. niskiej emisji, czyli emisji pyłów i gazów do wysokości 40 metrów, które pochodzą głównie z nieefektywnego spalania węgla w przestarzałych, domowych piecach grzewczych lub lokalnych kotłowniach węglowych. Z danych Europejskiej Agencji Środowiska wynika, że w 2020 r. aż 69% emisji pyłów PM2,5 w Polsce pochodziło z zabudowy mieszkaniowej, handlowej oraz zanieczyszczeń emitowanych przez budynki użyteczności publicznej. Osoby dysponujące tytułami do nieruchomości położonych na terenie gminy mogą korzystać z krajowego programu „Czyste powietrze” obejmujący dofinansowanie pokrycie kosztów wymiany tzw. kopciuchów. Od 2018 r. mieszkańcy Gminy Mirzec mogą też korzystać ze środków rządowego programu „Czyste Powietrze”, który pozwala na uzyskanie

dofinansowania na wymianę źródeł ciepła, naruszających normy środowiskowe, na nowoczesne źródła energii, a także pozyskanie środków na termomodernizację jednorodzinnych domów mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych posiadającą wyodrębnioną księgę wieczystą.

Dotychczasowe doświadczenia z realizacji opisanych powyżej programów dotacyjnych pokazują, że pomimo rozbudowanej oferty instytucji publicznych, tempo energomodernizacji budynków mieszkalnych wyposażonych w źródła ciepła na paliwa stałe nie odpowiada na zidentyfikowane zapotrzebowanie w tym zakresie i nie wykorzystuje potencjału inwestycji sprzyjających poprawie efektywności energetycznej.

Ochrona środowiska i klimatu

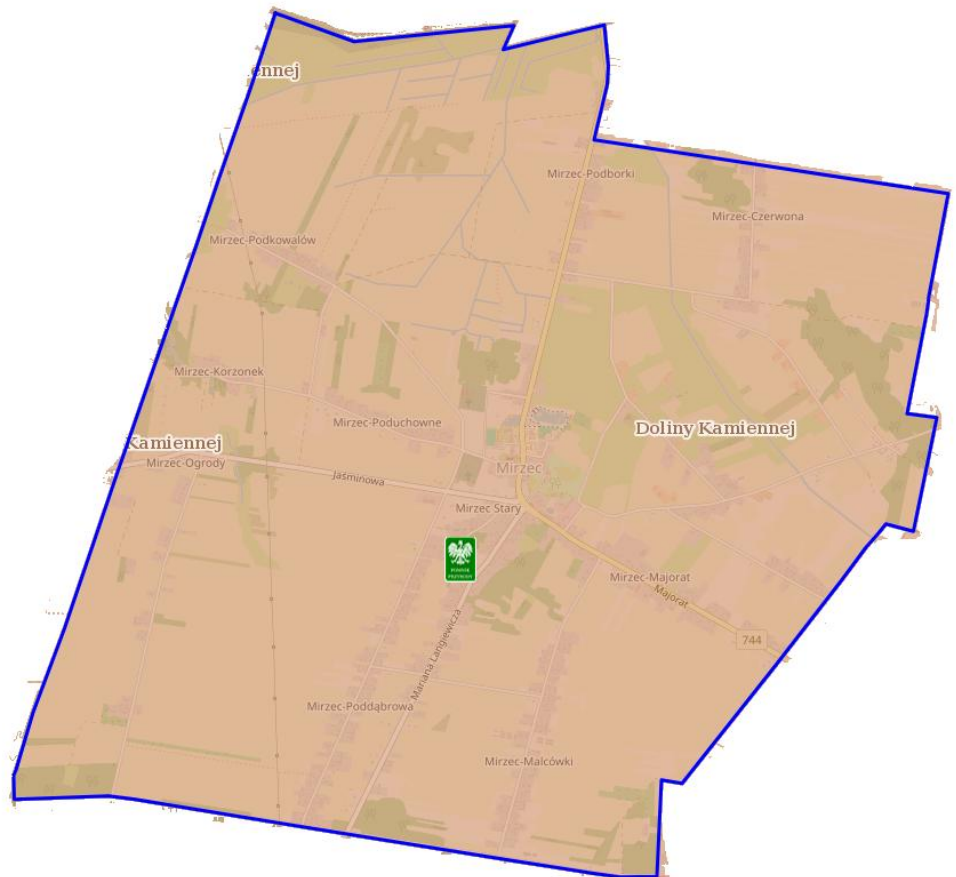
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne szansą na wypracowanie standardu w zakresie poszanowania walorów środowiska oraz ochrony klimatu przy realizacji gminnych inwestycji i projektów.

Walory przyrodnicze Gminy Mirzec

Obszar całej gminy znajduje się w zasięgu obszarów chronionych. Na jej terenie występują:

- Obszar Chronionego Krajobrazu - Doliny Kamiennej,
- Obszar Natura 2000- Uroczyska Lasów Starachowickich,
- Pomniki przyrody 3 szt.,
- Twory przyrody – 3 szt.

Sołectwa Mirzec I i Mirzec II znajdują się na obszarze Chronionego Krajobrazu - Doliny Kamiennej. Na obszarze rewitalizacji dodatkowo znajduje się jeden pomnik przyrody Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea* [Zarządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 26/86 z dn. 24.12.1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody].

Gmina Mirzec położona jest w lewo

Gmina Mirzec położona jest w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły, na obrzeżu zlewni rzeki Iłżanki (środkowa i północna część gminy) oraz rzeki Kamienna (południowy fragment gminy). Dopływami rzeki Iłżanki odwadniającymi obszar gminy są: rzeka Małyszyniec, Brodek, Struga Zbijówka. Dopływem rzeki Kamiennej, płynącym w obrębie gminy, jest ciek Wężyk. Obszar gminy obejmuje swym zasięgiem Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 420 Wierzbica – Ostrowiec Świętokrzyski skupiający wody górnio-jurajskie w spękaniach i szczelinach krasowych skał wapiennych. Na terenie gminy istnieje kompleks niewielkich stawów na strudze Małyszyniec we wsi Małyszyn oraz małe zbiorniki w rejonie Mirca i Gadki.

Biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe na terenie gminy, zidentyfikowano obszary szczególnie zagrożone, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- wysokie, czyli wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- średnie, czyli wynoszące raz na 100 lat (Q1%) oraz
- niskie raz na 500 lat (Q0,2%).

Jedynym sołectwem objętym zagrożeniem powodziowym są Osiny. Na obszarze rewitalizacji nie występują obszary zagrożone powodzią.

Mapy przedstawione na stronie <https://wody.isok.gov.pl> wskazują, iż:

- zdecydowana większość terenu gminy Mirzec to obszar charakteryzujący się zarówno silnym i ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy rolniczej, jak i umiarkowanym i słabym zagrożeniem wystąpienia w/w suszy,
- na obszarze gminy występują obszary charakteryzujące się umiarkowanym i silnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrologicznej oraz silnym i umiarkowanym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrogeologicznej.

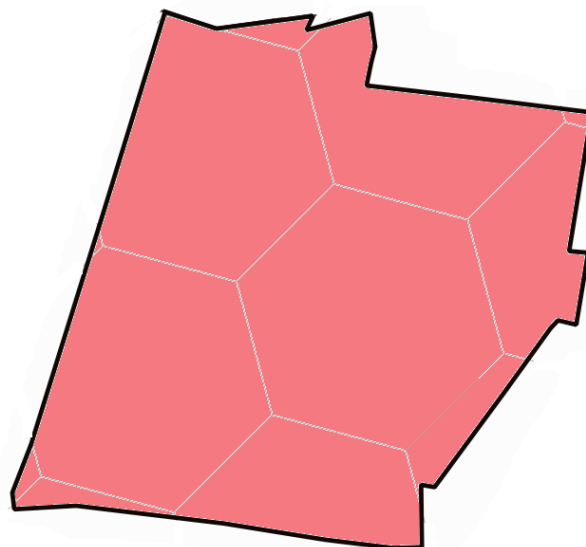
Według klas łączonego zagrożenia suszą na terenie gminy występują zarówno obszary umiarkowanego, silnego jak i ekstremalnego zagrożenia suszą.

Na obszarze rewitalizacji według klas łączonego zagrożenia suszą występują obszary ekstremalnego zagrożenia suszą.

Mapa 6 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych dla obszaru rewitalizacji

Legenda:

- **obszar rewitalizacji**
- łączne zagrożenie suszą**
- **klasa I - słabe zagrożenie**
- **klasa II - umiarkowane zagrożenie**
- **klasa III- silne zagrożenie**
- **klasa IV - ekstremalne zagrożenie**

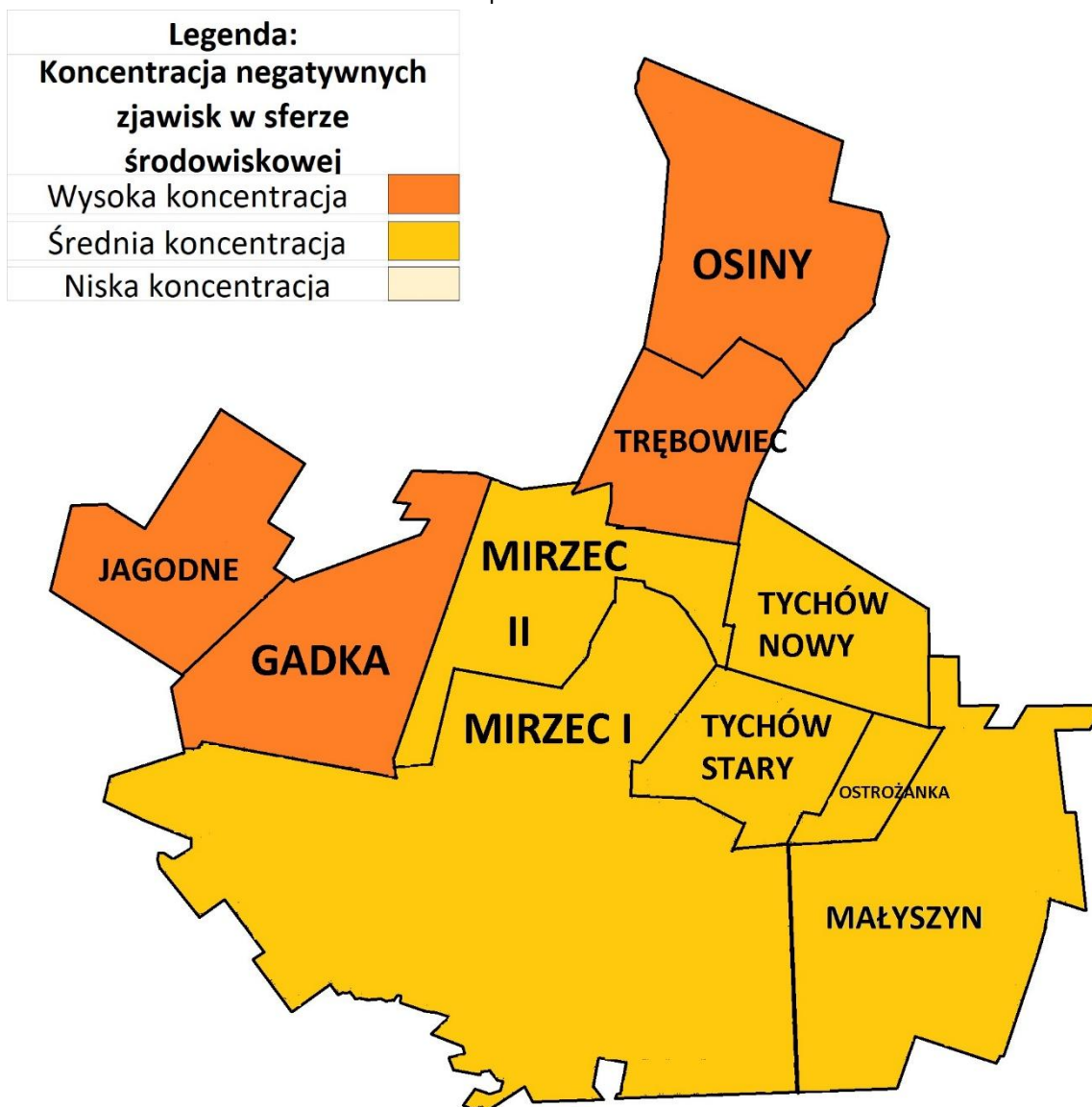

Źródło: Opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

Podsumowanie problemów w sferze środowiskowej

Bardzo wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej stwierdzono w szczególności w sołectwach Gadka, Jagodne, Osiny, Trębowiec. Na obszarze rewitalizacji występują negatywne zjawiska w sferze środowiskowej takie jak niska emisja, duża ilość azbestu pozostająca do utylizacji. Tereny sołectwa Mirzec I i Mirzec II to obszary ekstremalnego zagrożenia suszą. Cały obszar rewitalizacji znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu - Doliny Kamiennej.

Mapa 7 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na terenie Gminy Mirzec w podziale na sołectwa

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec, str. 73

3.5. Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

Bariery przestrzenne

Występowanie barier przestrzennych stanowi główne wyzwanie w zakresie integracji różnych części obszaru rewitalizacji.

W całej gminie występują negatywne zjawiska w sferze funkcjonalno – przestrzennej. Najmniej korzystnie wypadły sołectwa: Gadka, Jagodne i Mirzec I. Analizując sferę funkcjonalno – przestrzenną wzięto pod uwagę dostępność infrastruktury społecznej, rekreacyjnej (takiej jak boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne ogólnodostępne), a także dostępność do infrastruktury kultury, do podstawowych usług związanych z zaopatrzeniem w wodę i oczyszczaniem ścieków, dostęp do infrastruktury zdrowotnej, edukacyjnej (szkolnej/przedszkolnej) oraz opieki nad dziećmi do lat 3. Przeanalizowano również dostępność oraz jakość infrastruktury komunikacyjnej oraz stan i zachowanie obiektów zabytkowych.

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są zabytki zarówno wpisane do Rejestr zabytków nieruchomych według rejestru zabytków Województwa Świętokrzyskiego jak i wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Tabela 17 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II)

L.p.	rejestr	numer	Przedmiot i zakres ochrony	miejsowość
1.	A	805	- kościół par. pw. św. Leonarda,	Mirzec
2.	A	806	-- kaplica pw. św. Jana Nepomucena, drewn., XIX,	Mirzec

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego

Zdjęcie 1 Zabytkowy kościół parafialny pw. św. Leonarda

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Tabela 18 Wykaz obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków - zabytki nieruchome zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II)

MIRZEC
ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. PW. ŚW. LEONARDA:
03.GEZ - kościół parafialny (Rejestr: A.805, decyzja z 06.09.1971r.)
04.GEZ - dzwonnica, mur., ok. 1850,
05.GEZ - ogrodzenie, mur., 2 poł. XIX w.
06.GEZ - cmentarz przykościelny, ok 1850 r.
07.GEZ drewniana kaplica pw. św. Jana Nepomucena (Rejestr: A.806, decyzja z 28.01.1959r.)
08.GEZ - cmentarz parafialny stary, rzym.-kat. (teren w granicach ogrodzenia) w tym zlokalizowane na jego terenie:
09.GEZ - Miejsce Pamięci Narodowej - mogiła żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1939 r.
10.GEZ - Miejsce Pamięci Narodowej- mogiła partyzantów i ofiar terroru z 1943r.,
11.GEZ - mogiła Józefa Prendowskiego;
12.GEZ - KAPLICA CMENTARNA, mur. (na cmentarzu starym)
13.GEZ - cmentarz parafialny nowy rzym.- kat. (teren w granicach ogrodzenia)
14.GEZ - dawny budynek Urzędu Gminy, mur., 1922., <i>arch. Michał Niedzielski</i>
15.GEZ - SZKOŁA podstawowa, mur., 1938-1939, przebud.
POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKIEGO (Mirzec Majorat)
16.GEZ - willa, drewn., 4 ćw. XIX w. (na fundamentach dworu XIX w.)
17.GEZ - spichlerz, mur., 1 poł. XIX w., cz. przebud. 1952
18.GEZ - pozostałości parku, XIX w.
ZESPÓŁ STAREJ PLEBANII:
19.GEZ - plebania, mur.,
20.GEZ - wikałówka, mur.,
21.GEZ - spichlerz drewn.,
22.GEZ - obora, mur.,
23.GEZ - REMIZA STRAŻACKA, mur., 1 poł. XX w.
ZESPÓŁ ZAGRODY nr 3 (Mirzec Stary), 1 ćw. XX w.:
24.GEZ - dom, drewn.,
25.GEZ - obora, mur.,
26.GEZ - KUŹNIA drewniana, nr 39, ok. 1930 r.
27.GEZ - Miejsce Pamięci Narodowej- pomnik ofiar wojny 1939-1945 r.- skwer
28.GEZ - Miejsce Pamięci Narodowej- mogiła partyzantów z 1944 r.- mogiła w głębi lasu przy drodze
29.GEZ - Miejsce Pamięci Narodowej- mogiła ofiar egzekucji w 1943 r.- mogiła na skraju lasu

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Mirzec

Tabela 19 Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Mirzec zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II)

Lp.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr na obszarze	Funkcja	Okres powstania
06A. GEZA	Mirzec	80-67	-	ślad osadniczy	średniowiecze
07A. GEZA	Mirzec	80-67	-	ślad osadniczy	wczesne średniowiecze
08A. GEZA	Mirzec	80-67	-	ślad osadniczy	pradzieje – okres wpływów rzymskich ?

09A. GEZA	Mirzec II (Czerwona)	79-67	7	ślad obozowiska	epoka kamienia
				osada produkcyjna	okres wpływów rzymskich (kultura przeworska)
10A. GEZA	Mirzec II (Podborki)	79-67	2	stanowisko produkcji dymarskiej, osada produkcyjna	okres wpływów rzymskich, kultura przeworska
11A. GEZA	Mirzec II (Podkowałów)	79-66	25	pracownia	neolit/wczesna epoka brązu
				ślad osadniczy	eneolit (krąg sznurowy)
16A. GEZA	Mirzec	80-67	-	osada	wczesne i późne średniowiecze

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

Infrastruktura kulturalna, rekreacyjna i sportowa na obszarze rewitalizacji: stan i potrzeby

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji mają zapewniony dostęp do **infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej**, co stanowi ważny element życia społecznego. Na tym terenie funkcjonują kluczowe placówki, takie jak **Biblioteka i Ośrodek Kultury Gminy Mirzec**. Dodatkowo, obszar ten dysponuje **amfiteatrem**, który jest miejscem organizacji licznych uroczystości kulturalnych, wydarzeń muzycznych i imprez integracyjnych.

Wyzwania i priorytety modernizacji

Choć infrastruktura ta jest dostępna, jej **obecny stan nie jest zadowalający**. Dążenie do zapewnienia jak najlepszych warunków dla mieszkańców stanowi jeden z priorytetów procesu rewitalizacji. Inwestycje w rozbudowę i modernizację tej bazy mają kluczowe znaczenie, ponieważ dobrze rozwinięta infrastruktura pozytywnie wpływa na wizerunek gminy, czyniąc ją bardziej atrakcyjną dla potencjalnych mieszkańców i turystów.

W ramach planowanych działań rewitalizacyjnych, **niezbędna jest modernizacja i przebudowa istniejących obiektów**. Wśród pilnych potrzeb wymienia się między innymi:

- **Wymianę dachu na amfiteatrze**, aby zapewnić jego pełną funkcjonalność i bezpieczeństwo.
- **Zagospodarowanie obszaru wokół Domu Kultury**, co poprawi estetykę, funkcjonalność i atrakcyjność tej przestrzeni dla lokalnej społeczności.

Te działania mają na celu nie tylko poprawę warunków dla obecnych mieszkańców, ale także zwiększenie atrakcyjności gminy jako miejsca do życia i spędzania wolnego czasu.

Tabela 20 Dostęp do infrastruktury kulturalnej w na obszarze rewitalizacji (wg stanu na 31.12.2024 r.)

L.p.	Sołectwo	Budynek OSP	Biblioteka/filia biblioteczna	Świetlica/obiekt kultury
1.	Mirzec I	1	-	1
2.	Mirzec II	-	1	-

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Zdjęcie 2 Budynek Biblioteki i Ośrodka Kultury Gminy Mirzec

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Zdjęcie 3 Amfiteatr w Mircu

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Tabela 21 Dostęp do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji

L.p.	Sołectwo	Boisko trawiaste	Boisko typu "Orlik"	Siłownia zewnętrzna	Plac zabaw	Miejsce rekreacji altana/ miejsce na ognisko	Inne wskazać jakie (skate park, itp.)
1.	Mirzec I	-	-	-	1	1	-
2.	Mirzec II	1	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mircu

Zdjęcie 4 Boisko sportowe w Mircu

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Na obszarze rewitalizacji funkcjonują następujące placówki edukacyjne:

1. Szkoła Podstawowa w Mircu,
2. Publiczne Przedszkole w Mircu.

Na terenie sołectw Mirzec I, Mirzec II nie ma żłobka, natomiast mieszkańcy obszaru rewitalizacji mogą skorzystać z opieki nad dziećmi do lat 3 w Klubie Dziecięcym „Bączek”, który funkcjonuje w budynku SP w Tychowie Starym. Mieszkańcy obszaru mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Mircu świadczy usługi medyczne zgodnie z umową z Narodowym Funduszem Zdrowia w Ośrodkach Zdrowia w Mircu oraz filii w Jagodnem. Zakres świadczeń to:

- 1) podstawowa opieka zdrowotna w warunkach ambulatoryjnych i domowych,
- 2) stomatologia,
- 3) ginekologia,
- 4) rehabilitacja,
- 5) kardiologia.

Ośrodek Rehabilitacji Ambulatoryjnej w Mircu świadczy usługi rehabilitacyjne w zakresie kinezyterapii, fizykoterapii oraz masażu. Od marca 2023 r. w strukturze SPZOZ OZ w Mircu funkcjonuje Poradnia kardiologiczna. W ostatnich latach systematycznie wzrasta liczba udzielanych porad.

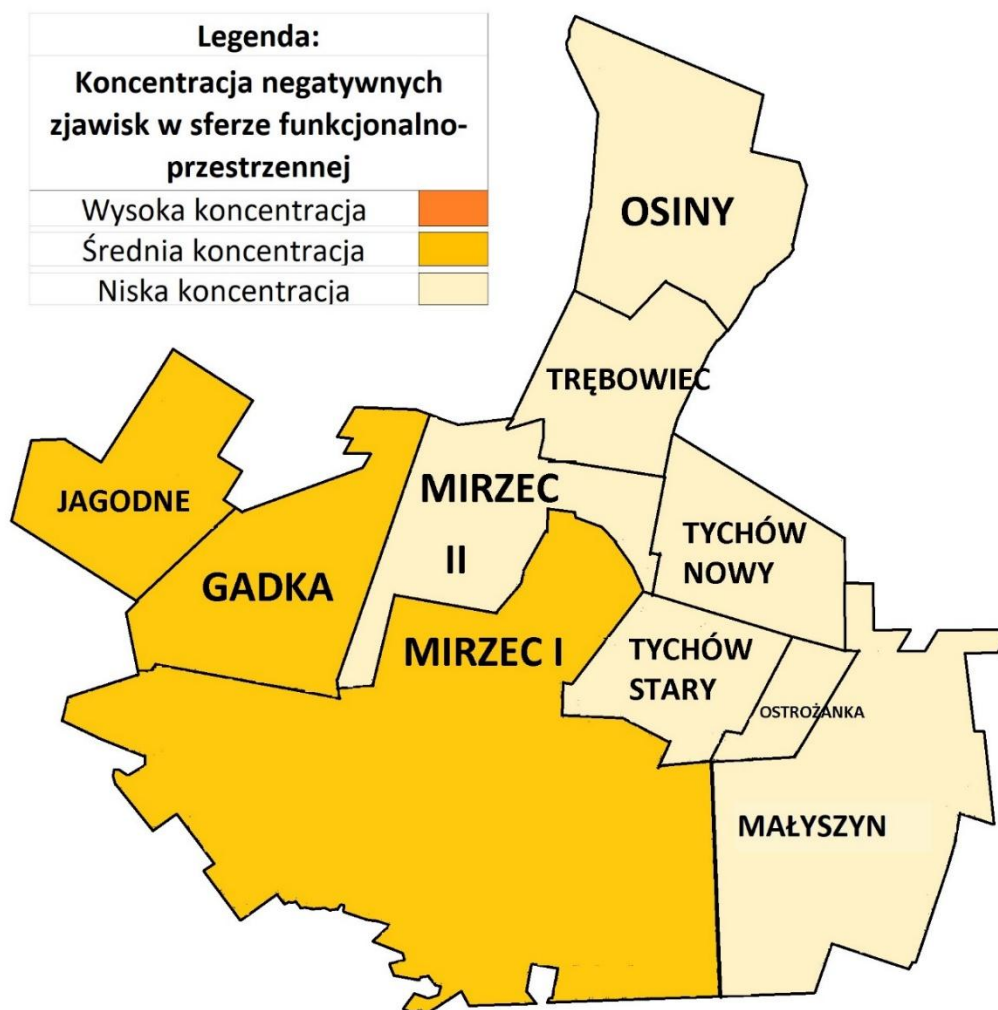
Obszar rewitalizacji ma korzystne położenie komunikacyjne. Podstawowy układ komunikacyjny o znaczeniu ponadlokalnym stanowi droga wojewódzka Nr 744 Radom – Wierzbica - Starachowice (dł. 16,9 km), 12 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 50,9 km oraz 46 odcinki dróg gminnych o łącznej długości 51,9 km. Na terenie obszaru rewitalizacji oraz gminy nie ma transportu kolejowego, a najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Skarżysku - Kamiennej, Wąchocku i Starachowicach, co

powoduje, że podstawowe potrzeby w zakresie obsługi komunikacyjnej są zaspokajane przez transport samochodowy.

Potencjałem obszaru jest infrastruktura społeczna, sportowa i kulturowa. Istnieje jednak potrzeba jej modernizacji/rozbudowy i dostosowanie do potrzeb mieszkańców, w tym osób ze specjalnymi potrzebami.

Mapa 8 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Mirzec w podziale sołectwa

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec str. 73

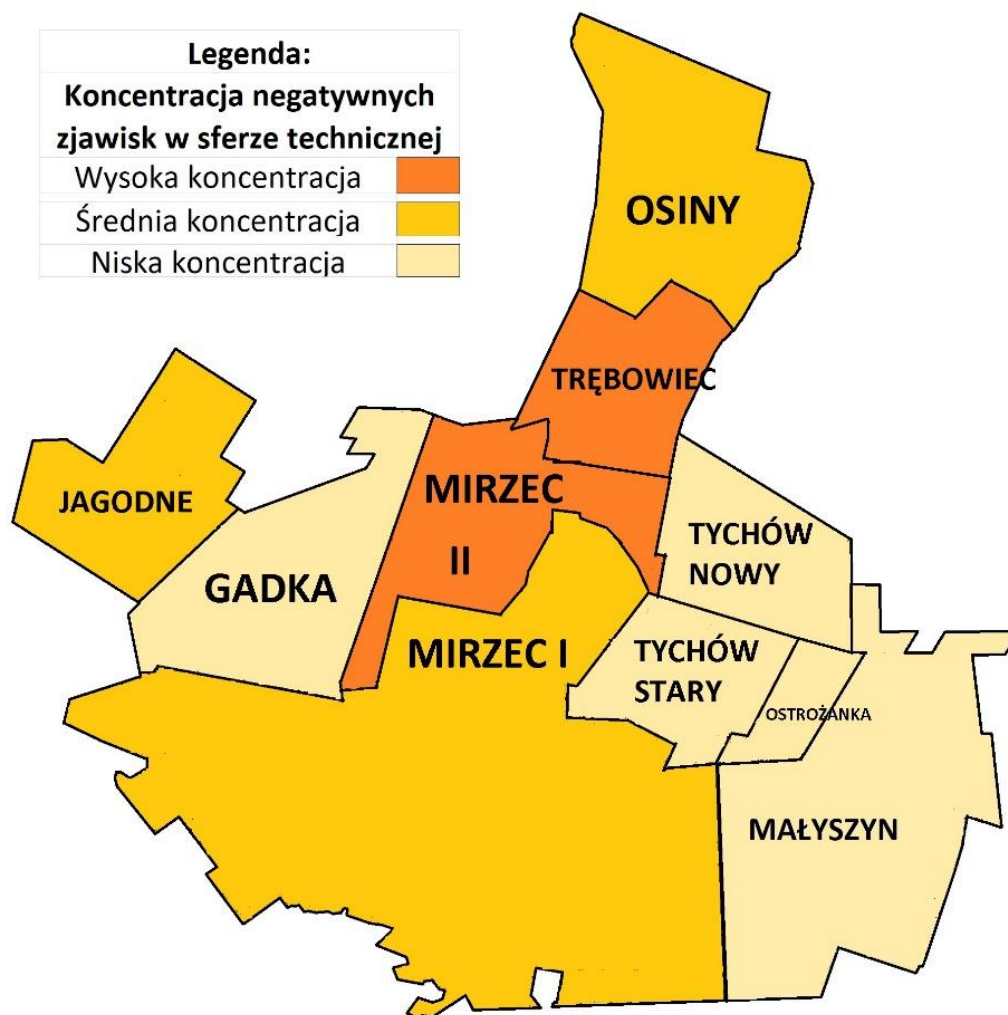
Analizując sferę techniczną wzięto pod dostęp do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej. Dodatkowo przeanalizowano stan budynków użyteczności publicznej, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar rewitalizacji jest w 100% zwodociągowany. Sieć wodociągowa zasilana jest z ujęć wód podziemnych. Największy udział w zaopatrywaniu gminy w wodę posiada ujęcie wód podziemnych „Trębowiec”. Ujęcie to użytkowane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Starachowicach.

Gmina Mirzec należy do aglomeracji Starachowice o równoważnej liczbie mieszkańców 95 000 z oczyszczalnią ścieków w Starachowicach. W skład aglomeracji wchodzi 3 JST: Mirzec, Wąchock i Starachowice. Wybudowana sieć kanalizacyjna na terenie gm. Mirzec umożliwia wykonanie ok. 1765 przyłączy. Sołectwa Mirzec I i Mirzec II są częściowo skanalizowane. Sieć gazowa obejmuje aż 67% terenu gminy, a wykonanych przyłączy do sieci jest 1 333 szt., w tym 1 301 do budynków mieszkalnych. Długość czynnej sieci wynosi ogółem ponad 70 km. Sołectwa Mirzec I i Mirzec II są częściowo zgazyfikowane.

Na obszarze rewitalizacji występują budynki, które należy poddać modernizacji, w tym termomodernizacji (np. zabytkowa plebania). W pierwszej kolejności należy zmodernizować budynek przy kościele i nadać mu nowe funkcje społeczne.

Mapa 9 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych Gminy Mirzec

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Mirzec s.78

3.6. Synteza diagnozy

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji objęła analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych, a także zasoby dziedzictwa kulturowego. Prace diagnostyczne pozwoliły na identyfikację głównych problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych i umożliwiły wskazanie wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych pomiędzy scharakteryzowanymi zjawiskami. Szczegółowa diagnoza spełnia tym samym wymagania, wynikające z *ustawy o rewitalizacji*.

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji to miejsce szczególnej w skali gminy przestrzennej koncentracji problemów społecznych oraz uzależnienia mieszkańców od pomocy społecznej. Ich występowanie przekłada się także na utrwalanie negatywnego wizerunku sołectwa Mirzec II i Mirzec I, co prowadzi do jego społecznej stygmatyzacji. Istnieje w związku z tym potrzeba realizacji długofalowych projektów, skierowanych na pomoc najuboższym rodzinom, w których będą uwzględniane problemy mieszkańców z różnych grup wiekowych. Na obszarze rewitalizacji zamieszkuje wiele osób, posiadających orzeczenia o niepełnosprawności oraz korzystających z różnych form pomocy społecznej. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba są głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji. Głównym problemem w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami jest niedostateczna oferta kierowana do członków ich rodzin lub opiekunów. Potrzeby dotyczą przede wszystkim poszerzenia programu opieki wychowawczej i zapewnienia w tym celu niezbędnej bazy lokalowej. Na obszarze rewitalizacji występują (dotykające całych rodzin i ich otoczenia) problemy bezradności i zagrożenia wykluczeniem społecznym. Co jednak szczególnie niepokojące, nakładają się na nie trudności oraz dysfunkcje, wzmacniane przez dynamiczne zmiany środowiska społeczno-gospodarczego. Skutkuje to m.in. rosnącą liczbą dzieci i młodzieży z orzeczeniami o potrzebie specjalnego kształcenia oraz narastającymi problemami wychowawczymi. Prowadzi to do konieczności realizacji projektów ukierunkowanych na włączenie społeczne i wsparcie rodzin oraz kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców. Istnieje również potrzeba wzmocnienia instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie oferty edukacyjnej, kulturalnej i za realizację zadań z zakresu opieki społecznej. Wyzwaniem, przed jakim stają Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka i Ośrodek Kultury w Mircu jest rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży i realizacja przedsięwzięć uwzględniających potrzeby całych rodzin. Instytucje te potrzebują dofinansowania działalności, co umożliwi realizację ich zadań w skali adekwatnej do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wyzwaniem i potrzebą w sferze społecznej jest także wspieranie integracji sąsiedzkiej i inicjatyw lokalnych. Barięą w tym zakresie jest niewystarczająca ilość ogólnodostępnych miejsc spotkań i integracji na obszarze rewitalizacji. Wskazuje to na potrzebę tworzenia dostępnych i wielofunkcyjnych przestrzeni, z których będą mogły w różnych czasie korzystać nieformalne inicjatywy i niewielkie grupy mieszkańców, jak i organizacje pozarządowe. Ważną potrzebą w kontekście planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest również uporządkowanie harmonogramu imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych organizowanych w gminie. W wyniku starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji mieszka coraz więcej seniorów (wg stanu na koniec 2024 r. to Mirzec I – 273 co stanowi 20.71% wszystkich mieszkańców sołectwa, Mirzec II 188 osób co stanowi 20.57%). Wraz z rozwojem oferty kierowanej do najstarszych mieszkańców, pojawia się potrzeba inwestycji infrastrukturalnych poprawiających dostępność architektoniczną obiektów oraz przestrzeni publicznych, jak i działań wspierających dostępność cyfrową i informacyjno-komunikacyjną. Wyzwaniem w zakresie organizacji pomocy dla osób ze szczególnymi potrzebami jest też tworzenie oferty wsparcia, uwzględniającej ich rodziny oraz opiekunów. Na obszarze rewitalizacji istnieje szerokie pole do poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Istnieje w tym zakresie potrzeba realizacji różnorodnych przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych oraz wdrażania rozwiązań zarządczych, które poprawią komfort przebywania i poruszania się po obszarze rewitalizacji, a także korzystnie wpłyną na postrzeganie obszaru rewitalizacji przez pozostałych mieszkańców gminy.

Głównym problemem, który występuje na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej jest brak stałych mechanizmów współpracy samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami. Brakuje również systemu wspierania osób, które planują podjęcie działalności gospodarczej. Istnieje w związku z tym potrzeba koordynacji działań w tym zakresie, a także stworzenie oferty wspierania lokalnych przedsiębiorców, w tym miejsc spotkań i nawiązywania relacji dla miejscowego biznesu. Problemami na obszarze rewitalizacji są ograniczona dostępność obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami. W odniesieniu do zjawisk środowiskowych problemem są przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń na terenie całego obszaru. Ponadto, pomimo rozbudowanej oferty programów dotacyjnych, tempo wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych naruszających normy nie jest wystarczające. Istnieje w związku z tym potrzeba zwiększenia skali działań z zakresu walki z niską emisją oraz skutecznego zachęcania mieszkańców do inwestowania w wymianę źródeł ciepła.

Na obszarze rewitalizacji występuje też potrzeba poprawy estetyki przestrzeni publicznych, ale bez ingerencji w jej naturalne walory. Taki kierunek interwencji pozwoli na realizację kompleksowych przedsięwzięć (infrastrukturalnych, społecznych, edukacyjnych), sprzyjających klimatowi oraz podnoszących świadomość ekologiczną mieszkańców.

Zdjęcie 5 Miejsca parkingowe zlokalizowane w centrum miejscowości Mirzec

Źródło: Urząd Gminy Mirzec

Zdjęcie 6 Zabytkowy Park podworski w Mircu

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Zdjęcie 7 Zabytkowy budynek plebani (stan obecny)

Źródło: Urząd Gminy Mirzec

Główne problemy obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej to:

- występowanie barier przestrzennych (głównie nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej), które utrudniają integrację różnych części obszaru rewitalizacji;
- niewystarczający dostęp mieszkańców obszaru rewitalizacji do atrakcyjnych terenów rekreacji i terenów zielonych;
- występowanie barier architektonicznych w dostępie do obiektów użyteczności publicznej i lokali usługowych;
- niezadawalający stan infrastruktury pieszej i rowerowej.

Zdjęcie 8 Obszar wokół Biblioteki i Ośrodka Kultury w Mircu

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Istnieje także potrzeba:

- wdrażanie rozwiązań wspierających zrównoważoną mobilność oraz realizacja inwestycji dotyczących błękitno-zielonej infrastruktury oraz rozwiązań opartych o przyrodę (ang. *nature-based solutions*);
- wykorzystywanie zmodernizowanej i nowej infrastruktury do wspierania integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu oraz budowania oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Infrastruktura techniczna na obszarze rewitalizacji: wyzwania i potrzeby

W ramach sfery technicznej, obszar rewitalizacji boryka się z problemem **niezadowalającego stanu obiektów użyteczności publicznej**, w tym samego **budynku Urzędu Gminy**. To pokazuje potrzebę kompleksowych remontów i modernizacji, aby te kluczowe dla społeczności obiekty spełniały współczesne standardy.

Drogi i Infrastruktura pieszo-rowerowa: priorytet dla bezpieczeństwa

Również **część dróg oraz infrastruktury pieszo-rowerowej** na obszarze rewitalizacji wymaga pilnych inwestycji. Konieczne jest wdrożenie projektów, które nie tylko poprawią ich stan techniczny, ale przede wszystkim **zapewnią bezpieczeństwo i komfort wszystkim użytkownikom ruchu drogowego**, ze szczególnym uwzględnieniem **pieszych i rowerzystów**. Oznacza to potrzebę budowy nowych ciągów pieszo-rowerowych, modernizacji istniejących chodników, czy też wprowadzania rozwiązań uspokajających ruch. Działania te są kluczowe dla poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności obszaru.

Zdjęcie 9 Ulica Bankowa w Mircu (stan obecny)

Źródło: Urząd Gminy Mirzec

Zdjęcie 10 Budynek obok zabytkowej Plebani

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Potencjały rozwojowe

Najważniejszymi potencjałami rozwojowymi obszaru rewitalizacji, które mogą być wykorzystywane w procesie rewitalizacji, są:

- zaangażowani mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy czują się związani ze swoim najbliższym otoczeniem, angażują się w działania społeczne (często nieformalne), a wielu z nich deklaruje gotowość włączenia się we wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji;
- wysoki potencjał turystyczny gminy – liczne walory środowiskowe oraz kulturowe stwarzają dobre warunki do rozwoju turystyki, a przede wszystkim agroturystyki, która jest optymalną formą zagospodarowania turystycznego na obszarach chronionych;
- największą atrakcją Mirca jest zabytkowy Kościół świętego Leonarda w Mircu wybudowany w latach 1844 – 1850 na miejscu starego kościoła powstałego w XIV wieku oraz Modrzewiowy dworek.
- tereny zielone i możliwość stworzenia nowych atrakcyjnych przestrzeni publicznych; ważnym elementem tożsamości mieszkańców obszaru rewitalizacji jest przywiązanie do terenów zielonych oraz świadomość znaczenia działań chroniących przyrodę i klimat co stwarza potencjał do zaangażowania mieszkańców w prace nad zagospodarowaniem nowych miejsc aktywności sąsiedzkiej i otwartych przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji;

Zdjęcie 11 Miejsce rekreacyjne przy Bibliotece i Domu Kultury w Mircu

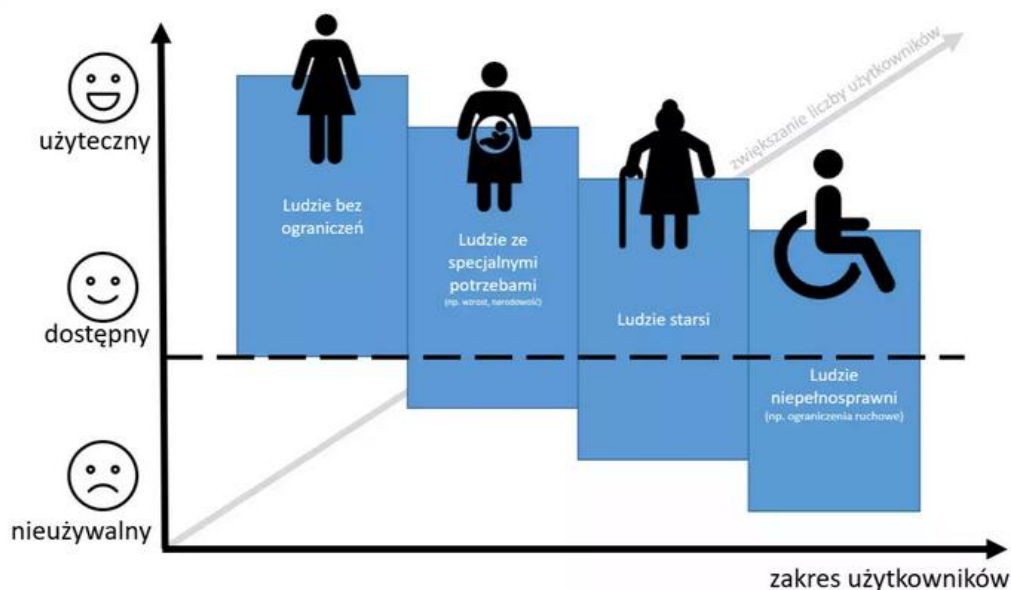

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

- aktywność lokalnych przedsiębiorców - przedstawiciele biznesu w Mircu od lat wspierają lokalną społeczność (np. w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych organizowanych przez UG), co świadczy o ich obywatelskiej wrażliwości i dostrzeganiu korzyści z zaangażowania w inicjatywy ważne dla mieszkańców gminy;

- zasoby instytucjonalne i kompleksowe podejście do budowania oferty usług publicznych; instytucje odpowiedzialne w Gminie Mirzec za realizację zadań z zakresu opieki społecznej, kultury i sportu, edukacji, rozwijania oferty dla seniorów, ochrony środowiska i ochrony klimatu, czy też transportu i inwestycji mają doświadczenie w realizacji projektów, które zwiększają jakość usług publicznych; daje to szansę na prowadzenie zintegrowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwiązywanie skomplikowanych problemów społecznych;
- potrzeba uniwersalnego projektowania – należy wziąć pod uwagę potrzeby następujących osób:
 - ✓ poruszających się na wózkach, o kulach i ograniczonej możliwości poruszania się,
 - ✓ niewidomych i słabowidzących,
 - ✓ głuchych i słabosłyszących,
 - ✓ głuchoniewidomych,
 - ✓ z niepełnosprawnościami psychicznymi, intelektualnymi oraz z zaburzeniami funkcji poznawczej,
 - ✓ starszych,
 - ✓ kobiet w ciąży,
 - ✓ osób z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi,
 - ✓ osób mających trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego);
 - ✓ osób o nietypowym wzroście (w tym również dzieci),
 - ✓ wykluczonych cyfrowo,
 - ✓ osób z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem.
 - ✓ inne (np. tymczasowe wykluczenie, z ograniczoną sprawnością manualną).

Użytkownik

Wzajemne powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Jak wynika z powyższego opisu, na obszarze rewitalizacji dochodzi do wzajemnego przenikania występujących tam problemów, potrzeb i potencjałów. Wynika to m.in. z faktu, że opisywane deficyty i szanse rozwojowe dotyczą zarówno mieszkańców, rodzin, przedsiębiorców, a także instytucji funkcjonujących na co dzień w tej samej przestrzeni. Z infrastruktury i przestrzeni publicznych (budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, parków, skwerów, dróg, ścieżek i chodników) korzystają m.in. rodzice z dziećmi, młodzież, seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami. Często są to równocześnie osoby korzystające z usług lokalnych przedsiębiorców. Standardy realizacji infrastruktury i sposób projektowania przestrzeni mają także wpływ na środowisko np. poprzez wykorzystywanie określonych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych lub stosowanie rozwiązań opartych o przyrodę.

Poprawa stanu zagospodarowania różnych elementów przestrzeni na obszarze rewitalizacji to szansa na rozwiązywanie problemów społecznych. Wspieraniu integracji sąsiedzkiej i budowie kapitału społecznego mogą służyć np. przedsięwzięcia związane z wyposażeniem Gminnej Biblioteki oraz działania planowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

4. Opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań w zakresie rewitalizacji

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (w 2030 r.).

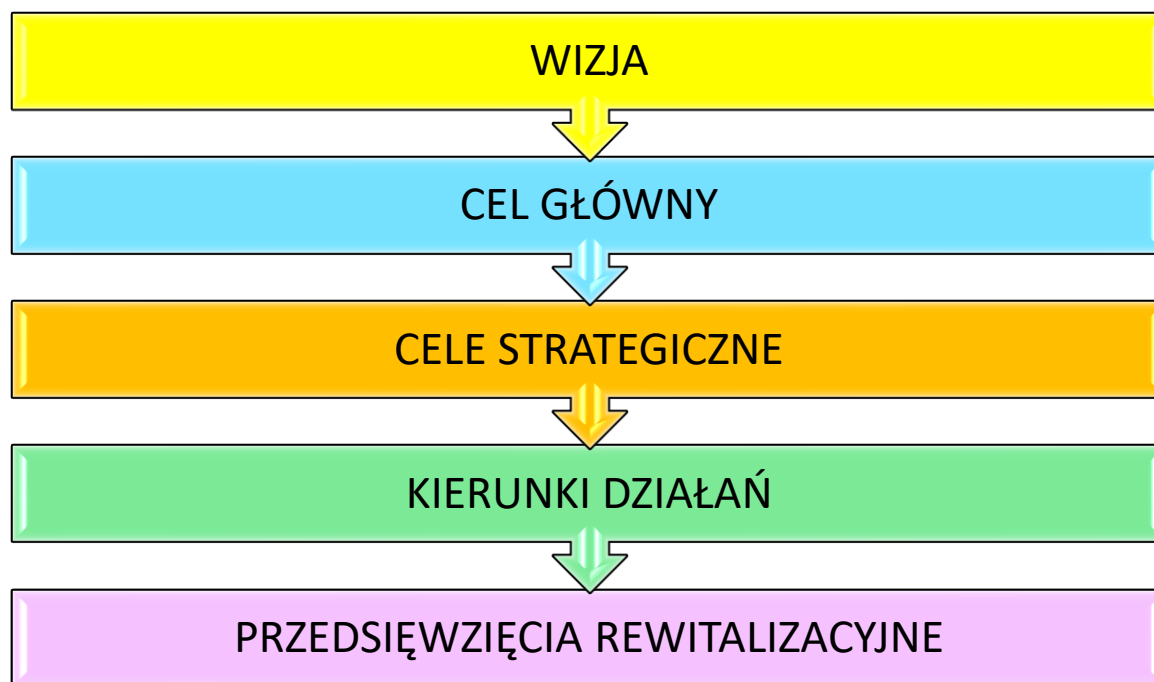
W 2030 r. obszar rewitalizacji jest miejscem tętniącym życiem społecznym i gospodarczym, czystym, bezpiecznym, oferującym szeroką paletę możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego dla osób w różnym wieku. Dzięki przeprowadzonej rewitalizacji, obszar ten posiada wysokiej jakości infrastrukturę funkcjonalno-przestrzenną oraz techniczną z przyjazną przestrzenią dostępną dla każdego.

Wyznaczony obszar, zostanie poddany kompleksowej rewitalizacji w oparciu o szczegółowo zaplanowaną i skoordynowaną interwencję. Planowane efekty rewitalizacji zostaną uzyskane poprzez realizację zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wpisujących się w wyznaczone cele rewitalizacji. Należy również zaznaczyć, że wizja ma w tym przypadku charakter optymalny i została zbudowana na racjonalnych przesłankach pozwalających stwierdzić, że osiągnięcie zakładanej wizji jest możliwe do realizacji.

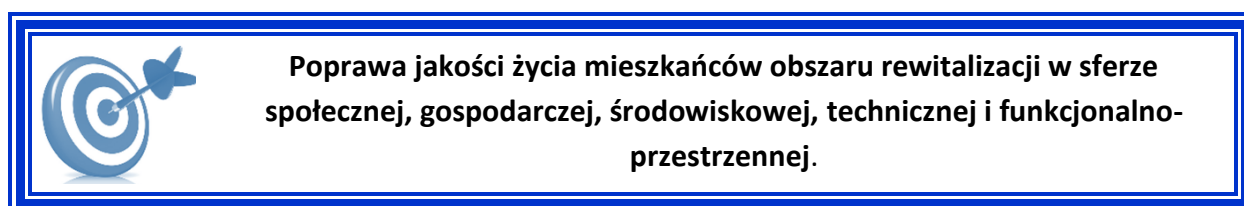

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

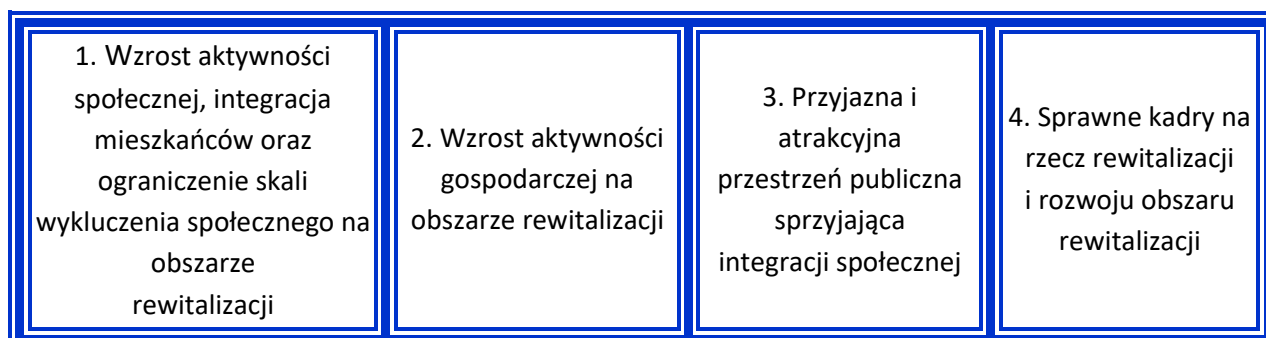
Realizacja wizji będzie możliwa dzięki wdrożeniu zaproponowanych celów strategicznych. Uzupełnieniem i jednocześnie rozwinięciem celów strategicznych jest katalog przypisanych kierunków działań, a następnie listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja urzeczywistni wizję. Poniżej przedstawiono schemat logiczny poszczególnych elementów planowania strategicznego.

Główny cel rewitalizacji:

Cele strategiczne

Kierunki działań przyporządkowane do czterech celów szczegółowych GPR:

Cel 1. Wzrost aktywności społecznej, integracja mieszkańców oraz ograniczenie skali wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji

Kierunki działań:

- 1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji
- 1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji
- 1.3. Kontynuacja i rozwój działań na rzecz seniorów
- 1.4. Inwestycja w dzieci i młodzież
- 1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel 2. Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji

Kierunki działań

- 2.1. Rozwój funkcji turystycznej
- 2.2. Tworzenie nowej infrastruktury dla integracji i usług publicznych na obszarze rewitalizacji
- 2.3. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Cel 3. Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń publiczna sprzyjająca integracji społecznej

- 3.1. Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca na obszarze rewitalizacji
- 3.2. Rozwijanie zrównoważonej mobilności
- 3.3. Termomodernizacja i energomodernizacja
- 3.4. Poprawa dostępności obiektów, miejsc/ przestrzeni i usług na obszarze rewitalizacji, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 4. Sprawne kadry na rzecz rewitalizacji i rozwoju obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

- 4.1. Aktywny Zespół ds. rewitalizacji
- 4.2. Uczący się Zespół ds. rewitalizacji
- 4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji

6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Zgodnie z postanowieniami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a *ustawy o rewitalizacji*, gminny program rewitalizacji obejmuje listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na które składają się w szczególności działania o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym i technicznym. Lista obejmuje informacje kluczowe z punktu widzenia zapewnienia realizacji celów programu przy jednoczesnym uwzględnieniu, że na etapie jego tworzenia poziom gotowości realizacyjnej przedsięwzięć jest bardzo zróżnicowany. Z uwagi na brak możliwości określenia wszystkich szczegółów realizacji poszczególnych projektów, będą one uszczegóławiane w toku wdrażania GPR. Stałym punktem odniesienia w kształtowaniu końcowej formy przedsięwzięć będą cele i kierunki działań wyznaczone w GPR.

Priorytetowo przy identyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych potraktowano przedsięwzięcia o charakterze społecznym. W poniższych wykazie znalazły się także przedsięwzięcia infrastrukturalne. Należy jednak podkreślić, że modernizacja i tworzenie nowej infrastruktury jest środkiem do rozwiązywania problemów i przeciwdziałania deficytom, które występują na obszarze rewitalizacji.

Dla zapewnienia jakości i efektywności poszczególnych przedsięwzięć przyjęto założenie, że przystąpienie do ich realizacji zostanie każdorazowo poprzedzone szczegółową analizą. Jej celem będzie pogłębienie wstępnych założeń w oparciu o ocenę praktyk i rozwiązań wdrażanych w ramach przedsięwzięć o podobnym charakterze. Podejście to dotyczyć będzie zarówno działań o charakterze społecznym, jak i działań inwestycyjnych, a jego celem jest zapewnienie realizacji najkorzystniejszego sposobu wdrażania działań przy jednoczesnym uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań. W tym celu w związku z realizacją wybranych projektów rewitalizacyjnych mogą być tworzone zespoły robocze mające na celu weryfikację założeń w/w przedsięwzięć, a następnie ich monitorowanie i ewaluację.

Przedsięwzięcia podstawowe realizujące cele GPR zostały zaplanowane na obszarze rewitalizacji. Na etapie prac nad GPR nie stwierdzono bowiem konieczności wykorzystania zasobów, które znajdują się poza jego granicami. Mając jednak na uwadze techniczne uwarunkowania realizacji inwestycji, których rozpoznanie co do zasady nastąpi dopiero w okresie realizacji programu, istnieje prawdopodobieństwo, że wybrane działania będą wiązały się z interwencją również poza granicami tego obszaru.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne		
I.p.	Nazwa zadania	wartość
1.	„Droga do zatrudnienia” - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy	500 000,00 zł
2.	„ZNALEŹĆ WIOSNĘ W JESIENI ŻYCIA” – rozwój działalności placówki typu Senior+	500 000,00 zł
3.	RODZINA - wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji	800 000,00 zł

4.	Mamy szanse na sukces - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji	1 000 000,00 zł
5.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego na rzecz rewitalizacji	150 000,00 zł
6.	Rewitalizacja obiektów i terenów zdegradowanych w Mircu	10 000 000,00 zł
7.	Termomodernizacja i zielona energia na obszarze rewitalizacji	5 000 000,00 zł
8.	Pracownicy administracji na obszarze rewitalizacji	7 000,00 zł
9.	Dialog społeczny w procesie rewitalizacji	14 000,00 zł
10.	Rozpoczęcie i rozwijanie dialogu Gminy Mirzec z lokalnym biznesem dla efektywnego osiągania celów GPR	14 000,00 zł
		17 985 000,00 zł

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	
1. Nazwa przedsięwzięcia	„Droga do zatrudnienia” - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy
2. Zakres	W ramach zadania realizowane będą usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym: - pośrednictwo pracy w zakresie uzyskania odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie wyboru odpowiedniego zawodu oraz pomoc w planowaniu rozwoju kariery zawodowej; - realizacja wysokiej jakości szkoleń służących zdobyciu, zmianie lub podniesieniu kompetencji lub kwalifikacji niezbędnych do wykonywania danego zawodu lub zadań na określonym stanowisku; - nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu poprzez staże spełniające standardy wskazane w Europejskiej Ramie Jakości Praktyk i Staży; - wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, bonusy zatrudnieniowe lub bonusy na zasiedlenie dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność danej formy wsparcia; - wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji) na utworzenie przedsiębiorstwa oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: • pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej; • wzrost kompetencji społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji; • wzrost szans na zatrudnienie;

	wzrost jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: - Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi [os.]. Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [os.].
5. Realizowane kierunki działań	1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach
8. Szacunkowa wartość	500 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	
1. Nazwa przedsięwzięcia	„ZNALEŹĆ WIOSNĘ W JESIENI ŻYCIA” – rozwój działalności placówki typu Senior+
2. Zakres	Placówki wsparcia dziennego pobytu typu Senior+ są przeznaczone dla osób, które wymagają opieki i nie są w stanie samodzielnie funkcjonować. W ramach projektu przewiduje się wyposażenie obiektu w niezbędny sprzęt i wyposażenie oraz likwidację barier architektonicznych (obiekt zostanie przystosowany do korzystania z niego przez osoby ze szczególnymi potrzebami). Przewidujemy także zapewnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry i przygotowanie zróżnicowanej oferty wsparcia w zakresie różnorodnych zajęć (sportowych, rehabilitacyjnych, kulinarnych, artystycznych, informatycznych, itp.) oraz różnego rodzaju wyjazdów np. do teatru, kina, itp.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: - poprawienie dostępności oferty Gm. Mirzec w zakresie usług i opieki nad seniorami, - uzupełnienie oferty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o usługi opiekuńcze, - zmniejszenie liczby osób korzystających z opieki w Domach Pomocy Społecznej,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych wsparciem [osoby], - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby],

	Wskaźniki rezultatu: Liczba osób korzystających z opieki w dziennym domu pobytu,
5. Realizowane kierunki działań	1.3. Kontynuacja i rozwój działań na rzecz seniorów 1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji 2.2. Tworzenie nowej infrastruktury dla integracji i usług publicznych na obszarze rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu
8. Szacunkowa wartość	500 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób starszych i wymagających opieki, jak również ich rodzin.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	
1. Nazwa przedsięwzięcia	RODZINA - wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	W ramach zadania realizowane będzie kompleksowe wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin, obejmujące m.in: - działania asystenta rodziny, - poradnictwo dla rodzin, - działalność świetlic środowiskowych, - powoływanie rodzin wspierających, - przeciwdziałanie przemocy, w tym wsparcie rodziny w ramach interwencji kryzysowej, - wsparcie preadopcyjne, - wsparcie postadopcyjne. Wspieranie tworzenia nowych miejsc opieki i wychowania w nowo tworzonych placówkach wsparcia dziennego lub wsparcie działalności istniejących placówek (typu świetlice środowiskowe). Podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz wspierania rodziny, w tym asystentów rodziny na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej (m.in.: działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji). Działania na rzecz dzieci oraz rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, obejmujące w szczególności: - grupy samopomocowe; - asystenturę rodziny; - konsultacje ze specjalistami w zakresie zdiagnozowanych problemów i deficytów w rodzinie; - terapię w rodzinie.

	Podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz wspierania rodziny, w tym asystentów rodziny na potrzeby świadczenia usług w środowisku lokalnym.
3. Prognozowane rezultaty	Uzupełnienie oferty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o usługi opiekuńczo – wychowawcze.
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej [osoba] - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoba] Wskaźnik rezultatu: - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu [szt.]
5. Realizowane kierunki działań	1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji 1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji 1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mircu
8. Szacunkowa wartość	800 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych takim wykluczeniem, w tym dzieci.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Mamy szansę na sukces - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	W ramach projektu planowane są działania polegające na: - Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie oddziałów przedszkolnych: - dostosowanie miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, - rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o zajęcia rozwijające jakość edukacji m.in. poprzez: ✓ zajęcia dodatkowe dydaktyczno-wychowawcze w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, ✓ zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów, ✓ zajęcia specjalistyczne, ✓ wsparcie w zakresie edukacji włączającej,

	- doskonalenie kompetencji kadry, - wsparcie rodziców/opiekunów dzieci poprzez działania na rzecz wzmacniania współpracy kadry z rodzicami/opiekunami prawnymi. 2. Wsparcie uczniów szkół podstawowych m. in. poprzez zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, działania dwujęzyczne, edukację ekologiczną, zajęcia w ramach działań antydyskryminacyjnych, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie w zakresie edukacji włączającej, itp. 3. Podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej /doradców zawodowych m.in: w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz w zakresie zapobiegania przemocy.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: - wzrost kompetencji kluczowych uczniów, - poprawa komfortu nauczania, - wzrost aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, - podniesienie kwalifikacji nauczycieli,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki rezultatu: - liczba dzieci przedszkolnych objętych dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi, - liczba dzieci w wieku szkolnym objętych dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi, Wskaźniki rezultatu: - liczba nauczycieli, którzy podnieśli swoje kwalifikacje.
5. Realizowane kierunki działań	1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji 1.4 Inwestycja w dzieci i młodzież
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Szkoła Podstawowa im. Kamili i Józefa Spytków w Mircu Publiczne Przedszkole w Mircu
8. Szacunkowa wartość	1 000 000 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Warunkiem realizacji inicjatyw w ramach projektu będzie zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, m.in. dostosowanie oferty do szczególnych potrzeb edukacyjnych.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego na rzecz rewitalizacji

2. Zakres	Kontynuacja dotychczas prowadzonych oraz inicjowanie nowych działań, promujących aktywności obywatelską i zaangażowanie w sprawy ważne dla lokalnej społeczności. Wspieranie działalności istniejących organizacji społecznych (NGO's) na obszarze rewitalizacji, wspieranie powstawania nowych organizacji, a także animowanie inicjatyw nieformalnych m.in. poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych (np. konkurs na realizację zadań publicznych dla NGO's), jak i pozafinansowych (doradztwo, szkolenia, udostępniania przestrzeni na spotkania). W programach współpracy Gminy Mirzec z organizacjami pozarządowymi przewiduje się wprowadzenie preferencji dla projektów zgodnych z celami GPR.
3. Prognozowane rezultaty	- poprawa zdolności instytucjonalnych istniejących organizacji społecznych, - zwiększenie liczby inicjatyw społecznych realizowanych na obszarze rewitalizacji,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu - liczba inicjatyw oddolnych oraz działań integrujących lokalne społeczności finansowanych i dofinansowanych ze środków z budżetu Gminy Mirzec, - liczba wniosków organizacji pozarządowych działających na obszarze rewitalizacji w konkursach na realizację zadań publicznych,
5. Realizowane kierunki działań	1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji 4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne działające na obszarze rewitalizacji
8. Szacunkowa wartość	150 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Spełnianie wymogów dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej podczas promowania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektów.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja obiektów i terenów zdegradowanych w Mircu
2. Zakres	Zadanie polega na realizacji zadań mających na celu zmniejszenie występowania negatywnych zjawisk społecznych, środowiskowych, gospodarczych, funkcjonalno – przestrzennych oraz technicznych. Zakres projektu obejmuje następujące zadania: 1. Modernizacja infrastruktury drogowej i okołodrogowej na terenie rewitalizacji (modernizacja dróg, rozbudowa oświetlenia

	ulicznego, modernizacja i rozbudowa chodników) m.in. wykonanie oświetlenia przy ulicy Bankowej w Mircu 2. Modernizacja infrastruktury kulturowej m.in. - zadaszenie sceny przy amfiteatrze, modernizacja zadaszenia na budynku amfiteatru, - modernizacja budynku Domu Kultury, 3. Modernizacja infrastruktury sportowej - naprawa nawierzchni boiska trawiastego przy szkole podstawowej w Mircu. 4. Zwiększenie dostępu do obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami m.in. poprzez budowę windy przy urzędzie gminy oraz dostosowanie budynku urzędu pod potrzeby osób niepełnosprawnych. 5. Utworzenie terenów rekreacyjnych integrujących mieszkańców m.in.: - zagospodarowanie terenu wokół budynku Urzędu Gminy, - zagospodarowanie parkingu głównego w Mircu, 6. Odnowienie cmentarza cholerycznego. 7. Modernizacja i przebudowa budynku przy plebani w Mircu (przeznaczenie na świetlicę). 8. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji poprzez rewitalizację parku podworskiego w Mircu. 9. Stworzenie ścieżek rekreacyjnych/sensorycznych w Mircu. 10. Odnowa muru kościelnego lub dzwonnicy.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: • poprawa estetyki i ładu przestrzennego, • zwiększenie dostępu do infrastruktury społecznej, sportowej, kulturowej, • poprawa poziomu bezpieczeństwa,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha], • Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.], • Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.], • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.], • Liczba zagospodarowanych obszarów na cele turystyczne [szt.] Wskaźniki rezultatu: • Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby).
5. Realizowane kierunki działań	2.1 Rozwój funkcji turystycznej 2.3. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

	3.1. Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca na obszarze rewitalizacji 3.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego (zabytków)
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu
8. Szacunkowa wartość	5 000 000,00 zł
9. Okres realizacji	2026-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Planowane do budowy obiekty (przestrzenie) będą dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Termomodernizacja i zielona energia na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	Przedsięwzięcie zakłada kontynuowanie podejmowanych działań i programów ukierunkowanych na zmniejszenie emisyjności i zapotrzebowania na energię w budynkach i obiektach publicznych i prywatnych. Wdrożenie działań uwzględniających indywidualne potrzeby właścicieli nieruchomości na obszarze rewitalizacji. Projekt zakłada: 1. Termomodernizację budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji. 2. Montaż OZE na budynkach publicznych (np. pompy ciepła, piece na pellet, instalacje PV) oraz modernizację kotłowni. 3. Termomodernizacja oraz montaż OZE na domach jednorodzinnych i wielorodzinnych oraz wymiana źródeł ciepła (na pompy ciepła, piece na pellet) oraz modernizację kotłowni. 4. Termomodernizacja i montaż OZE na budynkach pod działalność gospodarczą oraz wymianę źródeł ciepła (na pompy ciepła, piece na pellet) oraz modernizację kotłowni. W związku z planowanymi pracami termomodernizacyjnymi przed przystąpieniem do ich realizacji zadania gmina/inwestor dokona rozpoznania, czy w budynku występują chronione gatunki zwierząt, (ptaki/nietoperze). W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace będą prowadzone poza ich okresem lęgowo-rozrodczym. Jeżeli chronione gatunki będą występowały w rejonie prowadzenia prac, przed ich rozpoczęciem, może być konieczne uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142). Po zakończeniu prac w obiektach, w których wcześniej gniazdowały ptaki lub nietoperze, zostanie umożliwione im dalsze bytowanie lub zapewnione siedliska zastępcze. Realizując tę inwestycję Gmina

	będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: - Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji - Ograniczenie niskiej emisji w budynkach jednorodzinnych poprzez wymianę pieców/modernizację kotłowni
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.], - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) [szt.], - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.], - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.], - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej/cieplnej ze źródeł OZE [szt.]. Wskaźniki rezultatu: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok], - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [MWh/rok], - Szacowana emisja gazów cieplarnianych [tona ekwiwalentu CO₂/rok], - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych [MWh/rok].
5. Realizowane kierunki działań	3.3. Termomodernizacja i energomodernizacja
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwa Mirzec
7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu Przedsiębiorcy z terenu rewitalizacji Właściciele budynków jednorodzinnych
8. Szacunkowa wartość	5 000 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Pracownicy administracji na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	Organizacja cyklicznych spacerów po obszarze rewitalizacji mających na celu bieżącą ewaluację prowadzonych przedsięwzięć i wejście w dialog z mieszkańcami. W spacerach będą brali udział – obok członków Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji – przedstawiciele podmiotów takich jak na przykład Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-

	Konsultacyjnego ds. uzależnień; Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie itd. Przewiduje się także zapraszanie do udziału w spacerach ekspertów zewnętrznych oraz przedstawicieli innych samorządów mających doświadczenie w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: • Poszerzenie wiedzy członków Zespołu ds. rewitalizacji na temat zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, • Zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w proces wdrażania GPR, • Stałe weryfikowanie efektów procesu rewitalizacji,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu • Liczba spacerów studyjnych (szt.) • Liczba uczestników spacerów studyjnych (osoby)
5. Realizowane kierunki działań	4.1. Aktywny Zespół ds. rewitalizacji 4.2. Uczący się Zespół ds. rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu Zespół ds. rewitalizacji Komitet rewitalizacyjny
8. Szacunkowa wartość	7 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie informacji dotyczącej rewitalizacji przekazywanej publicznie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Dialog społeczny w procesie rewitalizacji
2. Zakres	Wypracowanie stałych kanałów komunikacji oraz współpracy i dialogu z organizacjami społecznymi i grupami nieformalnymi działającymi w sferach związanych z celami programu rewitalizacji; włączanie przedstawicieli organizacji społecznych w ewaluację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, prowadzenie konsultacji w zakresie modeli wspierania inicjatyw nieformalnych, organizację cyklicznych ogólnodostępnych spotkań, seminariów i warsztatów; identyfikacja liderów społeczności lokalnych będących pośrednikami pomiędzy Zespołem ds. Rewitalizacji a mieszkańcami itd.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: • zwiększenie zainteresowania organizacji społecznych przebiegiem i celami procesu rewitalizacji, • poszerzenie wiedzy rewitalizatorów na temat potrzeb konkretnych organizacji społecznych i inicjatyw nieformalnych działających na obszarze rewitalizacji,

	• zwiększenie świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat przebiegu i celów procesu rewitalizacji.
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu: • Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych z udziałem organizacji społecznych (szt.) • Liczba członków Zespołu ds. rewitalizacji będących przedstawicielami organizacji społecznych i inicjatyw nieformalnych (osoby)
5. Realizowane kierunki działań	4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji
6. Lokalizacja	obszar rewitalizacji sołectwo Mirzec II oraz fragment sołectwa Mirzec I (obszar zamieszkały)
7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu Zespół ds. rewitalizacji
8. Szacunkowa wartość	14 000,00 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie informacji dotyczącej rewitalizacji przekazywanej publicznie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Rozpoczęcie i rozwijanie dialogu Gminy Mirzec z lokalnym biznesem dla efektywnego osiągania celów GPR
2. Zakres	Przewiduje się m.in. organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych oraz włączanie przedsiębiorców w realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na aktywizację zawodową i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości; organizację wydarzeń sportowych i kulturalnych oraz adresowane do młodzieży; działania promujące aktywność obywatelską. Planowane jest też np. zapraszanie przedsiębiorców na spotkania Zespołu ds. rewitalizacji, jak i ich udział w spacerach po obszarze rewitalizacji.
3. Prognozowane rezultaty	Rezultaty: • zwiększenie zainteresowania lokalnego biznesu przebiegiem i celami procesu rewitalizacji, • zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, • poszerzenie wiedzy rewitalizatorów na temat potrzeb lokalnego biznesu na obszarze rewitalizacji,
4. Sposób oceny rezultatów	Wskaźniki produktu • Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych z udziałem lokalnych przedsiębiorców (szt.)
5. Realizowane kierunki działań	2.3. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji
6. Lokalizacja	Obszar rewitalizacji sołectwa Mirzec

7. Podmioty realizujące projekt	Urząd Gminy w Mircu we współpracy z przedsiębiorstwami działającymi na obszarze sołectwa
8. Szacunkowa wartość	14 000 zł
9. Okres realizacji	2025-2030
10. Sposób zapewnienie dostępności	Rozwiązania powstające w efekcie realizowanego przedsięwzięcia będą spełniały wymagania dotyczące dostępności w wymiarze: cyfrowym, informacyjno-komunikacyjnym.

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniższe zestawienie przedstawia charakterystykę pozostałych dopuszczalnych projektów rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia te nazywane są skrótowo „przedsięwzięciami uzupełniającymi” lub „projektami uzupełniającymi”. Ich realizacja przyczyni się do zwiększenia stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji. Szeroka paleta i zakres przedsięwzięć uzupełniających daje szansę na angażowanie i aktywizowanie interesariuszy rewitalizacji na wszystkich etapach realizacji GPR. Realizację wszystkich projektów uzupełniających zaplanowano na obszarze rewitalizacji lub w jego bliskim sąsiedztwie, co zapewni ich oddziaływanie na obszar rewitalizacji.

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Innowacyjne projekty włączenia społecznego i wsparcia rodzin z obszaru rewitalizacji
2. Zakres	Realizacja kompleksowych działań, skierowanych do osób w różnym wieku i rodzin. Działania przeciwdziałające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, a także dysfunkcjom w zakresie budowania wzajemnego szacunku i instrumentów wsparcia. Rozwijanie oferty wsparcia uwzględniającej indywidualne potrzeby konkretnych osób i rodzin; przyznawanie wsparcia materialnego; rozwijanie oferty ogólnodostępnych i darmowych usług publicznych oraz zapewnianie bezpłatnego dostępu do oferty edukacyjnej, sportowej i kulturalnej dla osób i rodzin w trudnej sytuacji finansowej; zapewnianie opieki pedagogicznej, terapii (w tym dorosłych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych), wsparcia wychowawczego, itp.
3. Realizowane kierunki działań	1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji 1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Program zajęć profilaktycznych dla rodzin z obszaru rewitalizacji
2. Zakres	W ramach przedsięwzięcia w różnych formach (spotkania, warsztaty, dyskusje) będą organizowane zajęcia ze specjalistami dotyczące aktualnych wyzwań związanych z budowaniem relacji rodzinnych oraz przeciwdziałaniem zagrożeniom dla prawidłowego funkcjonowania rodzin. Tematyka wydarzeń będzie dotyczyła między innymi profilaktyki uzależnień (alkoholu, narkotyków i innych używek), zdrowia psychicznego oraz cyberprzemocy.
3. Realizowane kierunki działań	1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych na terenie obszaru rewitalizacji

2. Zakres	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają czasowej pomocy w sprawowaniu codziennej opieki nad osobami z niepełnosprawnościami w różnym wieku (wraz z podniesieniem umiejętności i wiedzy opiekunów). Zapewnienie dostępnych (bezpłatnych) usług opieki wytchnieniowej w zakresie odpowiadającym na zapotrzebowanie opiekunów osób ze szczególnymi potrzebami; rozwijanie oferty opieki wytchnieniowej m.in. poprzez rozbudowę infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług w ramach pobytu dziennego poza miejscem zamieszkania, a także – poprzez stworzenie warunków do realizacji opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego. Projekt obejmuje także: ▪ tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług realizowanych w społeczności lokalnej w nowych jak i istniejących placówkach zapewniających opiekę dzienną; ▪ wsparcie dla usług asystenckich i specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach opieki rodzinnej i środowiskowej; ▪ usługi świadczone w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych; ▪ zapewnienie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów (nieformalnych) będących członkami rodzin, w tym opieka wytchnieniowa; ▪ wsparcie psychologiczne lub szkolenia dla opiekunów faktycznych (nieformalnych), w szczególności członków rodzin, w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; ▪ usługi towarzyszące, m.in.: teleopieka, wypożyczalnia sprzętu, codzienne dowożenie posiłków, drobne usługi remontowe, porządkowe, higieniczne, świadczone w domu oraz działania zapobiegające umieszczaniu osób w placówkach całodobowych; ▪ wsparcie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej; ▪ wsparcie działalności lub tworzenie nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych, ▪ długoterminową medyczną opiekę domową nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym pielęgniarstwą opiekę długoterminową.
3. Realizowane kierunki działań	1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji 1.3. Kontynuacja i rozwój działań na rzecz seniorów

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 4	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Wspieranie inicjatyw oddolnych

2. Zakres	Tworzenie oraz funkcjonowanie w różnych częściach obszaru rewitalizacji tzw. miejsc trzecich tzn. miejsc spotkań poza domem i pracą, dostępnych o różnych porach dnia dla dzieci i młodzieży, rodzin z dziećmi, seniorów itd. Przewiduje się realizację działań infrastrukturalnych oraz organizację wydarzeń (np. spotkań, warsztatów grup młodzieży i sąsiadów).
3. Realizowane kierunki działań	1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji 3.1. Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 5	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Rozbudowa monitoringu wizyjnego na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	Zakup elementów systemu monitoringu wizyjnego: kamer, rejestratorów wideo, oprogramowania, monitorów, urządzeń do nagrywania itd. Montaż nowych elementów systemu w przestrzeniach wskazanych przez mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uznawanych jako najbardziej niebezpieczne przez Policję.
3. Realizowane kierunki działań	2.3 Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji 3.1. Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 6	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa komunikacji publicznej obszaru rewitalizacji z innymi ośrodkami miejskimi i obszarami wiejskimi gminy Mirzec
2. Zakres	Stałe rozwijanie oferty transportu publicznego (zwłaszcza autobusowego) na obszarze rewitalizacji w celu zwiększenia dostępności oferty usług publicznych i komercyjnych dla mieszkańców (zwłaszcza obszarów wiejskich Gminy Mirzec, a także obszaru rewitalizacji z innymi większymi ośrodkami miejskimi np. zwiększenie liczby połączeń z Kielcami, Krakowem). Planuje się m.in. realizację projektów pilotażowych w zakresie częstotliwości i pór kursowania busów, jak i eksperymentowanie z modyfikowaniem istniejących tras lub wprowadzaniem do rozkładu nowych linii.
3. Realizowane kierunki działań	3.2. Rozwijanie zrównoważonej mobilności na obszarze rewitalizacji 3.6 Poprawa dostępności obiektów, miejsc/ przestrzeni i usług na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 7	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Błękitno-zielony obszar rewitalizacji
2. Zakres	Wypracowanie oraz wdrażanie na etapie realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych standardów, które poprawią stan dostosowania infrastruktury do zmiany klimatu. Systematyczne uzupełnianie zieleni na obszarze rewitalizacji oraz realizacja instalacji, które sprzyjają zwiększaniu retencji (np. łąki kwietne i ogrody deszczowe) itp.

3. Realizowane kierunki działań	2.3. Tworzenie nowej infrastruktury dla integracji i usług publicznych na obszarze rewitalizacji 3.4. Rozwijanie i poprawa błękitno-zielonej infrastruktury
---------------------------------	--

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 8	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowe wsparcie przedsiębiorców na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	Szeroka oferta wsparcia dla początkujących przedsiębiorców działających na obszarze sołectwa Mirzec I i Mirzec II. Stworzenie miejsca inkubacji nowych firm, które jednocześnie ułatwi nawiązywanie relacji pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami. Oferta doradztwa, szkoleń i konsultacji itp., zwłaszcza w zakresie zakładania i prowadzenia firmy, marketingu i księgowości. Promowanie usług oferowanych przez przedsiębiorców na obszarze rewitalizacji m.in. poprzez stworzenie programu popularyzującego oferowane przez nich usługi wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3. Realizowane kierunki działań	2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 9	
1. Nazwa przedsięwzięcia	Tworzenie i wspieranie podmiotów ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji
2. Zakres	Powstanie na obszarze rewitalizacji podmiotu lub podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnej), które pozwolą na aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i znajdujących się w trudnej sytuacji.
3. Realizowane kierunki działań	2.4 Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 3.6 Poprawa dostępności obiektów, miejsc/ przestrzeni i usług na obszarze rewitalizacji, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami

7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Realizacja celów GPR wymaga równoczesnej realizacji wielu przedsięwzięć rewitalizacyjnych o różnorodnym charakterze. Konieczność integrowania działań podejmowanych przez podmioty i osoby zaangażowane we wdrażanie GPR wynika także z charakteru i zakresu zidentyfikowanych przedsięwzięć.

Przy opisanych projektach rewitalizacyjnych w poprzednim Rozdziale wskazano m.in. najważniejsze kierunki działań do których realizacji przyczynią się kolejne przedsięwzięcia. Korzystając z tych ustaleń, przy planowaniu i wdrażaniu inwestycji w pierwszej kolejności należy przeanalizować, z którymi przedsięwzięciami dany projekt jest lub powinien być komplementarny. Przedsięwzięcia komplementarne to takie, które pomagają w rozwiązywaniu podobnych problemów występujących na obszarze rewitalizacji i które przyczyniają się do realizacji podobnych lub powiązanych celów i kierunków działań. Jako przykłady takich przedsięwzięć można wskazać np. projekty realizujące kierunek działań „1.5. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji”. Są to przedsięwzięcia podstawowe („Rozwój społeczeństwa obywatelskiego na rzecz rewitalizacji” „Dialog społeczny w procesie rewitalizacji”) oraz przedsięwzięcia uzupełniające mające na celu wspieranie inicjatyw oddolnych.

Do realnej integracji działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wynikających z GPR, konieczne jest dokonywanie cyklicznego przeglądu potrzeb interesariuszy i stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Mechanizmem integracji w tym zakresie będą regularne, odbywające się średnio raz na kwartał spotkania koordynacyjne Zespołu ds. Rewitalizacji. W ich trakcie będą omawiane m.in. powiązania pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. To istotne (dla powodzenia realizacji programu i wykorzystywania potencjału wdrażanych przedsięwzięć) to realizacja wielu projektów integrujących społeczność obszaru rewitalizacji (sołectwo Mirzec I i Mirzec II) i zarazem całą gminę, co będzie się odbywać równocześnie z poprawą i rozwojem infrastruktury dla integracji, sportu, zdrowia i kultury. Działania koordynacyjne będą ukierunkowane na to, by całość przedsięwzięć rewitalizacyjnych możliwie efektywnie i trwale przełożyła się na poprawę oferty usług publicznych, poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych, walkę z wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji itd.

8. Szacunkowe ramy finansowe programu

8.1. Ramy finansowe realizacji programu

Łączne szacunkowe środki finansowe przewidywane na realizację programu obejmują środki kierowane na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kwocie ponad 22 mln złotych oraz środki szacowane na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tzn. przedsięwzięć uzupełniających) w kwocie 3 mln złotych. Zgodnie z przyjętym założeniami podstawą finansowania GPR będą stanowić zewnętrzne środki finansowane (UE, środki krajowe). Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe, Gmina Mirzec będzie w pierwszej kolejności dążyła do współfinansowania planowanych projektów, a w drugiej do ewentualnego finansowania ich tylko i wyłącznie z budżetu gminy.

Możliwe źródła finansowanie projektów zostały szczegółowo opisane w kolejnym podrozdziale. W toku realizacji GPR znaczenie będą miały również zasoby własne interesariuszy procesu rewitalizacji zaangażowanych we wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Będą to: praca wolontariuszy, społeczników i liderów lokalnych, zasoby lokalowe, specjalistyczny sprzęt, środki podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych, itp.

Tabela 22 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR

Rodzaj przedsięwzięć	budżet Gminy Mirzec	środki UE	środki krajowe	środki zwrotne	środki prywatne	wartość ogółem
Szacowane środki na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	1 438 800,00 zł	14 388 000,00 zł	899 250,00 zł	899 250,00 zł	359 700,00 zł	17 985 000,00 zł
Szacowane środki na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	450 000,00 zł	2 100 000,00 zł	150 000,00 zł	250 000,00 zł	50 000,00 zł	3 000 000,00 zł
Ogółem	1 888 800,00 zł	16 488 000,00 zł	1 049 250,00 zł	1 149 250,00 zł	409 700,00 zł	20 985 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

8.2. Potencjalne źródła finansowania programu

Zapewnienie kompleksowego podejścia do procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością oparcia realizacji programu na komplementarności źródeł finansowania. Polega ona na łączeniu środków własnych JST oraz innych interesariuszy (w tym prywatnych) ze środkami zewnętrznymi (dotacyjnymi lub pożyczkowymi na preferencyjnych warunkach) - europejskimi (w ramach różnych funduszy) i krajowymi. W tym celu w niniejszym programie ramowo określono potencjalne, możliwe do wykorzystania źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Należy przyjąć, że w okresie wdrażania GPR (tj. do 2030 r.) pojawią się nowe źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, inne – dostępne obecnie – wygasną, a zasady pozyskiwania jeszcze innych zostaną zmienione. Oznacza to konieczność stałego śledzenia i pozyskiwania dostępnych źródeł finansowania konkretnych projektów rewitalizacyjnych. Z kolei w przypadku braku uzyskania pierwotnie planowanego dofinansowania danego przedsięwzięcia z określonego źródła powinny być podejmowane próby wykorzystania innych możliwości lub wspieranie procesów rewitalizacyjnych środkami własnymi Gminy Mirzec. Główne źródła zewnętrzne obejmują m.in.:

- Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027,
- Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027 (WPR 2021-2027),
- Krajowy Plan Odbudowy (KPO),

oraz środki z dotacji:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy,

oraz pożyczki i kredyty bankowe.

Poniżej prezentuje krótki opis poszczególnych programów mogących stanowić źródła finansowania projektów opisanych w *Programie*.

Instrumenty wynikające z polityk rozwojowych Unii Europejskiej

Gmina Mirzec będzie mogła skorzystać z instrumentów przygotowywanych na nową perspektywę finansową 2021-2027, a w przypadku PROW z dodatkowej puli wynikającej z wydłużenia horyzontu realizacji tego programu.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)

następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)

program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

to następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu:

- poprawy sytuacji osób na rynku pracy,
- zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- zapewnienia opieki nad dziećmi,
- podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia,
- wsparcia systemu ochrony zdrowia, w tym kształcenie podyplomowe lekarzy, pielęgniarek, położnych oraz innych zawodów związanych z ochroną zdrowia,
- budowania potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)

jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na:

- budowie społeczeństwa gigabitowego w Polsce,
- zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego,
- udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców,
- zapewnieniu cyberbezpieczeństwa (w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji),
- rozwoju gospodarki opartej na danych wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe,
- rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych,
- wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców.

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)

jako jedyny program ponadregionalny realizowany będzie w Polsce po raz trzeci. Zakres wsparcia obejmuje dofinansowanie rozwoju przedsiębiorczości, rozwój i modernizację systemu dystrybucji energii, adaptację do zmian klimatu i ochronę przyrody, zrównoważoną mobilność miejską, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zwiększenie dostępności transportowej (drogowej i kolejowej), miejsca aktywności społecznej oraz produkty turystyczne, wsparcie podmiotów świadczących usługi sanatoryjne/uzdrowiskowe.

Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027

Na poziomie regionalnym środki polityki spójności będą dostępne w ramach kontynuacji dotychczasowych Regionalnych Programów Operacyjnych.

Programy dedykowane obszarom wiejskim

Na nową perspektywę finansową przygotowany jest Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, który zgodnie z założeniami Wspólnej Polityki Rolnej będzie koncentrował się na wspieraniu rozwoju sektora rolno-spożywczego (w szczególności w sektorze owoców i warzyw) oraz działaniom związanym z oddziaływaniem rolnictwa na klimat i środowisko.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO)

przygotowywany na podstawie *Europejskiego Planu Odbudowy*; przeznaczony na zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w wybranych obszarach.

Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego (np. **Erasmus+**, **LIFE**, **Cyfrowa Europa**, **Interreg**) lub dostępne na podstawie umów międzynarodowych (**Norweski Mechanizm Finansowy** oraz **Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego**).

Instrumenty finansowane z budżetu państwa, funduszy celowych i innych krajowych środków publicznych

Poza środkami wsparcia Unii Europejskiej Gmina Mirzec będzie mogło ubiegać się o dofinansowanie działań w ramach dostępnych instrumentów krajowych. Do najważniejszych należą:

- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg** w ramach którego finansowane będą projekty związane z budową, przebudową, remontem dróg powiatowych lub dróg gminnych oraz przebudową dróg wewnętrznych, które po uzyskaniu właściwych parametrów technicznych będzie można zaliczyć do odpowiedniej kategorii dróg publicznych;
- **Program Rozwoju Elektromobilności** w ramach którego finansowane będą projekty związane z rozwojem elektromobilności oraz transportem opartym na paliwach alternatywnych;
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych** – to instrument wsparcia samorządów, które będą mogły realizować inwestycje w formule społecznego budownictwa czynszowego;
- pozostałe programy finansowane z budżetu państwa, m.in.:
 - ✓ w zakresie ochrony środowiska - realizowane przez NFOŚiGW, właściwy WFOŚiGW;
 - ✓ w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi – realizowane przez PFRON, a także Program Senior+, Program „Aktywni+” na lata 2021-2025;
 - ✓ w zakresie kultury – dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzicwa Narodowego.

Wskazane powyżej źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom. Z uwagi wejście w życie nowej perspektywy finansowania 2021-2027, czas realizacji projektów nastąpi w kolejnych kilku latach. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dotacyjne skierowane na rozwój inwestycji w samorządach. Identyfikacja i wybór potencjalnych źródeł, z których mogą być finansowane poszczególne przedsięwzięcia w ramach *GPR* wymaga właściwej organizacji i koordynacji procesu pozyskiwania tych środków. W związku z powyższym zakłada się bieżące monitorowanie źródeł finansowania przez pracowników Urzędu Gminy w Mircu, co daje gwarancję ciągłej aktualizacji i dostosowywania najlepszych źródeł finansowych do realizacji zamierzonych inwestycji.

9. Struktura zarządzania programem

Realizacja procesu rewitalizacji na zasadach, które zostały określone przepisami ustawy o rewitalizacji, wiąże się z koniecznością podejmowania działań w sposób kompleksowy i zintegrowany. Wynika to m.in. z faktu, że GPR obejmuje przedsięwzięcia z różnych sfer rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Mirzec. Wymaga to stworzenia stałych zasad współpracy różnych interesariuszy rewitalizacji na każdym etapie wdrażania GPR.

9.1. Opis struktury zarządzania realizacją GPR

Na mocy przepisów *ustawy o rewitalizacji* opracowanie, realizacja i nadzór nad realizacją GPR, między innymi poprzez prowadzenie oceny aktualności i stopnia realizacji, stanowi odpowiedzialność Wójta Gminy Mirzec. Wieloletni horyzont czasowy Programu, jak również szeroki zakres zadań oraz obowiązków o charakterze formalnym, które wynikają z wdrażania przepisów ustawy o rewitalizacji oraz przyjęcia GPR, wiążą się z koniecznością powierzenia zadań w zakresie bieżącej koordynacji procesu rewitalizacji utworzonemu w tym celu zespołowi roboczemu.

Zespół ds. rewitalizacji

Komitet do spraw rewitalizacji

Zespół ten będzie pełnił funkcję doradczą i powołany zostanie zarządzeniem Wójta Gminy Mirzec. W skład Zespołu wejdą m.in. osoby, które aktywnie uczestniczyły w pracach nad opracowaniem GPR. Zespół będzie realizował zadania i przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio z treści GPR, jak i z przepisów ustawy o rewitalizacji. Będą to m.in.:

- monitorowanie realizacji przedsięwzięć oraz przygotowywanie rocznych raportów dotyczących postępu realizacji GPR i przedkładanie

ich Wójtowi,

- ocena poziomu realizacji celów procesu rewitalizacji poprzez przyjęte kierunki działań i wdrażane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wzajemna integracja tych przedsięwzięć,
- zapewnienie komplementarności i koncentracji działań Gminy Mirzec w wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
- przygotowanie i przedłożenie Wójtowi Gminy Mirzec oceny aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa),
- zapewnienie spójności pomiędzy działaniami podejmowanymi przez różne instytucje w ramach procesu rewitalizacji,
- obsługa organizacyjna Komitetu Rewitalizacji.

W skład Zespołu wchodzić będą przedstawiciele wybranych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych (Biblioteka, GOPS, Biblioteka i Ośrodek Kultury Gminy Mirzec) realizujący m.in. zadania w zakresie:

- pomocy społecznej oraz reintegracji zawodowej i społecznej,
- rozwoju oferty kulturalnej i sportowej kierowanej do mieszkańców,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- polityki przestrzennej,
- prowadzenia działalności gospodarczej,

- przygotowania i realizacji zadań inwestycyjnych,
- strategii rozwoju i pozyskiwania środków zewnętrznych na potrzeby realizacji programu,
- gospodarowania nieruchomościami gminy oraz zasobem mieszkaniowym,
- utrzymania terenów zieleni i przestrzeni publicznej,
- gospodarki finansowej gminy w ramach budżetu oraz planów wieloletnich.

Pracami Zespołu ds. rewitalizacji będzie kierował Koordynator Zespołu wyznaczony przez Wójta. Koordynator będzie realizować swoje zadania m.in. poprzez:

- ustalanie harmonogramu prac Zespołu, w tym regularnych spotkań oraz aktywności z udziałem interesariuszy procesu rewitalizacji,
- zapraszanie do udziału w pracach Zespołu ekspertów zewnętrznych i przedstawicieli innych jednostek samorządu terytorialnego prowadzących proces rewitalizacji,
- zapewnienie spójności realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami procesu rewitalizacji poprzez udział w pracach nad zlecaniem lub opracowaniem dokumentacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- bezpośrednią współpracę z interesariuszami, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji oraz podmiotów, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027*, w tym poprzez wsparcie i zapewnienie ciągłości funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji (w szczególności organizację spotkań, sporządzanie protokołów, obsługę zapytań członków i zgłaszanych tematów, prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem pełnego składu);
- prowadzenie działań w zakresie partycypacji społecznej, w tym w zakresie wspierania inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w realizacji GPR-u oraz zapewnienia możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy w czasie prowadzenia monitoringu i oceny rewitalizacji, stosownie do art. 5 ust. 2 i ust. 3 *ustawy o rewitalizacji*;
- sporządzanie projektów raportów podsumowujących stan realizacji GPR przedkładanych do dyskusji Zespołowi, a następnie Wójtowi.

Rycina 1 Struktura Zarządzania GPR

Źródło: opracowanie własne

Kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów procesu rewitalizacji będą miały regularne spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji. Pozwolą one na identyfikację barier utrudniających realizację przedsięwzięć, rozwiązywanie bieżących problemów, jak i reagowanie na postulaty interesariuszy procesu rewitalizacji. W ramach prac Zespołu przewiduje się możliwość tworzenia zespołów roboczych na potrzeby przygotowania dokumentacji oraz wdrażania jednego lub grupy projektów rewitalizacyjnych. Do prac Zespołu oraz grup roboczych mogą być zapraszani inni pracownicy Urzędu Gminy, przedstawiciele mieszkańców, eksperci zewnętrzni itd.

9.2. Współpraca ze stroną społeczną i otoczeniem gospodarczym

Gminny Program Rewitalizacji przewiduje również na etapie jego realizacji włączenie partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacji działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

Na etapie prac nad niniejszym programem podejmowano starania o włączenie wskazanych wyżej podmiotów do uczestnictwa w opracowaniu dokumentu. Podjęto szereg działań skierowanych między innymi do organizacji społecznych oraz różnych grup mieszkańców obszaru rewitalizacji, czy też przedsiębiorców, którym stworzono warunki do identyfikacji własnych przedsięwzięć (w formie naboru fiszek z pomysłami na projekty rewitalizacyjne). Przewiduje się także zaangażowanie tych podmiotów w realizacji wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których zakres ustalono w GPR.

Stosownie do przepisów *ustawy o rewitalizacji* kluczową formą zaangażowania wskazanych wyżej partnerów będzie mieć Komitet Rewitalizacji. Będzie to organ opiniodawczo-doradczy Wójta Gminy stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy procesu rewitalizacji z odpowiedzialnymi za koordynację tego procesu organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji będzie zajmować stanowiska dotyczące kluczowych etapów procesu rewitalizacji. Należą do nich opiniowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz projektu programu lub jego zmiany. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji sposób wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa w drodze stosownej uchwały Rada Gminy zapewniając wyłanianie interesariuszy przez ich przedstawicieli. Przyjęcie przez Radę zasad działania Komitetu poprzedzają konsultacje społeczne projektu stosownej uchwały. W celu osiągnięcia

efektywnej współpracy z Komitetem Rewitalizacji przewiduje się jej oparcie na następujących zasadach:

1. Komitet będzie reprezentować wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, w szczególności wymienione w ustawie o rewitalizacji, zmierzając jednocześnie do samodzielnego wyłaniania interesariuszy spośród ich przedstawicieli.

2. W skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, reprezentujących m.in. środowiska seniorów, młodzieży, itd.

3. Współpraca z Komitetem będzie opierać się na wzajemnej otwartości w celu stworzenia jak najlepszych warunków do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw dotyczących wspierania procesu rewitalizacji.

4. Kadencja Komitetu będzie korespondować z częstotliwością sporządzania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa).

9.3. Koszty zarządzania

Zgodnie ustawą o rewitalizacji, struktura zarządzania procesem rewitalizacji powinna znaleźć odzwierciedlenie w kosztach tego procesu określonych w gminnym programie rewitalizacji.

Realizacja GPR będzie bazować przede wszystkim na zaangażowaniu i udziale pracowników Urzędu Gminy w Mircu i jego jednostek organizacyjnych. Zaangażowani w realizację poszczególnych przedsięwzięć pracownicy będą wykonywać swoje zadania w ramach obowiązków służbowych. Koszty zarządzania realizacją GPR odnoszą się zatem wyłącznie do tych zadań i elementów procesu rewitalizacji, które Gmina Mirzec będzie zobowiązana realizować w toku wdrażania GPR w oparciu o jego bezpośrednie postanowienia i wytyczne oraz w oparciu o przepisy *ustawy o rewitalizacji*.

W okresie realizacji programu koszty zarządzania jego realizacją zaprezentowane w tabeli poniżej obejmą:

- wsparcie i zapewnienie efektywnej organizacji prac Komitetu Rewitalizacji pełniącego funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- zapewnienie ciągłości realizacji GPR poprzez wyznaczenie pracownika merytorycznego pełniącego obowiązki koordynatora Zespołu ds. rewitalizacji: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- koszty regularnych spotkań Zespołu ds. rewitalizacji: koszt ponoszony w całym okresie realizacji GPR;
- monitorowanie postępów realizacji GPR oraz przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny: koszt ponoszony średnio raz na trzy lata.

Tabela 23 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR

Rok realizacji Programu	Szacowana wysokość kosztów zarządzania realizacją programu
2025	15 000,00 zł
2026	15 000,00 zł
2027	25 000,00 zł
2028	15 000,00 zł
2029	15 000,00 zł
2030	25 000,00 zł
Razem	110 000,00 zł

Źródło: Urząd Gminy w Mircu

Należy zwrócić uwagę, że dodatkowe środki usprawniające realizację programu przewidziano w ramach projektów rewitalizacyjnych określonych w kierunkach działań: „4.1. Aktywny Zespół ds. rewitalizacji”, „4.2. Uczący się Zespół ds. rewitalizacji” i „4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. rewitalizacji”. Dla potrzeb skutecznej realizacji zadań w toku realizacji programu Gmina Mirzec będzie dążyć do pozyskiwania wsparcia zewnętrznego na pokrycie przynajmniej części kosztów procesu zarządzania np. w ramach programów Pomocy Technicznej (o ile będzie taka możliwość).

9.4. Ramowy harmonogram realizacji GPR

Perspektywa realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.* obejmuje sześć lat. Obejmuje ona również rok 2025, w którym zainicjowano prace dotyczące opracowania GPR, jak również rozpoczęto przygotowania dla szeregu istotnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszanych przez interesariuszy procesu rewitalizacji.

Przyjęty harmonogram realizacji GPR opiera się na najważniejszych etapach i działaniach, które powinny zostać podjęte w toku realizacji programu przy uwzględnieniu, że kluczowym etapem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie etap przygotowawczy. Etap ten obejmuje rzetelne opracowanie założeń przedprojektowych uzgadnianych między poszczególnymi interesariuszami.

Zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny w perspektywie do 2030 r. opracowanych zostanie 5 raportów dotyczących stanu realizacji programu. Obejmą każdy pełen rok realizacji począwszy od 2026 r. Ponadto, sporządzona zostanie ocena aktualności i stopnia realizacji GPR, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Dodatkowo zaplanowano sporządzenie oceny efektów programu po zakończeniu jego realizacji (ocena ex post), co nastąpi w 2031 roku. Jej celem będzie weryfikacja zasadności kontynuacji procesu rewitalizacji w wyznaczonym obszarze oraz trafności założeń i skutków realizacji GPR.

W toku realizacji programu przewiduje się aktywny udział Komitetu Rewitalizacji w jego monitorowaniu i ewaluacji.

Szczegółowy harmonogram realizacji GPR

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji rozłożona jest na lata 2025-2031, obejmując kluczowe etapy przygotowawcze, wdrożeniowe, monitorujące oraz oceniające.

Rok 2025: Faza inauguracyjna i przygotowawcza

Pierwsza połowa roku zostanie poświęcona na intensywne prace przygotowawcze dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie 2025 roku planowane jest formalne przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Gminy. Planowane jest także złożenie wniosku o dofinansowanie działań rewitalizacyjnych w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027.

Rok 2026: wdrożenie systemu zarządzania i rozpoczęcie działań

W pierwszej połowie 2026r. nastąpi wdrożenie systemu zarządzania określonego w GPR. Kontynuowane będą prace przygotowawcze nad wybranymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Dodatkowo, zostanie przyjęta uchwała określająca zasady działania Komitetu Rewitalizacji, przeprowadzony nabór na członków i powołany Komitet Rewitalizacji pierwszej kadencji. Druga połowa roku obejmie przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2025 oraz rozpoczęcie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rok 2027: wdrażanie projektów

W pierwszej połowie 2027r. kontynuowane będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Aktywnie prowadzone będą również działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej. Druga połowa roku przyniesie przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2026, dalsze wdrażanie przedsięwzięć, a także spotkania Komitetu Rewitalizacji.

Rok 2028: ocena śródkresowa i kontynuacja rozwoju

Pierwsza połowa 2028r. to okres dalszego przygotowywania i wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Równolegle nastąpi przygotowanie pierwszej Oceny aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa). Aktywne działania dotyczące kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej UE będą kontynuowane. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2027, a także kontynuowane będzie wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz działania związane z nową perspektywą finansową UE.

Rok 2029: dalsze wdrażanie i raportowanie

W ciągu całego 2029r. intensywnie prowadzone będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie roku zaplanowano przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2028, a także dalsze wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz aktywne działania w zakresie kształtowania zasad realizacji przedsięwzięć w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej

Rok 2030: finalizacja działań wdrożeniowych

Pierwsza połowa 2030 roku obejmuje dalsze przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2029, a także kontynuowane będzie wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Rok 2031: zakończenie Programu i ocena końcowa

Pierwsza połowa 2031r. to czas na finalne wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz rozpoczęcie prac koncepcyjnych nad kolejnym GPR. W drugiej połowie roku zostanie przygotowany Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2030 oraz przeprowadzona zostanie ocena osiągniętych efektów programu po zakończeniu jego realizacji (ocena ex post).

10. System monitorowania i oceny Programu

Wdrażanie GPR następuje poprzez działania wielu podmiotów i instytucji, które będą realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej. Kompleksowy charakter GPR powoduje, że jego realizacja musi być stale analizowana przez Zespół ds. Rewitalizacji, przy udziale wiedzy i zaangażowania interesariuszy procesu rewitalizacji w ramach Komitetu rewitalizacji. Konieczna jest zarówno analiza bieżącej realizacji wdrażanych projektów, jak i szersza ocena skutków i efektów procesu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 *ustawy o rewitalizacji* w GPR konieczne jest ustanowienie systemu monitorowania i oceny programu. Celem tego systemu jest stworzenie skutecznego mechanizmu reakcji na przebieg realizacji programu (który może odbiegać od założeń) oraz wprowadzania ewentualnych zmian w trakcie jego realizacji. Ponadto, sprawnie funkcjonujący system monitoringu i oceny GPR pozytywnie przekłada się na sposób zarządzania programem, wzmacnianie poczucia partnerstwa i „współwłasności” dokumentu wśród interesariuszy, a także na przepływ informacji pomiędzy realizatorami projektów rewitalizacyjnych a osobami i instytucjami zainteresowanymi przebiegiem procesu rewitalizacji.

System monitorowania i oceny programu składa się z dwóch podstawowych elementów. Pierwszym z nich jest monitorowanie postępów jego realizacji, które odbywa się poprzez raportowanie bezpośrednich rezultatów przedsięwzięć i jest prowadzone w odniesieniu do zapisów dotyczących ram finansowych i harmonogramów. Drugim jest natomiast ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów procesu rewitalizacji, które realizowane są poprzez kierunki działań oraz poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Ocena trafności i skuteczności przedsięwzięć rewitalizacyjnych często wymaga rozłożonej w czasie obserwacji, dlatego też ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów GPR jest prowadzona z mniejszą częstotliwością niż monitorowanie bieżących postępów we wdrażaniu programu.

Monitoring GPR będzie prowadzony w cyklu rocznym, a ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów procesu rewitalizacji i ogólnej aktualności programu raz na 3 lata. Ustalenia w tym zakresie są zgodne z wytycznymi wynikającymi z przepisów *ustawy o rewitalizacji*.

10.1. Monitorowanie postępów realizacji programu

Monitorowanie postępów realizacji GPR ma na celu bieżące śledzenie wdrażania programu, a w efekcie stworzenie sprawnego systemu realizacji jego najważniejszych postanowień. Wykorzystywanym w tym celu narzędziem będą sporządzane każdego roku raporty dotyczące stanu realizacji Programu. Sprawozdanie to sporządzane będzie za rok poprzedni i jego prezentacja nastąpi na sesji podczas której omawiany jest Raport o stanie gminy. Wcześniej wnioski z tego raportu będą omawiane przez Komitet Rewitalizacji. Podstawowym celem Raportu będzie zebranie i usystematyzowanie informacji dotyczących postępów we wdrażaniu GPR. Zostaną one następnie wykorzystane do opracowania Raportu o stanie Gminy Mirzec, który co roku jest sporządzany na podstawie art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* oraz przedkładany Radzie Gminy. Dane zebrane w ramach Raportu zostaną również wykorzystane do udziału w obowiązkowym badaniu dotyczącym procesu rewitalizacji w gminach prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny w ramach systemu statystyki publicznej. Raport obejmie najważniejsze informacje dotyczące postępów realizacji ujętych w GPR przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Znajdą się w nim

odniesienia do ram czasowych oraz finansowych przedsięwzięć, które zostały zidentyfikowane w GPR. Jeżeli zajdzie taka potrzeba, w Raporcie znajdą się informacje o kolejnych etapach już realizowanych projektów. Będą tam też dostępne zwięzłe, hasłowe informacje na temat aktualnego statusu realizacji przedsięwzięć (np. „w trakcie realizacji”, „zakończono realizację” itd.). Ważnym elementem corocznych raportów będzie bieżąca ocena i analiza osiąganych wskaźników. Poniżej zaprezentowano przykładowy, możliwy do rozbudowania zestaw wskaźników, które należy uwzględnić w corocznych raportach z realizacji GPR.

Przy opracowaniu poniższego przykładowego zestawu wskaźników wykorzystano informacje zawarte w opisanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na temat sposobu oceny ich rezultatów. Liczba wskaźników przyporządkowanych do kolejnych celów odzwierciedla też charakter przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które w pierwszej kolejności mają się koncentrować na rozwiązywaniu problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Przy doborze wskaźników uwzględniono też doświadczenia z prac nad wyznaczeniem granic obszaru rewitalizacji.

Tabela 24 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR

Wskaźnik	Oczekiwany kierunek oddziaływania	Wartość bazowa	Miernik osiągnięcia celu (strzałka wskazuje pożądany trend) (2030)
Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i funkcjonalno-przestrzennej			
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	2233	↑
Cel szczegółowy 1. Wzrost aktywności społecznej, integracja mieszkańców oraz ograniczenie skali wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji			
Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mircu	Spadek wartości wskaźnika	35	↓
Liczba realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu integrację mieszkańców	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba organizacji pozarządowych i inicjatyw nieformalnych zaangażowanych w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Cel szczegółowy 2. Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji			
Powierzchnia nowoutworzonych lub przebudowanych przestrzeni publicznych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	199	↑

Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba powstałych produktów turystycznych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Cel szczegółowy 3. Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń publiczna sprzyjająca integracji społecznej			
Liczba oddanych do użytku placów zabaw/skwerów/miejsc integracji społecznej	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba dostosowanych obiektów do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba wyposażonych obiektów kultury, szkół, przedszkoli	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Cel szczegółowy 4. Sprawne kadry na rzecz rewitalizacji i rozwoju obszaru rewitalizacji			
Liczba spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych w partnerstwie z interesariuszami rewitalizacji (spoza Urzędu Gminy w Mircu i jej jednostek organizacyjnych)	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑

Źródło: Opracowanie własne

Za opracowanie rocznego Raportu dotyczącego stanu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie odpowiadać Zespół ds. rewitalizacji, będący zespołem roboczym powołanym przez Wójta Gminy, przy jednoczesnej wiodącej roli koordynatora tego zespołu, który odpowiadać będzie za zebranie oraz usystematyzowanie niezbędnych dla jego powstania danych i informacji.

10.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji programu

Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie następować co trzy lata. Pierwsza ocena zostanie sporządzona w drugiej połowie 2027 r.

W ocenie znajdzie się pogłębiona analiza rocznych raportów o stanie realizacji programu: stopnia osiągania wskaźników, jak i danych dotyczących kosztów oraz harmonogramu wdrażania poszczególnych przedsięwzięć. Dokument ten powinien obejmować ocenę prowadzonego procesu rewitalizacji tak, aby możliwe było sformułowanie wniosków w zakresie trafności i aktualności treści GPR (np. odnośnie tego, jak się sprawdza zaplanowany system zarządzania) oraz potrzeby ewentualnych zmian. Zasadne w tym celu będzie wykorzystanie jakościowych metod badawczych. I będą to np. spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji z udziałem podmiotów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć, wywiady indywidualne i fokusowe z interesariuszami procesu rewitalizacji, spacerowe badania itd.

W prowadzonej raz na trzy lata ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR należy uwzględnić wnioski z badania społecznego, które ma na celu ocenę realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wnioski z w/w analizy pozwolą m.in. na ocenę stanu zagospodarowania i użyteczności przestrzeni publicznych lub dostępności obiektów użyteczności publicznej modernizowanych w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W ramach przeglądu sporządzone zostaną także wykazy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja została zakończona, jest w trakcie lub nie została rozpoczęta; analiza potrzeb i zasobów instytucjonalnych (również po stronie partnerów spoza sektora publicznego) koniecznych do zarządzania procesem rewitalizacji, a także identyfikacja barier i priorytetów w kontekście pozostałych lat wdrażania GPR.

Podobnie jak w przypadku rocznych raportów, za sporządzenie oceny aktualności i stopnia realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.* będzie odpowiedzialny Zespół ds. Rewitalizacji. Ocena będzie przedkładana Komitetowi Rewitalizacji przez Wójta Gminy. Zadaniem Komitetu będzie m.in. ocena czy w kontekście postępów realizacji GPR i osiąganych efektów istnieje konieczność przystąpienia do jego aktualizacji.

11. Zmiany związane z wdrażaniem Programu

11.1. Zmiany w uchwałach dotyczących polityki mieszkaniowej gminy

W związku z realizacją postanowień „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030 r.” nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian uchwały XLVI/308/2022 Rady Gminy Mirzec z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Mirzec na lata 2022-2026.

11.2. Zmiany dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji* nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian dotyczących Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mirzec [UCHWAŁA nr V/39/2019 Rady gminy w Mircu z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirzec”] oraz w Miejscowym plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirzec obejmującego obszar funkcjonalny A [Uchwała nr XLIII/233/2010 Rady Gminy w Mircu z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Mirzec, obejmującego obszar funkcjonalny A] .

Ponadto w związku z realizacją GPR nie przewiduje się konieczności uchwalenia lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

11.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W związku z realizacją postanowień *Gminnego Programu Rewitalizacji* nie przewiduje się konieczności ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców objętych rewitalizacją do ogółu mieszkańców gminy	8
Tabela 2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zrealizowane w ostatnich latach lub w trakcie realizacji obejmujące miejscowość Mirzec i Mirzec I	12
Tabela 3 Porównanie liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji wg stanu na 31.12.2019 i 31.12.2024	36
Tabela 4 Struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji w 2024 r.	36
Tabela 5 Przyczyny korzystania ze wsparcia GOPS w Mircu w 2024 r. zamieszkująca obszar rewitalizacji.....	37
Tabela 6 Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia GOPS w Mircu w latach 2022 – 2024 zamieszkująca obszar rewitalizacji	37
Tabela 7 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji.....	38
Tabela 8 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w szkołach w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji	38
Tabela 9 Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Starachowicach w latach 2022-2024 zamieszkujących obszar rewitalizacji	38
Tabela 10 Frekwencja wyborcza w Gminie Mirzec oraz na obszarze rewitalizacji w wyborach prezydenckich (2020), parlamentarnych (2023) oraz samorządowych (2024).....	38
Tabela 11 Liczba organizacji pozarządowych w Gminie Mirzec oraz na obszarze rewitalizacji funkcjonujących w latach 2021-2024.....	39
Tabela 12 Potencjały lokalne obszaru rewitalizacji.....	39
Tabela 13 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024.....	41
Tabela 14 Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024	41
Tabela 15 Liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024.....	42
Tabela 16 Ilość azbestu pozostającego do unieszkodliwienia na obszarze rewitalizacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2024 r.....	45
Tabela 17 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II)	50
Tabela 18 Wykaz obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków - zabytki nieruchome zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II)	51
Tabela 19 Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Mirzec zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji (sołectwa Mirzec I i Mirzec II).....	51
Tabela 20 Dostęp do infrastruktury kulturalnej w na obszarze rewitalizacji (wg stanu na 31.12.2024 r.)	52
Tabela 21 Dostęp do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji	53
Tabela 22 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR	88
Tabela 23 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR	96
Tabela 25 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR	100

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja podobszarów rewitalizacji Gminy Mirzec w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Mirzec na lata 2016-2023”	6
Mapa 2 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji na terenie Gminy Mirzec.....	10

Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej na terenie Gminy Mirzec w podziale sołectwa	39
Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Mirzec w podziale na sołectwa.....	42
Mapa 5 Obszary chronione na terenie obszaru rewitalizacji sołectwa Mirzec I i Mirzec II.....	47
Mapa 7 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych dla obszaru rewitalizacji.....	48
Mapa 8 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na terenie Gminy Mirzec w podziale na sołectwa	49
Mapa 9 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Mirzec w podziale sołectwa	55
Mapa 10 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych Gminy Mirzec	57

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Zabytkowy kościół parafialny pw. św. Leonarda.....	50
Zdjęcie 2 Budynek Gminnego Domu Kultury i Integracji w Mircu.....	53
Zdjęcie 3 Muszla koncertowa w Mircu.....	53
Zdjęcie 4 Boisko sportowe w Mircu	54
Zdjęcie 5 Miejsca parkingowe zlokalizowane w centrum miejscowości Mirzec.....	60
Zdjęcie 6 Zabytkowy Park podworski w Mircu	60
Zdjęcie 7 Zabytkowy budynek plebani (stan obecny)	61
Zdjęcie 8 Obszar wokół Biblioteki i Ośrodka Kultury w Mircu.....	62
Zdjęcie 9 Ulica Bankowa w Mircu (stan obecny).....	63
Zdjęcie 10 Budynek obok zabytkowej Plebani	63
Zdjęcie 11 Miejsce rekreacyjne przy Bibliotece i Domu Kultury w Mircu	64

Spis wykresów

Wykres 1 Struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji w 2024r	37
--	----

FORMULARZ UWAG

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Wójta Gminy Mirzec
Nr 0050.66.2025 z dnia 16 czerwca 2025 roku,
w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych
projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030r.”

Informacje o Zgłaszającym

Imię i Nazwisko	
Adres do korespondencji (email)	

L.p.	Wskazanie strony w GPR	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi
1.				
2.				
3.				
4.				

Dziękujemy za poświęcony czas i podzielenie się uwagami.

.....
Podpis osoby zgłaszającej

Uwagi można zgłaszać od 16.06.2025r. do 06.08.2025r. :

- 1) osobiście lub za pośrednictwem poczty w formie papierowej na sekretariacie Urzędu Gminy w Mircu - Mirzec Stary 9 27-220 Mirzec;
- 2) za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat@mirzec.pl;
- 3) ustnie do protokołu u pracownika Urzędu Gminy – Referat Ogólnoorganizacyjny (można je również zgłaszać telefonicznie pod numerem telefonu 41 276 71 81).

FORMULARZ UWAG

KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH NA POTRZEBY FORMULARZA ZGŁASZANIA UWAG

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informuję, iż:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych w Urzędzie Gminy w Mirzcu jest Wójt Gminy Mirzec – Mirzec Stary 9, 27-220 Mirzec, adres email: sekretariat@mirzec.pl , tel. 41 276-71-70
2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym w przypadku pytań dotyczących sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych można kontaktować na adres e-mail: iod@mirzec.pl
3. Pani/Pana dane będą przetwarzane w celu poznania Pana/Pani opinii na temat projektu dokumentu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Mirzec do 2030r.”
4. Podstawą prawną do przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e RODO – przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym.
5. Administrator nie przewiduje przekazywania Pani/Pana danych innym odbiorcom.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
7. Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą przez okres przygotowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Po tym czasie dane zostaną usunięte.
8. Posiadają Pani/Pan prawo do żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych, ograniczenia przetwarzania danych, wniesienia sprzeciwu, usunięcia danych.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, jeżeli Pani/Pan uzna, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy rozporządzenia o ochronie danych osobowych. Udział w formularzu zgłoszenia uwag jest dobrowolny.
10. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać automatycznym decyzjom, w tym również w formie profilowania.

.....
Podpis osoby zgłaszające uwagi